

Úradný vestník

Európskej únie

L 157

Zväzok 49

Slovenské vydanie

Právne predpisy

9. júna 2006

Obsah	I. Akty, ktorých uverejnenie je povinné	
	★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 816/2006 zo 17. mája 2006 o udeľovaní nútených licencií na patenty týkajúce sa výroby farmaceutických výrobkov určených na vývoz do krajín s problémami v oblasti verejného zdravia	1
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/38/ES zo 17. mája 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 1999/62/ES o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami	8
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie) ⁽¹⁾	24
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS ⁽¹⁾	87

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

Cena: 22 EUR

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

I.

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 816/2006**zo 17. mája 2006****o udeľovaní nútených licencií na patenty týkajúce sa výroby farmaceutických výrobkov určených na vývoz do krajín s problémami v oblasti verejného zdravia**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 95 a 133,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Štvrtá ministerská konferencia Svetovej obchodnej organizácie (WTO) prijala 14. novembra 2001 Deklaráciu z Doha o Dohode o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva („Dohoda TRIPS“) a o verejnom zdraví. Deklarácia uznáva, že každý člen WTO má právo udeľovať nútené licencie a voľnosť v určovaní podmienok, za ktorých sa takéto licencie udeľujú. Deklarácia tiež uznáva, že členovia WTO s nedostatočnými alebo žiadnymi výrobnými kapacitami vo farmaceutickom sektore môžu čeliť ťažkostiam, pokiaľ ide o účinné využívanie udeľovaných nútených licencií.

(2) Generálna rada WTO prijala 30. augusta 2003 v zmysle vyhlásenia, ktoré predniesol jej predseda, rozhodnutie o vykonaní odseku 6 Deklarácie z Doha o Dohode TRIPS a o verejnom zdraví (ďalej len „rozhodnutie“). Za určitých podmienok rozhodnutie upúšťa od niektorých povinností, ktoré sa týkajú udeľovania nútených licencií ustanovených v Dohode TRIPS, aby sa vyhoveľo potrebám členov WTO s nedostatočnými výrobnými kapacitami.

(3) Vzhľadom na významnú úlohu Spoločenstva pri prijímaní rozhodnutia, jeho záväzok voči WTO naplno prispievať k implementácii rozhodnutia a na jeho výzvu všetkým členom WTO, aby zabezpečili vytvorenie vhodných podmienok, ktoré umožnia efektívne fungovanie systému ustanoveného rozhodnutím, je dôležité, aby Spoločenstvo rozhodnutie implementovalo do svojho právneho poriadku.

(4) Jednotné vykonávanie rozhodnutia vyplýva z potreby zabezpečiť vo všetkých členských štátoch totožnosť podmienok udeľovania nútených licencií na výrobu a predaj farmaceutických výrobkov, ak sú tieto výrobky určené na vývoz, a zabrániť deformáciám hospodárskej súťaže pre subjekty pôsobiace na jednotnom trhu. Je potrebné uplatňovať jednotné pravidlá zabráňujúce spätnému dovozu farmaceutických výrobkov vyrábaných podľa rozhodnutia na území Spoločenstva.

(5) Toto nariadenie má byť súčasťou širších európskych a medzinárodných aktivít zameraných na riešenie problémov v oblasti verejného zdravia, ktorým čelia najmenej rozvinuté krajiny a iné rozvojové krajiny, a najmä na zlepšenie prístupu k dostupným liekom, ktoré sú bezpečné a účinné, vrátane kombinácií pevne stanovených dávok, a ktorých kvalita je zaručená. V tejto súvislosti budú k dispozícii postupy stanovené vo farmaceutických právnych predpisoch Spoločenstva, ktoré zaručujú odbornú kvalitu takýchto výrobkov, najmä postup uvedený v článku 58 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky ⁽³⁾.

(6) S ohľadom na to, že systém udeľovania nútených licencií ustanovený týmto nariadením je určený na riešenie problémov v oblasti verejného zdravia, mal by sa využívať v dobrej viere. Tento systém by nemali krajiny využívať na dosiahnutie cieľov priemyselnej a obchodnej politiky. Toto nariadenie je určené na vytvorenie bezpečného právneho rámca a zabránenie vzniku sporov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 286, 17.11.2005, s. 4.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 1. decembra 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 28. apríla 2006.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 1.

- (7) Keďže toto nariadenie je súčasťou širších aktivít na riešenie otázky prístupu rozvojových krajín k dostupným liekom, doplnujúce aktivity sú stanovené v akčnom programe Komisie: urýchléné aktivity týkajúce sa HIV/AIDS, malárie a tuberkulózy v kontexte znižovania chudoby a v oznámení Komisie o spoločnom rámci európskej politiky pre externé opatrenia na boj proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze. Je nevyhnutný nepretržitý vývoj, vrátane aktivít na podporu výskumu v boji proti týmto chorobám a posilnenie kapacít v rozvojových krajinách.
- (8) Je bezpodmienečne nevyhnutné, aby sa výrobky vyrábané podľa tohto nariadenia dostali len k tým, ktorí ich potrebujú, a neobchádzali tých, ktorým sú určené. Udeľovanie nútených licencií podľa tohto nariadenia musí teda klásť na nadobúdateľov licencií jasne definované požiadavky, čo sa týka činností, na ktoré sa licencia vzťahuje, identifikácie farmaceutických výrobkov vyrábaných na základe licencie a krajín, do ktorých sa budú tieto výrobky vyvážať.
- (9) Je potrebné prijať opatrenie, pokiaľ ide o colné konanie na vonkajších hraniciach Spoločenstva, ktorým sa bude riadiť zaobchádzanie s výrobkami vyrábanými a predávanými na vývoz na základe nútenej licencie, ktoré sa nejaká osoba bude snažiť späťne doviesť na územie Spoločenstva.
- (10) Ak boli farmaceutické výrobky, ktoré boli vyrobené na základe nútenej licencie, podľa tohto nariadenia zaistené, môže príslušný orgán v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a na účely zabezpečenia zamýšľaného použitia zaistených farmaceutických výrobkov rozhodnúť, že tieto výrobky pošle do príslušnej dovážajúcej krajiny v súlade s udelenou nútenou licenciou.
- (11) V snahe zabrániť výrobe nadmerného množstva výrobkov a ich možnému zneužitiu by príslušné orgány mali brať do úvahy existujúce nútené licencie na rovnaké výrobky a krajiny, ako aj paralelné uplatňovanie licencií uvedené žiadateľom.
- (12) Vzhľadom na to, že ciele tohto nariadenia, najmä ustanovenie zosúladených postupov udeľovania nútených licencií, ktoré prispievajú k efektívnej implementácii systému ustanovenému týmto rozhodnutím, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov v dôsledku možností, ktoré sú dostupné vyvážajúcim krajinám podľa tohto rozhodnutia, a z dôvodu možných dosahov na subjekty na vnútornom trhu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (13) Spoločenstvo uznáva naliehavú potrebu podpory prenosu technológií do krajín s nedostatočnými alebo žiadnymi výrobnými kapacitami vo farmaceutickom odvetví a vytvárania týchto kapacít v týchto krajinách na účely zjednodušenia a zvýšenia výroby farmaceutických výrobkov týmito krajinami.
- (14) S cieľom zabezpečiť efektívne spracovanie žiadostí o udelenie nútených licencií podľa tohto nariadenia by členské štáty mali mať možnosť stanoviť výlučne formálne a administratívne požiadavky, ako napríklad pravidlá o jazyku žiadosti, o predpísanom formulári, o identifikácii patentu (patentov) a/alebo dodatkového ochranného osvedčenia, s ohľadom na ktoré sa žiada o nútenú licenciu, a taktiež pravidlá, ktoré sa týkajú žiadostí podaných v elektronickej podobe.
- (15) Jednoduchý vzorec na výpočet finančnej náhrady je určený na to, aby sa urýchlil proces udeľovania nútenej licencie v prípadoch národného ohrozenia alebo iných okolností mimoriadnej naliehavosti alebo v prípadoch verejného nekomerčného využitia podľa článku 31 písm. b) Dohody TRIPS. Suma 4 % by mohla byť použitá ako orientačný bod pre diskusie o primeranej finančnej náhrade za okolností, ktoré nie sú vyššie uvedené,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie ustanovuje postup udeľovania nútených licencií týkajúcich sa patentov a dodatkových ochranných osvedčení, ktoré sa vzťahujú na výrobu a predaj farmaceutických výrobkov v prípadoch, keď sú takéto výrobky určené na vývoz do spôsobilých dovážajúcich krajín, ktoré potrebujú tieto výrobky na riešenie problémov v oblasti verejného zdravia.

Členské štáty udelia nútenú licenciu akejkoľvek osobe, ktorá si podá žiadosť v súlade s článkom 6 a podmienkami ustanovenými v článkoch 6 až 10.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa používajú tieto pojmy:

1. „farmaceutický výrobok“ je akýkoľvek výrobok farmaceutického odvetvia vrátane liečivých výrobkov vymedzených v článku 1 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorým sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch⁽¹⁾, účinných zložiek a diagnostických súprav *ex vivo*;
2. „majiteľ patentových práv“ je držiteľ akéhokoľvek patentu alebo dodatkového ochranného osvedčenia, na ktoré sa vzťahuje nútená licencia podľa tohto nariadenia;
3. „dovážajúca krajina“ je krajina, do ktorej sa vyváža farmaceutický výrobok;
4. „príslušný orgán“ na účely článkov 1 až 11, 16 a 17 znamená akýkoľvek vnútroštátny orgán, ktorý je oprávnený udeliť nútené licencie podľa tohto nariadenia v určitom členskom štáte.

Článok 3

Príslušný orgán

Príslušným orgánom vymedzeným v článku 2 bode 4 je ten orgán, ktorý je oprávnený udeľovať nútené licencie podľa vnútroštátneho patentového práva, pokiaľ členský štát nerozhodne inak.

Členské štáty oznámia Komisii určený príslušný orgán, ako je vymedzený v článku 2 bode 4.

Oznámenia sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Spôsobilé dovážajúce krajiny

Krajiny spôsobilé dovážať sú:

- a) ktorákoľvek z najmenej rozvinutých krajín, ktorá je takto uvedená v zozname OSN;
- b) ktorýkoľvek člen WTO, iný ako členovia, ktorí sú najmenej rozvinutými krajinami uvedenými v písmene a), ktorý oznámil Rade pre TRIPS svoj zámer využívať systém ako dovozca, vrátane toho, či bude využívať systém ako celok alebo len v obmedzenom rozsahu;
- c) ktorákoľvek krajina, ktorá nie je členom WTO, ale je uvedená v zozname Výboru pre rozvojovú pomoc OECD,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/27/ES (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 34).

v ktorom sú uvedené krajiny s nízkym príjmom s hrubým národným produktom na osobu menej ako 745 USD, a ktorá oznámila Komisii svoj zámer využívať systém ako dovozca, vrátane toho, či bude využívať systém ako celok alebo len v obmedzenom rozsahu.

Ktorýkoľvek člen WTO, ktorý však oficiálne oznámil WTO, že nebude využívať systém ako dovážajúci člen WTO, nie je spôsobilou dovážajúcou krajinou.

Článok 5

Rozšírenie na najmenej rozvinuté krajiny a rozvojové krajiny, ktoré nie sú členmi WTO

Na dovážajúce krajiny spôsobilé podľa článku 4, ktoré nie sú členmi WTO, sa vzťahujú tieto ustanovenia:

- a) dovážajúca krajina urobí oznámenie, ako je uvedené v článku 8 ods. 1, priamo Komisii;
- b) dovážajúca krajina uvedie vo svojom oznámení, ako je uvedené v článku 8 ods. 1, že bude využívať systém na riešenie problémov v oblasti verejného zdravia a nie ako nástroj na dosiahnutie cieľov priemyselnej alebo obchodnej politiky a prijme opatrenia uvedené v odseku 4 rozhodnutia;
- c) príslušný orgán môže na žiadosť vlastníka patentových práv alebo z vlastnej iniciatívy, ak vnútroštátne právo umožňuje príslušnému orgánu konať z vlastnej iniciatívy, ukončiť platnosť nútenej licencie udelennej na základe tohto článku, ak dovážajúca krajina nesplní svoje záväzky uvedené v písmene b). Pred ukončením platnosti nútenej licencie zohľadní príslušný orgán všetky hľadiská vyjadrené subjektmi uvedenými v článku 6 ods. 3 písm. f).

Článok 6

Žiadosť o udelenie nútenej licencie

1. Žiadosť o udelenie nútenej licencie podľa tohto nariadenia môže podať ktorákoľvek osoba príslušnému orgánu v členskom štáte alebo v štátoch, v ktorých sa uplatňujú patenty alebo dodatkové ochranné osvedčenia pokrývajúce plánované činnosti výroby a predaja na vývoz.

2. Ak osoba žiadajúca o udelenie nútenej licencie predkladá žiadosť na rovnaký výrobok orgánom vo viac ako jednej krajine, musí to uviesť v každej žiadosti spolu s podrobnosťami týkajúcimi sa množstiev a príslušných dovážajúcich krajín.

3. Žiadosť má v súlade s odsekom 1 obsahovať:

- a) názov a kontaktné údaje žiadateľa a ktoréhokoľvek sprostredkovateľa alebo zástupcu, ktorého žiadateľ ustanovil, aby konal v jeho mene pred príslušným orgánom;
- b) generický názov farmaceutického výrobku alebo výrobkov, ktoré žiadateľ zamýšľa vyrábať alebo predávať na vývoz na základe nútej licencie;
- c) množstvo farmaceutického výrobku, ktorý žiadateľ hodlá vyrábať na základe nútej licencie;
- d) dovážajúca krajina alebo krajiny;
- e) tam, kde je to vhodné, preukázanie predchádzajúceho rokovania s majiteľom patentových práv v súlade s článkom 9;
- f) preukázanie osobitnej žiadosti, ktorú predložili:
 - i) poverení predstavitelia dovážajúcej krajiny alebo krajín alebo
 - ii) mimovládna organizácia konajúca na základe formálneho poverenia jednej alebo viacerých dovážajúcich krajín alebo
 - iii) orgány OSN alebo iných medzinárodných zdravotníckych organizácií konajúce na základe formálneho poverenia jednej alebo viacerých dovážajúcich krajín;

a vyznačenie požadovaného množstva výrobku.

4. Vnútroštátne právo môže požadovať výlučne formálne alebo administratívne požiadavky potrebné na efektívne spracovanie žiadosti. Takéto požiadavky zbytočne nezvyšujú náklady ani nezatažujú žiadateľa a v žiadnom prípade nesmú sťažovať postup udeľovania nútených licencií na základe tohto nariadenia viac než postup udeľovania iných nútených licencií podľa vnútroštátneho práva.

Článok 7

Práva majiteľa patentových práv

Príslušný orgán ihneď informuje majiteľa patentových práv o žiadosti o udelenie nútej licencie. Pred udelením nútej licencie príslušný orgán umožní majiteľovi patentových práv možnosť pripomenkovať žiadosť a poskytnúť príslušnému orgánu akúkoľvek relevantnú informáciu týkajúcu sa žiadosti.

Článok 8

Overenie

1. Príslušný orgán overí, či:

- a) každá dovážajúca krajina uvedená v žiadosti, ktorá je členom WTO, predložila oznámenie WTO v súlade s rozhodnutím

alebo

- b) každá dovážajúca krajina uvedená v žiadosti, ktorá nie je členom WTO, predložila oznámenie Komisii podľa tohto nariadenia týkajúce sa každého z výrobkov, ktoré sú predmetom žiadosti, ktorá:

- i) špecifikuje názvy a predpokladané potrebné množstvá výrobku (výrobkov);

- ii) potvrdí, že pokiaľ dovážajúca krajina nepatrí medzi najmenej rozvinuté krajiny, táto krajina preukázala, že mala nedostatočné alebo nemala žiadne výrobné kapacity vo farmaceutickom sektore, čo sa týka konkrétneho výrobku alebo výrobkov, a to jedným zo spôsobov stanovených v prílohe k rozhodnutiu;

- iii) potvrdí, že v prípade, ak je farmaceutický výrobok patentovaný na území dovážajúcej krajiny, táto dovážajúca krajina udelila alebo hodlá udeliť nútenú licenciu na dovoz príslušného výrobku v súlade s článkom 31 Dohody TRIPS a ustanoveniami rozhodnutia.

Tento odsek sa nedotýka flexibility, ktorú majú najmenej rozvinuté krajiny na základe rozhodnutia Rady pre TRIPS z 27. júna 2002.

2. Príslušný orgán overí, či množstvo výrobku uvedeného v žiadosti neprevyšuje množstvo, ktoré dovážajúca krajina, ktorá je členom WTO, oznámila WTO, alebo ktoré dovážajúca krajina, ktorá nie je členom WTO, oznámila Komisii, a berúc do úvahy ďalšie nútené licencie udelené inde, či celkové množstvo výrobku, ktoré sa má vyrobiť pre ktorúkoľvek dovážajúcu krajinu, výrazne neprevyšuje množstvo, ktoré táto krajina oznámila WTO, v prípade dovážajúcich krajín, ktoré sú členmi WTO alebo ktoré oznámila Komisii v prípade dovážajúcich krajín, ktoré nie sú členmi WTO.

Článok 9

Predchádzajúce rokovanie

1. V snahe vyhovieť príslušnému orgánu, žiadateľ preukáže, že vynaložil úsilie na získanie oprávnenia od majiteľa patentových práv a že jeho snaha počas tridsiatich dní pred predložením žiadosti nevedla k úspešnému výsledku.

2. Požiadavka uvedená v odseku 1 sa neuplatní na stav ohrozenia štátu alebo iné okolnosti mimoriadnej naliehavosti, alebo na prípady verejného nekomerčného použitia podľa článku 31 písm. b) Dohody TRIPS.

Článok 10

Podmienky nútenej licencie

1. Udelená licencia nie je prevoditeľná okrem tej časti, ktorá sa týka podniku alebo goodwill, ktoré licenciu užívajú, a je nevýlučná. Obsahuje špecifické podmienky ustanovené v odsekoch 2 až 9, ktoré musí nadobúdateľ licencie splniť.

2. Množstvo výrobku (výrobkov) vyrábaného (vyrábaných) na základe licencie nesmie prevyšovať množstvo nutné na vyhovenie potrebám dovážajúcej krajiny alebo krajín uvedených v žiadosti, berúc do úvahy množstvo výrobku (výrobkov) vyrábaného (vyrábaných) na základe nútených licencií udeľných inde.

3. Obdobie platnosti licencie je vyznačené.

4. Licencia sa prísne obmedzuje na všetky činnosti nevyhnutné na účely výroby príslušného výrobku na vývoz a distribúciu v krajine alebo krajinách uvedených v žiadosti. Žiadny výrobok vyrobený alebo dovezený na základe nútenej licencie sa nesmie ponúkať na predaj alebo uviesť na trh v akejkoľvek inej krajine, ako je krajina uvedená v žiadosti, okrem prípadov, keď dovážajúca krajina využije na základe odseku 6 bodu i) rozhodnutia možnosti vývozu do partnerských členských krajín regionálnej obchodnej dohody, ktoré zdieľajú predmetné problémy v oblasti verejného zdravia.

5. Výrobky vyrábané na základe licencie sú jasne označené osobitnými štítkami alebo značkami uvádzajúcimi, že sa vyrábili v súlade s týmto nariadením. Takéto výrobky sa od výrobkov vyrábaných majiteľom patentových práv odlišujú osobitnými obalmi a/alebo osobitným zafarbením/tvarom za predpokladu, že takéto rozlíšenie je uskutočniteľné a nemá výrazný vplyv na cenu. Na obale a akejkoľvek sprievodnej dokumentácii sa uvedie, že výrobok je predmetom nútenej licencie podľa tohto nariadenia, uvedie sa názov príslušného orgánu a akékoľvek identifikačné referenčné číslo, čím sa jasne špecifikuje, že výrobok je určený výlučne na vývoz a distribúciu v príslušnej dovážajúcej krajine alebo krajinách. Podrobnosti o vlastnostiach výrobku sú dostupné colným orgánom členských štátov.

6. Pred odoslaním dovážajúcej krajine alebo krajinám uvedeným v žiadosti nadobúdateľ licencie uverejní na internete tieto informácie:

- a) množstvo tovaru dodávaného na základe tejto licencie a dovážajúce krajiny, ktorým sa výrobok dodáva;
- b) rozlišujúce charakteristiky príslušného výrobku alebo výrobkov.

Internetová adresa sa oznámi príslušnému orgánu.

7. Ak je výrobok (výrobky), ktorý je (ktoré sú) predmetom nútenej licencie, patentovaný (patentované) v dovážajúcich

krajinách uvedených v žiadosti, výrobok (výrobky) možno vyvážať len vtedy, keď uvedené dovážajúce krajiny vydali nútenú licenciu na dovoz, predaj a/alebo distribúciu výrobkov.

8. Príslušný orgán môže na požiadanie majiteľa patentových práv alebo z vlastnej iniciatívy, ak vnútroštátne právo umožňuje príslušnému orgánu konať z vlastnej iniciatívy, žiadať o prístup k obchodným knihám a záznamom, ktoré vedie nadobúdateľ licencie, výlučne na účely kontroly splnenia licenčných podmienok, a to najmä tých, ktoré sa týkajú konečného miesta určenia výrobku. Obchodné knihy a záznamy budú obsahovať doklad o vývoze výrobku vo forme vyhlásenia o vývoze potvrdeného príslušným colným orgánom a doklad o dovoze od jedného zo subjektov uvedených v článku 6 ods. 3 písm. f).

9. Nadobúdateľ licencie zodpovedá za vyplatenie primeranej náhrady majiteľovi patentových práv, ako ju určil príslušný orgán, takto:

- a) v prípadoch uvedených v článku 9 ods. 2 je výška náhrady maximálne 4 % z celkovej sumy, ktorá má byť vyplatená dovážajúcou krajinou alebo v jej mene;
- b) v ostatných prípadoch sa pri určení výšky náhrady vychádza z ekonomickej hodnoty využívania licencie, ktoré bolo licenciou povolené príslušnej dovážajúcej krajine alebo krajinám, ako aj z humanitárnych alebo nekomerčných okolností vzťahujúcich sa na udelenie licencie.

10. Licenčné podmienky nemajú vplyv na spôsob distribúcie v dovážajúcej krajine.

Distribúcia sa môže uskutočňovať napríklad prostredníctvom ktoréhokoľvek subjektu uvedeného v článku 6 ods. 3 písm. f) a na základe komerčných alebo nekomerčných podmienok, aj úplne bezplatne.

Článok 11

Zamietnutie žiadosti

Príslušný orgán zamietne žiadosť, ak nie sú splnené všetky podmienky stanovené v článkoch 6 až 9 alebo ak žiadosť neobsahuje potrebné súčasti, ktoré umožňujú príslušnému orgánu udeliť licenciu v súlade s článkom 10. Pred zamietnutím žiadosti poskytne príslušný orgán žiadateľovi možnosť odstrániť nedostatky a umožní vypočutie žiadateľa.

Článok 12

Oznámenie

Po udelení nútenej licencie oznámi členský štát Rade pre TRIPS prostredníctvom sprostredkovateľa Komisie udelenie licencie a súvisiace špecifické podmienky.

Poskytnutá informácia musí obsahovať tieto podrobnosti o licencií:

- a) názov a adresu nadobúdateľa licencie;
- b) príslušný výrobok alebo výrobky;
- c) množstvo, ktoré sa má dodať;
- d) krajinu alebo krajiny, do ktorých sa výrobok alebo výrobky majú vyvážať;
- e) obdobie trvania licencie;
- f) internetovú adresu uvedenú v článku 10 ods. 6.

Článok 13

Zákaz dovozu

1. Zakazuje sa dovážať do Spoločenstva výrobky, ktoré sú vyrobené podľa nútej licencie udelennej na základe rozhodnutia a/alebo tohto nariadenia na účely ich prepustenia do voľného obehu, spätného vývozu, prepustenia do režimu s podmieneným oslobodením od cla alebo umiestnenia do slobodných prístavných pásiem alebo slobodných skladov.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na prípady spätného vývozu do dovážajúcej krajiny uvedenej v žiadosti a identifikovanej na obaloch a v sprievodnej dokumentácii výrobku, ani na prípady prepustenia do režimu, tranzitu alebo uskladňovania v colnom sklade, alebo umiestnenia do slobodných prístavných pásiem alebo slobodných skladov na účely spätného vývozu do dovážajúcej krajiny.

Článok 14

Činnosť colných orgánov

1. Ak existujú dostatočné dôvody na podozrenie, že v rozpore s článkom 13 ods. 1 sa výrobky, ktoré sú vyrábané podľa nútej licencie udelennej na základe rozhodnutia a/alebo tohto nariadenia, dovážajú do Spoločenstva, colné orgány dočasne pozastavia prepustenie výrobkov alebo zaistia príslušné výrobky na obdobie potrebné na získanie rozhodnutia príslušného orgánu o charaktere tovaru. Členské štáty zabezpečia, že orgán je oprávnený preskúmať, či sa takýto dovoz uskutočňuje. Obdobie pozastavenia alebo zaistenia nesmie byť dlhšie ako 10 pracovných dní, pokiaľ sa nevyskytnú osobitné okolnosti, v prípade ktorých možno toto obdobie predĺžiť maximálne o 10 pracovných dní. Po uplynutí uvedeného obdobia sa výrobky prepustia za predpokladu, že sú splnené všetky formálne colné náležitosti.

2. Príslušný orgán, majiteľ patentových práv a výrobca alebo vývozca príslušných výrobkov sú bezodkladne informovaní o dočasnom pozastavení prepustenia alebo zaistení výrobkov a poskytnú sa im všetky dostupné informácie týkajúce sa príslušných výrobkov. Náležitá pozornosť sa venuje vnútroštátnym ustanoveniam o ochrane osobných údajov a obchodnom

a priemyselnom tajomstve a profesijnej a administratívnej dôvernosti.

Dovozca, prípadne vývozca, dostane dostatočnú príležitosť poskytnúť príslušnému orgánu informácie, ktoré považuje z hľadiska výrobkov za dôležité.

3. Ak sa potvrdí, že výrobky, ktorých prepustenie bolo dočasne pozastavené alebo ktoré boli zaistené colnými orgánmi, boli určené na dovoz do Spoločenstva v rozpore so zákazom uvedeným v článku 13 ods. 1, príslušný orgán zabezpečí zabavenie a zneškodnenie týchto výrobkov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

4. Dočasné pozastavenie alebo zaistenie, alebo zabavenie tovaru sa vykonáva na náklady dovozcu. Ak nie je možné vymôcť tieto náklady od dovozcu, možno ich v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi vymáhať od ktorejkoľvek inej osoby zodpovednej za pokus o nezákonný dovoz.

5. Ak sa dodatočne zistí, že výrobky, ktorých prepustenie bolo dočasne pozastavené alebo ktoré boli zaistené colnými orgánmi, neporušujú zákaz uvedený v článku 13 ods. 1, colné orgány po splnení všetkých colných formálnych náležitostí prepustia výrobky adresátovi.

6. Príslušný orgán informuje Komisiu o všetkých rozhodnutiach o zabavení alebo zneškodnení výrobkov prijatých podľa tohto nariadenia.

Článok 15

Výnimka pre osobnú batožinu

Články 13 a 14 sa nevzťahujú na tovar neobchodnej povahy určený na osobnú spotrebu a nachádzajúci sa v osobnej batožine cestujúcich v rámci limitov stanovených pre oslobodenie od cla.

Článok 16

Ukončenie platnosti alebo preskúmanie licencie

1. V súlade s primeranou ochranou zákonných záujmov nadobúdateľa licencie platnosť využívania nútej licencie udelennej podľa tohto nariadenia možno ukončiť rozhodnutím príslušného orgánu alebo jedného z orgánov uvedených v článku 17, ak nadobúdateľ licencie nedodržiava licenčné podmienky.

Príslušný orgán je oprávnený na základe odôvodnenej žiadosti majiteľa patentových práv alebo nadobúdateľa licencie preskúmať, či sú dodržané licenčné podmienky. Toto preskúmanie sa zakladá v prípade potreby na hodnotení vykonanom v dovážajúcej krajine.

2. Ukončenie platnosti licencie udelennej podľa tohto nariadenia sa oznámi Rade pre TRIPS prostredníctvom sprostredkovateľa Komisie.

3. Po ukončení platnosti licencie je príslušný orgán alebo akýkoľvek iný orgán určený členským štátom oprávnený stanoviť primerané časové obdobie, v rámci ktorého nadobúdateľ licencie na vlastné náklady zabezpečí presmerovanie ktoréhokoľvek výrobku, ktorý vlastní, má v opatere, v právomoci alebo pod kontrolou, do krajín, ktoré výrobok potrebujú, ako sa uvádza v článku 4, alebo že sa s ním naloží inak v súlade s pokynmi príslušného orgánu alebo iného orgánu určeného členským štátom vydanými po porade s majiteľom patentových práv.

4. Ak dovážajúca krajina oznámi, že množstvo farmaceutických výrobkov nepostačuje na naplnenie jej potrieb, môže príslušný orgán po podaní žiadosti nadobúdateľom licencie upraviť licenčné podmienky tak, aby povoľovali výrobu a vývoz dodatočných množstiev výrobku do tej miery, ktorá je nevyhnutná na naplnenie potrieb príslušnej dovážajúcej krajiny. V týchto prípadoch sa žiadosť nadobúdateľa licencie spracuje v súlade so zjednodušeným a urýchlenným postupom, pri ktorom informácie stanovené v článku 6 ods. 3 písm. a) a b) nie sú požadované za predpokladu, že nadobúdateľ licencie identifikuje pôvodnú nútenú licenciu. V prípadoch, v ktorých sa uplatňuje článok 9 ods. 1, ale neuplatňuje sa odchýlka stanovená v článku 9 ods. 2, sa nebude vyžadovať ďalší dôkaz o rokovaní s majiteľom patentových práv za predpokladu, že dodatočne požadované množstvo neprekročí 25 % množstva udeleného v pôvodnej licenci.

V situáciách, v ktorých sa uplatňuje článok 9 ods. 2, sa nebude vyžadovať dôkaz o rokovaní s majiteľom patentových práv.

Článok 17

Odvolania

1. Odvolania proti akémukoľvek rozhodnutiu príslušného orgánu a spory týkajúce sa súladu s licenčnými podmienkami rieši príslušný orgán zodpovedný podľa vnútroštátneho práva.

2. Členské štáty zabezpečia, že príslušný orgán a/alebo orgán uvedený v odseku 1 má právomoc rozhodnúť, že odvolanie proti rozhodnutiu udeľujúcemu nútenú licenciu má odkladný účinok.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 17. mája 2006

Za Európsky parlament
predseda

J. BORRELL FONTELLES

Článok 18

Bezpečnosť a účinnosť liečivých výrobkov

1. V prípadoch, v ktorých sa žiadosť o nútenú licenciu týka liečivého výrobku, môže žiadateľ využiť:

- a) postup získania vedeckého stanoviska ako je uvedené v článku 58 nariadenia (ES) č. 726/2004 alebo
- b) akékoľvek podobné postupy podľa vnútroštátneho práva, ako napríklad vedecké stanoviská alebo vývozné osvedčenia určené výlučne pre trhy mimo Spoločenstva.

2. Ak sa žiadosť o akýkoľvek hore uvedený postup týka výrobku, ktorý je generickej povahy vo vzťahu k referenčnému liečivému výrobku, ktorý je povolený podľa článku 6 smernice 2001/83/ES, neuplatnia sa ochranné lehoty stanovené v článku 14 ods. 11 nariadenia (ES) č. 726/2004 a v článku 10 ods. 1 a 5 smernice 2001/83/ES.

Článok 19

Preskúmanie

Tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a následne každé tri roky Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane akýchkoľvek vhodných návrhov na jeho zmenu a doplnenie. Správa bude obsahovať najmä:

- a) uplatnenie článku 10 ods. 9 o určení náhrady majiteľovi patentových práv;
- b) uplatnenie zjednodušeného a urýchlenného postupu uvedeného v článku 16 ods. 4;
- c) dostatočnosť požiadaviek podľa článku 10 ods. 5 na účely predchádzania obchodnej diverzii a
- d) prínos tohto nariadenia k vykonaniu systému zriadeného rozhodnutím.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/38/ES

zo 17. mája 2006,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 1999/62/ES o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 71 ods. 1,

so zreteľom na smernicu 1999/62/ES⁽¹⁾, a najmä na jej článok 7,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁽³⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy⁽⁴⁾,

keďže:

- (1) Odstránenie narušovania hospodárskej súťaže medzi dopravnými podnikmi členských štátov, riadne fungovanie vnútorného trhu a zvýšenie konkurencieschopnosti závisí od spravodlivých mechanizmov zriadených na spoplatnenie dopravcov za používanie infraštruktúry. Určitá harmonizácia sa už dosiahla smernicou 1999/62/ES.
- (2) Spravodlivejší systém poplatkov za používanie cestnej infraštruktúry založený na princípe „užívateľ platí“ a schopnosť uplatniť zásadu „znečisťovateľ platí“, napríklad odlišením mýta, ktoré by zohľadnilo zaťaženie životného prostredia vozidlom, sú rozhodujúce pre podporu trvalo udržateľnej dopravy v Spoločenstve. Cieľ optimalizovať existujúcu cestnú sieť a dosiahnuť výrazné zníženie jej negatívneho vplyvu by sa mal dosiahnuť spôsobom, ktorý zabráni dvojitému zdaneniu, a bez dodatočného zaťažovania prevádzkovateľov v záujme zdravého hospodárskeho rastu a riadneho fungovania vnútorného trhu vrátane okrajových regiónov.
- (3) Komisia oznámila svoj zámer navrhnuť smernicu o poplatkoch za použitie cestnej infraštruktúry v bielej knihe Európska dopravná politika do roku 2010: čas

rozhodnúť. Vo svojom uznesení⁽⁵⁾ z 12. februára 2003 o bielej knihe Európsky parlament potvrdil potrebu spoplatnenia infraštruktúry. Po zasadnutí Európskej rady v Göteborgu 15. a 16. júna 2001, ktoré venovalo mimoriadnu pozornosť najmä otázke trvalo udržateľnej dopravy, po zasadnutí Európskej rady v Kodani 12. a 13. decembra 2002 a Európskej rady v Bruseli 20. a 21. marca 2003 uvítal tiež úmysel Komisie predložiť novú smernicu „Eurovignette“.

- (4) V odseku 29 záverov predsedníctva zo zasadnutia v Göteborgu Európska rada uvádza, že politika trvalo udržateľnej dopravy by mala riešiť otázku rastúceho objemu dopravy, úroveň kongescie, hladiny hluku a znečisťovania a podporovať druhy ekologickej dopravy, ako aj celkovú internalizáciu spoločenských nákladov a environmentálnych nákladov.
- (5) Smernica 1999/62/ES na účely stanovenia mýt zohľadňuje náklady na výstavbu, prevádzku, údržbu a rozvoj infraštruktúry. Je potrebné osobitné ustanovenie, aby sa zabezpečila prehľadnosť stavebných nákladov, ktoré sa môžu brať do úvahy.
- (6) Medzinárodná cestná doprava sa sústreďuje na transeurópskej cestnej dopravnej sieti. Okrem toho je riadne fungovanie vnútorného trhu dôležité pre komerčnú dopravu. V dôsledku toho by sa rámec Spoločenstva mal uplatňovať na komerčnú dopravu na transeurópskej cestnej dopravnej sieti vymedzenú v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1692/96/ES z 23. júla 1996 o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete⁽⁶⁾. Členské štáty by mali v súlade so zásadou subsidiarity mať možnosť uplatňovať mýto a/alebo užívateľské poplatky za cestné komunikácie, ktoré nie sú súčasťou transeurópskej cestnej siete v súlade so zmluvou. Ak sa členské štáty rozhodnú ponechať alebo zaviesť mýto a/alebo užívateľské poplatky len za niektoré časti transeurópskej cestnej siete na ich území z dôvodu ich izolácie alebo nízkej úrovne kongescie alebo znečistenia, alebo ak je to nevyhnutné pre uplatňovanie nového mýtného režimu, výber častí

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 187, 20.7.1999, s. 42. Smernica zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 2003.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 241, 28.9.2004, s. 58.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 109, 30.4.2004, s. 14.

⁽⁴⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 20. apríla 2004 (Ú. v. EÚ C 104 E, 30.4.2004, s. 371), spoločná pozícia Rady zo 6. septembra 2005 (Ú. v. EÚ C 275 E, 8.11.2005, s. 1) a pozícia Európskeho parlamentu z 15. decembra 2005 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 27. marca 2006.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 43 E, 19.2.2004, s. 250.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 228, 9.9.1996, s. 1. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím č. 884/2004/ES (Ú. v. EÚ L 167, 30.4.2004, s. 1).

siete, za ktoré sa bude vyberať mýto alebo poplatky, by nemal diskriminovať medzinárodnú dopravu a jeho výsledkom by nemalo byť narušenie hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi. Rovnaké požiadavky by mali platiť v prípadoch, ak si členský štát ponechá alebo uplatňuje mýto a/alebo užívateľské poplatky za cesty, ktoré nie sú súčasťou transeurópskej cestnej siete, napríklad za paralelné cesty, s cieľom riešiť dopravnú záťaž.

- (7) Ak sa členský štát rozhodne rozšíriť vyberanie mýta a/alebo užívateľských poplatkov aj za cesty mimo transeurópskej cestnej siete, napríklad aby tento výber zahŕňal paralelné cesty, do ktorých sa môže odkloniť doprava z transeurópskej cestnej siete a/alebo ktoré priamo konkurujú určitým častiam tejto siete, mal by zabezpečiť koordináciu s orgánmi zodpovednými za tieto cesty.
- (8) Z dôvodu efektívnosti nákladov pri zavádzaní mýtnych systémov nie je nutné, aby celá infraštruktúra, na ktorú sa mýta vzťahujú, podliehala obmedzeniam prístupu, ktoré umožňujú kontrolu vybraných mýt. Členské štáty sa môžu rozhodnúť vykonávať túto smernicu využívaním mýt iba na určitom mieste infraštruktúry, ktorej sa mýto týka. Takéto konanie by nemalo diskriminovať dopravu, ktorá nie je miestna.
- (9) Mýta by mali byť založené na zásade návratnosti nákladov na infraštruktúru. V prípadoch, keď takéto náklady boli spolufinancované zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, nesmie byť príspevok z finančných prostriedkov Spoločenstva získaný späť prostredníctvom mýt, pokiaľ v príslušných právnych nástrojoch Spoločenstva nie sú osobitné ustanovenia, ktoré pri stanovení výšky spolufinancovania Spoločenstva zohľadňujú budúce príjmy.
- (10) Skutočnosť, že užívateľ je schopný prijímať rozhodnutia, ktoré ovplyvnia mýtnu záťaž tým, že si vyberie vozidlo, ktoré najmenej znečisťujú životné prostredie, a doby s nižším dopravným zaťažením alebo menej zaťažené cestné ťahy, je dôležitý prvok systému spoplatnenia. Členské štáty by preto mali byť schopné rozlišovať mýto podľa emisnej kategórie vozidla (klasifikácia „EURO“) a úrovne poškodenia, ktorú spôsobuje cestným komunikáciám, miesta a doby a úrovne kongescie. Tieto stupne rozlíšenia mýta by mali byť úmerné sledovanému cieľu.
- (11) Hľadiská komerčnej cenotvorby za použitie cestnej infraštruktúry, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica, by mali rešpektovať pravidlá zmluvy.
- (12) Táto smernica neovplyvňuje voľnosť členských štátov, ktoré zavádzajú systém mýt a/alebo užívateľských poplatkov za infraštruktúru, poskytnúť bez toho, aby boli

dotknuté články 87 a 88 zmluvy, primeranú kompenzáciu za tieto poplatky. Táto kompenzácia by nemala viesť k narušeniu hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu a mala by podliehať príslušným ustanoveniam práva Spoločenstva, najmä minimálnym sadzbám daní z vozidiel uvedeným v prílohe I k smernici 1999/62/ES a ustanoveniam smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny ⁽¹⁾.

- (13) Ak členské štáty vyberajú mýto alebo užívateľské poplatky za použitie cestných komunikácií v transeurópskej cestnej sieti, cestné komunikácie, za ktoré sa vyberajú poplatky, by mali mať v pláne údržieb členských štátov primeranú prednosť. Príjmy z mýta alebo užívateľských poplatkov by sa mali použiť na údržbu príslušnej infraštruktúry a pre celý sektor dopravy v záujme vyváženej a trvalo udržateľnej výstavby cestných sietí.
- (14) Osobitná pozornosť by sa mala venovať horským oblastiam, ako sú Alpy alebo Pyreneje. Nové veľké projekty týkajúce sa infraštruktúry často zlyhali, pretože značné finančné zdroje, ktoré by si vyžadovali, neboli k dispozícii. V týchto oblastiach sa preto od užívateľov môže žiadať, aby platili prírážku na financovanie dôležitých projektov, ktoré majú vysokú európsku hodnotu vrátane tých, ktorých súčasťou je iný druh dopravy v tom istom koridore. Táto suma by mala súvisieť s finančnými potrebami projektu. Mala by tiež súvisieť so základnou úrovňou mýt, aby sa zabránilo umelo vysokým poplatkom na niektorom z koridorov, čo by mohlo viesť k tomu, že sa doprava odkloní do iných koridorov, čo spôsobí problémy miestnej kongescie a neefektívne využívanie sietí.
- (15) Poplatky by nemali byť diskriminačné a s ich vyberaním by nemala byť spojená nadmerná administratívna záťaž alebo nesmú vytvárať prekážky na vnútorných hraniciach. Na uľahčenie platieb pre príležitostných užívateľov by sa preto mali prijať primerané opatrenia, najmä ak sa mýto/alebo užívateľské poplatky vyberajú výlučne prostredníctvom systému, ktorý vyžaduje použitie elektronického platobného nástroja (palubná jednotka).
- (16) Aby sa zabránilo odkloneniu dopravy z dôvodov rozličných režimov medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami, Komisia by sa mala usilovať o zabezpečenie toho, aby pri rokovaniach o medzinárodných dohodách tretie krajiny neprijali žiadne opatrenia, napr. obchodný systém tranzitných práv, ktoré by mohli mať diskriminačný účinok na tranzitnú dopravu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/75/ES (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004, s. 100).

- (17) Na zabezpečenie jednotného zosúladeného uplatňovania systému spoplatnenia infraštruktúry by nové mýtné režimy mali vypočítavať náklady v súlade so súborom základných zásad stanovených v prílohe II alebo by sa mali stanoviť na úrovni nepresahujúcej úroveň, ktorá by vyplynula z uplatnenia týchto zásad. Tieto požiadavky by sa nemali uplatňovať na existujúce režimy, pokiaľ sa v budúcnosti podstatne neupravujú. Tieto podstatné úpravy by zahŕňali akúkoľvek významnú zmenu pôvodných podmienok mýtného systému prostredníctvom úpravy zmluvy s prevádzkovateľom mýtného systému, ale vylúčili by zmeny ustanovené v pôvodnom systéme. V prípade koncesných zmlúv by mohla byť podstatná úprava vykonaná v súlade s postupom verejného obstarávania. Na dosiahnutie transparentnosti bez toho, aby sa vytvorili prekážky fungujúcemu trhovému hospodárstvu a partnerstvám verejného a súkromného sektora, členské štáty by mali oznámiť Komisii aj jednotkové hodnoty a iné parametre, ktoré chcú uplatniť na výpočet rôznych nákladových položiek poplatkov, alebo v prípade koncesných zmlúv príslušnú zmluvu alebo východiskové podklady, aby sa Komisia mohla vyjadriť. Stanoviská, ktoré prijala Komisia pred zavedením nových mýtnych režimov v členských štátoch, sa vôbec nedotýkajú povinnosti Komisie podľa zmluvy zabezpečiť, aby sa uplatňovalo právo Spoločenstva.
- (18) Na umožnenie budúceho zasväteného a objektívneho rozhodnutia týkajúceho sa možného uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ na všetky druhy dopravy prostredníctvom internalizácie externých nákladov by sa mali vypracovať jednotné zásady výpočtov vychádzajúce z vedecky overených údajov. Akékoľvek budúce rozhodnutie o tejto veci by malo v plnej miere zohľadňovať už existujúcu daňovú záťaž spoločností podnikajúcich v nákladnej doprave vrátane daní z vozidiel a spotrebnej dane z palív.
- (19) Komisia by mala začať s vytváraním všeobecne platného, transparentného a zrozumiteľného modelu posudzovania externých nákladov pre všetky druhy dopravy, ktorý bude slúžiť ako základ pre budúce výpočty poplatkov za použitie infraštruktúry. Popri tejto činnosti by mala Komisia preskúmať všetky možnosti prichádzajúce do úvahy týkajúce sa štruktúry externých nákladov, ktoré je treba zohľadniť so zreteľom na jednotlivé časti jej bielej knihy z roku 2001 s názvom Európska dopravná politika do roku 2010, pričom podrobne posúdi dosah, ktorý by mala internalizácia rôznych nákladových možností. Európsky parlament a Rada starostlivo preskúmajú každý takýto návrh Komisie na ďalšie zmeny smernice 1999/62/ES.
- (20) Na vytvorenie systému poplatkov za používanie cestnej infraštruktúry je potrebný ešte ďalší technický pokrok.
- Mal by existovať postup, ktorý umožní Komisii, aby po porade s členskými štátmi na tento účel prispôbila požiadavky smernice 1999/62/ES technickému pokroku.
- (21) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽¹⁾.
- (22) Keďže cieľ tejto smernice, a to zosúladiť podmienky uplatniteľné na mýta a užívateľské poplatky za použitie cestnej infraštruktúry, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu jeho európskeho rozmeru a na účely ochrany vnútorného trhu dopravy ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (23) Smernica 1999/62/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 1999/62/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. Článok 2 sa mení a dopĺňa takto:

a) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) ‚transeurópska cestná sieť‘ znamená cestnú sieť vymedzenú v oddiele 2 prílohy I k rozhodnutiu Európskeho parlamentu a Rady č. 1692/96/ES z 23. júla 1996 o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete (*), ako je znázornená na mapách. Mapy sa vzťahujú na zodpovedajúce oddiely uvedené v operatívnej časti a/alebo v prílohe II k uvedenému rozhodnutiu;

(*) Ú. v. ES L 228, 9.9.1996, s. 1. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím č. 884/2004/ES (Ú. v. EÚ L 167, 30.4.2004, s. 1).“

b) vkladajú sa nové písmená:

„aa) ‚stavebné náklady‘ sú náklady súvisiace so stavbou vrátane, ak je to vhodné, finančných nákladov vynaložených:

— na novú infraštruktúru alebo na nové zlepšenia infraštruktúry (vrátane významných stavebných opráv) alebo

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

- na infraštruktúru alebo zlepšenia infraštruktúry (vrátane významných stavebných opráv), dokončené najviac tridsať rokov pred 10. júnom 2008, ak už 10. júna 2008 platia mýtné režimy, alebo dokončené najviac 30 rokov pred vytvorením akýchkoľvek nových mýtnych režimov zavedených po 10. júni 2008; náklady na infraštruktúru alebo na zlepšenia infraštruktúry, ktoré boli dokončené pred uvedenými lehotami, sa tiež môžu považovať za stavebné náklady, ak:

- i) členský štát zaviedol mýtny systém, ktorý zabezpečuje úhradu týchto nákladov prostredníctvom zmluvy s prevádzkovateľom mýtného systému alebo prostredníctvom iných právnych aktov s rovnocenným účinkom, ktoré nadobudnú účinnosť pred 10. júnom 2008 alebo

- ii) členský štát môže preukázať, že pre stavbu danej infraštruktúry bolo rozhodujúce, že jej očakávaná životnosť bude dlhšia ako 30 rokov.

V každom prípade pomerná časť stavebných nákladov, ktorá sa má zohľadniť, nepresiahne pomernú časť súčasnej doby životnosti prvkov infraštruktúry, ktorá ešte zostáva 10. júna 2008 alebo v deň zavedenia nových mýtnych režimov, pokiaľ je tento dátum neskorší.

Náklady na infraštruktúru alebo na zlepšenia infraštruktúry môžu zahŕňať akékoľvek osobitné výdavky na infraštruktúru určené na zníženie zaťaženia hlukom alebo na zlepšenie bezpečnosti na cestách a skutočné platby vykonané prevádzkovateľom infraštruktúry a súvisiace s takými objektívnymi environmentálnymi prvkami, ako je ochrana pred kontamináciou pôdy;

- ab) „finančné náklady“ sú úroky z pôžičiek a/alebo výnosy akcionárov z vkladov do vlastného imania;

- ac) „významné stavebné opravy“ sú stavebné opravy s výnimkou opráv, ktoré už v súčasnosti nepriťahujú užívateľom ciest žiaden úžitok, napr. ak sa oprava nahradila ďalšou úpravou povrchu cestných komunikácií alebo inými stavebnými prácami;

- c) písmeno b) sa nahrádza takto:

- „b) ‚mýto‘ znamená platbu špecifickej sumy za vozidlo, ktoré prejde danú vzdialenosť na infraštruktúre uvedenej v článku 7 ods. 1; suma vychádza z prejazdenej vzdialenosti a z typu vozidla;“

- d) vkladá sa nové písmeno:

- „ba) ‚vážené priemerné mýto‘ je celkový príjem získaný z mýt za dané obdobie delený počtom kilometrov, ktoré vozidlo prešlo na danej sieti počas tohto obdobia, pričom príjem aj vozokilometre sa počítajú pre vozidlá, na ktoré sa uplatňujú mýta;“

- e) písmená c), d), e) a f) sa nahrádzajú takto:

- „c) ‚užívateľský poplatok‘ znamená špecifickú sumu, úhrada ktorej udeľuje právo pre vozidlo používať určenú dobu infraštruktúru uvedenú v článku 7 ods. 1;

- d) ‚vozidlo‘ znamená motorové vozidlo alebo jazdnú súpravu, ktoré sú určené alebo používané výlučne na prepravu tovaru po ceste s celkovou maximálnou prípustnou hmotnosťou naloženého vozidla presahujúcou 3,5 tony;

- e) vozidlo kategórie ‚EURO 0‘, ‚EURO I‘, ‚EURO II‘, ‚EURO III‘, ‚EURO IV‘, ‚EURO V‘, ‚EEV‘ znamená vozidlo, ktoré spĺňa limitné hodnoty emisií stanovené v prílohe 0;

- f) ‚typ vozidla‘ znamená kategóriu, do ktorej vozidlo patrí podľa počtu náprav, rozmerov alebo hmotnosti alebo iných faktorov klasifikácie vozidiel, ktorá odráža poškodzovanie cestných komunikácií, napr. systém klasifikácie posudzovania cestných komunikácií uvedený v prílohe IV za predpokladu, že používaný systém klasifikácie je založený na charakteristike vozidla, ktorá je uvedená v dokumentácii používanej vo všetkých členských štátoch alebo je viditeľne zrejmá;“

- f) dopĺňajú sa nové písmená:

- „g) ‚koncesná zmluva‘ znamená ‚koncesiu na verejné práce‘ alebo ‚koncesiu na služby‘ vymedzené v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (*);

- h) „koncesné mýto“ znamená mýto uložené koncesionárom na základe koncesnej zmluvy.

(*) Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Komisie (ES) č. 2083/2005 (Ú. v. EÚ L 333, 20.12.2005, s. 28).“

2. Článok 7 sa týmto mení a dopĺňa takto:

a) Odseky 1, 2, 3 a 4 sa nahrádzajú takto:

„1. Členské štáty si môžu ponechať alebo zaviesť mýta a/alebo užívateľské poplatky na transeurópskej cestnej sieti alebo na jej častiach iba za podmienok stanovených v odsekoch 2 až 12. Týmto ustanovením nie je dotknuté právo členských štátov v súlade so zmluvou uplatňovať mýta a/alebo užívateľské poplatky za cestné komunikácie, ktoré nie sú súčasťou transeurópskej cestnej siete, okrem iného za paralelné cesty, do ktorých sa môže odkloniť doprava z transeurópskej cestnej siete, a/alebo ktoré priamo konkurujú určitým častiam tejto siete, ani sa nedotýka typov motorových vozidiel, na ktoré sa nevzťahuje vymedzenie pojmu „vozidlo“ na transeurópskej cestnej sieti, pod podmienkou, že vyberanie mýt a/alebo užívateľských poplatkov za takéto cesty nebude diskriminovať medzinárodnú dopravu a že jeho výsledkom nebude narušenie hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi.

1a. Ak sa členský štát rozhodne ponechať alebo zaviesť mýto a/alebo užívateľské poplatky len za niektoré časti transeurópskej cestnej siete (z dôvodu ich izolácie alebo nízkej úrovne kongescie alebo znečistenia, alebo ak je to nevyhnutné pre uplatňovanie nového mýtného režimu), dôsledkom takýchto výsledných odchýlok by nemala byť diskriminácia medzinárodnej dopravy.

2. a) Členský štát sa môže rozhodnúť, že ponechá v platnosti alebo zavedie mýta a/alebo užívateľské poplatky, ktoré sa môžu uplatniť iba na vozidlá s maximálnou prípustnou hmotnosťou naloženého vozidla najmenej 12 ton. Ak sa členský štát rozhodne uplatniť mýta a/alebo užívateľské poplatky na vozidlá pod týmto hmotnostným limitom, uplatňujú sa ustanovenia tejto smernice.

b) Mýto a/alebo užívateľské poplatky sa vzťahujú na všetky vozidlá od roku 2012.

c) Členský štát sa môže odchýliť od požiadavky uvedenej v písmene b), ak sa domnieva, že rozšírenie výberu mýta za vozidlá kategórie pod 12 ton by:

— spôsobilo značné nežiaduce účinky na voľný pohyb dopravy, životné prostredie, úroveň hluku, kongesciu alebo zdravie, alebo

— by zahŕňalo administratívne náklady, ktoré by tvorili viac ako 30 % vytvoreného dodatočného príjmu.

3. Mýta a užívateľské poplatky sa nesmú súčasne uložiť v tom istom čase pre akúkoľvek kategóriu vozidla za použitie toho istého úseku cestnej komunikácie. Členský štát však môže uložiť mýto na sieťach, na ktorých sa už vyberajú užívateľské poplatky za použitie mostov, tunelov a horských priechodov.

4. Mýta a užívateľské poplatky nesmú byť priamo ani nepriamo diskriminačné z dôvodu štátnej príslušnosti dopravcu, krajiny alebo sídla dopravcu, alebo registrácie vozidla, ani miesta počiatku alebo miesta určenia prepravy.“

b) Vkladajú sa nové odseky:

„4a. Členské štáty môžu ustanoviť znížené mýtné sadzby alebo užívateľské poplatky, alebo oslobodenie od povinnosti platiť mýta alebo užívateľské poplatky za vozidlá oslobodené od požiadavky inštalovať a používať záznamové zariadenie podľa nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave (*) a v prípadoch, na ktoré sa vzťahujú podmienky a ktoré podliehajú podmienkam uvedeným v článku 6 ods. 2 písm. a) a b) tejto smernice.

4b. Keďže štruktúry sadzieb, v ktorých sú zahrnuté zľavy alebo zníženia mýta pre častých užívateľov, môžu viesť k skutočným úsporám správnych nákladov prevádzkovateľa infraštruktúry, môžu členské štáty ustanoviť tieto zľavy alebo zníženia pod podmienkou, že:

— splnia podmienky stanovené v odseku 10 písm. a),

— sú v súlade so zmluvou, najmä s jej článkami 12, 49, 86 a 87,

— nenarúšajú hospodársku súťaž na vnútornom trhu,

— výsledná štruktúra sadzieb je lineárna, proporčná, dostupná všetkým užívateľom za rovnakých podmienok a nevedie k tomu, aby sa dodatočné náklady preniesli na iných užívateľov v podobe vyšších mýt.

V každom prípade tieto zľavy alebo zníženia nepresiahnu 13 % mýta, ktoré platia rovnocenné vozidlá, ktoré nemajú nárok na zľavu alebo zníženie.

4c. Všetky systémy zliav a znížení sa oznámia Komisii, ktorá overí dodržiavanie podmienok stanovených v odsekoch 4a a 4b a schváli ich v súlade s postupom uvedeným v článku 9c ods. 2.

(*) Ú. v. ES L 370, 31.12.1985, s. 8. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 432/2004 (Ú. v. EÚ L 71, 10.3.2004, s. 3).“

c) Odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Režimy vyberania mýt a/alebo užívateľských poplatkov nesmie finančne ani inak neoprávnene znevýhodniť nepravidielných užívateľov cestnej siete. Najmä v prípade, ak členský štát vyberá mýta a/alebo užívateľské poplatky výlučne prostredníctvom systému, ktorý vyžaduje použitie palubnej jednotky, zabezpečí príslušné palubné jednotky za primeraných administratívnych a ekonomických podmienok.“

d) Druhý a tretí pododsek odseku 7 sa vypúšťajú.

e) Odseky 9 a 10 sa nahrádzajú takto:

„9. Mýta sú založené iba na zásade úhrady nákladov na infraštruktúru. Konkrétne, vážené priemerné mýta súvisia s nákladmi na výstavbu, prevádzku, údržbu a rozvoj príslušnej siete infraštruktúry. Vážené priemerné mýta môžu zahŕňať aj návratnosť kapitálu alebo ziskové rozpätie založené na trhových podmienkach.

10. a) Bez toho, aby boli dotknuté vážené priemerné mýta uvedené v odseku 9, môžu členské štáty odlišiť mýtné sadzby na účely boja proti environmentálnym škodám, riešenia kongescie, minimalizácie škôd na infraštruktúre, optimalizácie využívania príslušnej infraštruktúry alebo na účely podpory bezpečnosti na cestách, ak toto odlišenie:

- je primerané sledovanému cieľu,
- je transparentné a nediskriminačné, predovšetkým s ohľadom na štátnu príslušnosť dopravcu, krajinu alebo sídlo dopravcu, alebo registráciu vozidla a miesta počiatku alebo miesta určenia prepravy,
- nie je určené na vytvorenie dodatočných príjmov z mýt, pričom akékoľvek nezamýšľané zvýšenie príjmov (ktoré vedie k nesúladu váženého priemerného mýta s odsekom 9) sa vyvažuje zmenou štruktúry odlišenia, ktorá sa musí vykonať do dvoch rokov po uplynutí účtovného roku, v ktorom je dodatočný príjem vytvorený,
- dodržiava maximálne prahové hodnoty flexibility uvedené v písmene b).

b) Pokiaľ podmienky v písmene a) neustanovujú inak, mýtné sadzby sa môžu meniť podľa:

- emisnej triedy EURO, tak ako je uvedená v prílohe 0 vrátane úrovne hmotnosti tuhých častíc a oxidov dusíka, za predpokladu, že žiadne mýto nepresiahne o viac ako 100 % hodnotu mýta vybraného pre

rovnocenné vozidlá, ktoré spĺňajú najprísnejšie emisné normy, a/alebo

— dennej doby, typu dňa alebo ročného obdobia za predpokladu že:

- i) žiadne mýto nepresiahne o viac ako 100 % hodnotu mýta vybraného pre najlacnejšiu dennú dobu, typ dňa alebo ročného obdobia alebo
- ii) ak má najlacnejšia doba nulovú sadzbu, pokuta za najdrahšiu dennú dobu, typ dňa alebo ročného obdobia je najviac 50 % výšky mýta, ktoré by sa inak uplatňovalo na dané vozidlo.

Členské štáty rozlíšia sadzby vybraného mýta v súlade s prvou zarážkou najneskôr do roku 2010 alebo v prípade koncesných zmlúv v okamihu obnovenia koncesnej zmluvy.

Členský štát sa však môže odchyliť od tejto požiadavky ak:

- i) by to mohlo vážne narušiť súdržnosť mýtnych systémov na jeho území;
- ii) by v rámci príslušného mýtného systému nebolo technicky možné vykonať takéto odlišenie; alebo
- iii) by to spôsobilo odklon vozidiel, ktoré najviac znečisťujú životné prostredie, od transeurópskej cestnej siete s následným dosahom na bezpečnosť na cestách a verejné zdravie.

Všetky takéto odchylenia sa oznámia Komisii.

c) Pokiaľ podmienky v písmene a) neustanovujú inak, môžu byť mýtné sadzby vo výnimočných prípadoch osobitných projektov vysokého európskeho záujmu predmetom iných foriem odlišenia s cieľom zabezpečiť obchodnú životaschopnosť týchto projektov, ak sú vystavené priamej konkurencii zo strany iných spôsobov prepravy pre vozidlá. Výsledná štruktúra sadzieb je lineárna, proporcionálna, otvorene zverejnená, dostupná všetkým užívateľom za rovnakých podmienok a nevedie k tomu, aby sa dodatočné náklady preniesli na iných užívateľov v podobe vyšších mýt. Komisia overí dodržiavanie podmienok tohto písmena pred zavedením danej štruktúry sadzieb.“

f) Dopĺňajú sa tieto odseky:

„11. Bez toho, aby bol dotknutý článok 9 ods. 1 a 1a, vo výnimočných prípadoch, ktoré sa týkajú infraštruktúry v horských oblastiach, a po informovaní Komisie sa na osobitných úsekoch cestných komunikácií môže k mýtam pridať prirážka:

- a) ak sú tieto cestné komunikácie predmetom vážnej kongescie, ktorá ovplyvňuje voľný pohyb vozidiel, alebo
- b) ak je ich používanie vozidlami príčinou značných environmentálnych škôd,

pričom:

- príjmy získané z prirážky sa investujú do prioritných projektov európskeho záujmu uvedených v prílohe III k rozhodnutiu č. 884/2004/ES, ktoré priamo prispievajú k zmierneniu kongescie alebo daných environmentálnych škôd a ktoré sa nachádzajú v rovnakom koridore, ako úseky cestných komunikácií, na ktorých sa uplatňuje prirážka,
- prirážka, ktorú možno uložiť k mýtam odlišeným v súlade s odsekom 10, nepresiahne 15 % váženého priemerného mýta vypočítaného v súlade s odsekom 9 s výnimkou prípadu, ak sa získané príjmy investujú do cezhraničných úsekov prioritných projektov európskeho záujmu, ktoré sa týkajú infraštruktúry v horských regiónoch, v prípade ktorých prirážka nesmie presiahnuť 25 %,
- v dôsledku uplatňovania prirážky nedochádza k znevýhodňovaniu komerčnej dopravy v porovnaní s inými užívateľmi cestných komunikácií,
- finančné plány na infraštruktúru, pri ktorej sa uplatňuje prirážka a analýza nákladov a výnosov na projekt novej infraštruktúry, sa predkladajú Komisii pred uložením prirážky,
- obdobie, na ktoré sa uloží prirážka, sa vopred definuje a obmedzí a v zmysle očakávaných príjmov, ktoré sa majú zvýšiť, je v súlade s finančnými plánmi a predloženou analýzou nákladov a výnosov.

Uplatňovanie tohto ustanovenia na nové cezhraničné projekty podlieha dohode dotknutých členských štátov.

Keď Komisia dostane finančné plány od členského štátu, ktorý hodlá uplatniť prirážku, sprístupní túto informáciu členom výboru uvedeného v článku 9c ods. 1. Ak sa Komisia domnieva, že plánovaná prirážka nespĺňa podmienky stanovené v tomto odseku, alebo

ak sa domnieva, že plánovaná prirážka bude mať významné nepriaznivé účinky na hospodársky rozvoj okrajových regiónov, môže v súlade s postupom uvedeným v článku 9c ods. 2 odmietnuť plány alebo požiadať o zmenu plánov na poplatky, ktoré predkladá dotknutý členský štát.

12. Ak vodič nie je v prípade kontroly schopný predložiť doklady o vozidle potrebné na zistenie informácií uvedených v prvej zarážke odseku 10 písm. b) a o type vozidla, členské štáty môžu uložiť mýta až do najvyššej úrovne, ktorú možno uložiť.“

3. Vkladá sa tento článok:

„Článok 7a

1. Pri určovaní úrovni vážených priemerných mýt, ktoré sa majú vyberať na dotknutej infraštruktúrnej sieti alebo na presne vymedzenej časti tejto siete, zohľadňujú členské štáty rôzne náklady uvedené v článku 7 ods. 9. Zohľadnené náklady sa vzťahujú na sieť alebo na časť siete, na ktorej sa vyberá mýto, a na vozidlá, ktoré podliehajú mýtu. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že nebudú uhrádzať tieto náklady z príjmov z mýta alebo že uhradia len určité percento týchto nákladov.

2. Mýta sa určujú v súlade s článkom 7 a s odsekom 1 tohto článku.

3. Členské štáty vypočítajú náklady na nové mýtné režimy, ktoré sa líšia od tých, ktorých súčasťou sú koncesné mýta zavedené členskými štátmi po 10. júni 2008, použitím metodiky založenej na základných zásadách výpočtu uvedených v prílohe III.

Najvyššia úroveň mýt pre nové koncesné mýta zavedené po 10. júni 2006 zodpovedá úrovni, ku ktorej by viedlo použitie metodiky založenej na základných zásadách výpočtu uvedených v prílohe III, alebo je nižšia. Posúdenie tejto rovnocennosti sa musí vykonať na základe primerane dlhého referenčného obdobia primeraného charakteru koncesnej zmluvy.

Na mýtné režimy, ktoré boli už zavedené 10. júna 2008, alebo na tie, na ktoré bola v súlade s postupom verejného obstarávania vyhlásená verejná súťaž alebo ku ktorým boli doručené odpovede na výzvy na rokovanie v rámci s rokovacieho postupu verejného obstarávania pred 10. júnom 2008, sa nevzťahujú povinnosti uvedené v tomto odseku, pokiaľ zostanú v platnosti tieto režimy a ak sa podstatne nezmenia.

4. Členské štáty oznámia Komisii najmenej štyri mesiace pred zavedením nového mýtného systému:

a) pre iné mýtné režimy ako režimy, ktorých súčasťou je koncesné mýto:

— jednotkové hodnoty a iné parametre, ktoré používajú na výpočet rôznych nákladových položiek a

— jednoznačné informácie o vozidlách, na ktoré sa vzťahuje mýtny režim, a o geografickom rozsahu siete alebo jej časti, ktoré sa používajú na každý výpočet nákladov a percentuálneho podielu nákladov, ktoré sa snažia uhradiť;

b) pre mýtné režimy, ktorých súčasťou sú koncesné mýta:

— koncesné zmluvy alebo podstatné zmeny týchto zmlúv,

— východiskové podklady, na ktorých zadávateľ postavil oznámenie o koncesii, ako sú uvedené v prílohe VII B k smernici 2004/18/ES; tieto východiskové podklady zahŕňujú odhadované náklady, ako sú uvedené v článku 7 ods. 9, ktoré sa predpokladajú podľa koncesie, predpokladanú dopravu rozčlenenú na typy vozidiel, odhadované výšky mýta a geografický rozsah siete, na ktorú sa vzťahuje koncesná zmluva.

5. Členské štáty informujú Komisiu o nových mýtnych režimoch vzťahujúcich sa na paralelné cesty, do ktorých sa môže odkloniť doprava z transeurópskej cestnej siete a/alebo ktoré priamo konkurujú určitým častiam tejto siete, za ktoré sa vyberá mýto, najmenej štyri mesiace pred začatím ich uplatňovania. Táto informácia obsahuje prinajmenšom objasnenie geografického rozsahu siete, na ktorú sa mýto vzťahuje, vozidlá, na ktoré sa mýto vzťahuje, a plánovanú výšku mýta spolu s vysvetlením spôsobu stanovenia výšky mýta.

6. K prípadom, na ktoré sa vzťahujú povinnosti uvedené v odseku 3, vydá Komisia do štyroch mesiacov od doručenia informácií v súlade s odsekom 4 stanovisko, či sa tieto povinnosti zdajú byť splnené.

Aj k mýtnym režimom uvedeným v odseku 5 môže vydať Komisia stanovisko, najmä vzhľadom na proporionalitu a transparentnosť navrhnutých režimov a ich možný vplyv na hospodársku súťaž v súvislosti s vnútorným trhom a voľným pohybom tovaru.

Stanoviská Komisie sa sprístupnia výboru uvedenému v článku 9c ods. 1.

7. Ak si členský štát želá v súvislosti s mýtnymi režimami, ktoré už boli zavedené k 10. júnu 2008, uplatňovať

ustanovenia uvedené v článku 7 ods. 11, poskytne informácie, ktoré dokazujú, že vážené priemerné mýto uplatňované na dotknutú infraštruktúru je v súlade s ustanoveniami článku 2 písm. aa) a článku 7 ods. 9 a ods. 10.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 7b

Táto smernica neovplyvňuje voľnosť členských štátov, ktoré zavádzajú systém mýt a/alebo užívateľských poplatkov za infraštruktúru, poskytnúť bez toho, aby bol dotknutý článok 87 a 88 zmluvy, primeranú kompenzáciu za tieto poplatky.“

5. Článok 8 ods. 2 písm. b) sa nahrádza takto:

„b) zaplataenie spoločného užívateľského poplatku umožní prístup na sieť vymedzenú zúčastnenými členskými štátmi podľa článku 7 ods. 1;“.

6. Vkladá sa tento článok:

„Článok 8a

Každý členský štát monitoruje systém mýt a/alebo užívateľských poplatkov, aby zabezpečil jeho transparentnú a nediskriminačnú prevádzku.“

7. Článok 9 sa mení a dopĺňa takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Smernica nebráni členským štátom, aby nediskriminujúcim spôsobom uplatňovali:

a) špecifické dane alebo poplatky:

— vyberané za registráciu vozidla alebo

— uložené vozidlám alebo nákladom, ktoré majú nadmernú hmotnosť alebo rozmery;

b) parkovacie poplatky a špecifické mestské dopravné poplatky.

1a. Smernica nebráni členským štátom aby nediskriminujúcim spôsobom uplatňovali:

a) regulačné poplatky špecificky zamerané proti časovým a miestnym dopravným zápcham;

b) regulačné poplatky špecificky zamerané proti vplyvom na životné prostredie vrátane zlej kvality ovzdušia

za všetky cesty, najmä v mestských oblastiach, vrátane ciest transeurópskej cestnej siete, ktoré prechádzajú mestskými oblasťami.“

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Členské štáty určia, na čo sa má použiť príjem z poplatkov za použitie cestnej infraštruktúry. Na umožnenie rozvoja dopravnej siete ako celku, by sa mal príjem z poplatkov použiť na podporu sektora dopravy a optimalizáciu celého dopravného systému.“

8. Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 9a

Členské štáty zriadia primerané kontroly a ustanovia systém pokút za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice. Prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Stanovené pokuty musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 9b

Pokiaľ ide o vykonávanie tejto smernice, najmä prílohy III, Komisia ulahčuje medzi členskými štátmi dialóg a výmenu technického know-how. Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 9c ods. 3 aktualizuje a objasňuje prílohy 0, III a IV s ohľadom na technický pokrok a prílohy I a II s ohľadom na infláciu.

Článok 9c

1. Komisii pomáha výbor.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

4. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.“

9. Článok 11 sa nahrádza takto:

„Článok 11

Najneskôr do 10. júna 2011 predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní a účinkoch tejto smernice, pričom zohľadní rozvoj technológie a trendy v intenzite dopravy vrátane používania vozidiel kategórie nad 3,5 tony a menej ako 12 ton a po vyhodnotení jej

vplyvu na vnútorný trh, vrátane ostrovných, vo vnútrozemí uzavretých a okrajových regiónov Spoločenstva, a výšky investícií v odvetví a jej príspevku k dosiahnutiu cieľov trvalo udržateľnej dopravnej politiky.

Najneskôr do 10. decembra 2010 zašlú členské štáty Komisii informácie potrebné na vypracovanie správy.

Najneskôr do 10. júna 2008 predloží Komisia po preskúmaní všetkých možností zahŕňajúcich náklady vzťahujúce sa na životné prostredie, hluk, kongesciu a zdravie všeobecne platný, transparentný a zrozumiteľný model posudzovania všetkých externých nákladov, ktorý bude slúžiť ako základ pre budúce výpočty poplatkov za použitie infraštruktúry. Súčasťou tohto modelu bude analýza vplyvu internalizácie externých nákladov pre všetky druhy dopravy a stratégia postupného uplatňovania tohto modelu na všetky druhy dopravy.

Súčasťou správy a modelu sú prípadne návrhy Európskemu parlamentu a Rade na ďalšiu revíziu tejto smernice.“

10. Tabuľka v prílohe II, v ktorej sú uvedené sumy ročných poplatkov, sa nahrádza takto:

	„najviac tri nápravy	najmenej štyri nápravy
EURO 0	1 332	2 233
EURO I	1 158	1 933
EURO II	1 008	1 681
EURO III	876	1 461
EURO IV a menej znečisťujúce životné prostredie	797	1 329“

11. Posledná veta prílohy II sa nahrádza takto:

„Denný užívateľský poplatok je rovnaký pre všetky kategórie vozidiel a predstavuje 11 EUR.“

12. Vkladá sa príloha 0, ktorej znenie je uvedené v prílohe I k tejto smernici.

13. Dopĺňa sa príloha III, ktorej znenie je uvedené v prílohe II k tejto smernici.

14. Dopĺňa sa príloha IV, ktorej znenie je uvedené v prílohe III k tejto smernici.

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 10. júna 2008. Bezodkladne o nich informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou, spolu s tabuľkou, ktorá ukáže ako ustanovenia tejto smernice zodpovedajú prijatým vnútroštátnym ustanoveniam.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 17. mája 2006

Za Európsky parlament

predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

predseda

H. WINKLER

PRÍLOHA I

„PRÍLOHA 0

LIMITNÉ HODNOTY EMISÍÍ

1. Vozidlo „EURO 0“

Hmotnosť oxidu uhoľnatého (CO) g/kWh	Hmotnosť uhľovodíkov (HC) g/kWh	Hmotnosť oxidov dusíka (NOx) g/kWh
12,3	2,6	15,8

2. Vozidlá „EURO I“/„EURO II“

	Hmotnosť oxidu uhoľnatého (CO) g/kWh	Hmotnosť uhľovodíkov (HC) g/kWh	Hmotnosť oxidov dusíka (NOx) g/kWh	Hmotnosť tuhých častíc (PT) g/kWh
Vozidlo „EURO I“	4,9	1,23	9,0	0,4 ⁽¹⁾
Vozidlo „EURO II“	4,0	1,1	7,0	0,15

⁽¹⁾ Koeficient 1,7 sa uplatňuje na limitné hodnoty emisií tuhých častíc v prípade motorov s menovitým výkonom 85 kW alebo menším.

3. Vozidlá „EURO III“/„EURO IV“/„EURO V“/„EEV“

Špecifické hmotnosti oxidu uhoľnatého, celkových uhľovodíkov, oxidov dusíka a tuhých častíc určené podľa skúšky ESC a opacita výfukových plynov určená podľa skúšky ERL nesmú presahovať tieto hodnoty ⁽¹⁾:

	Hmotnosť oxidu uhoľnatého (CO) g/kWh	Hmotnosť uhľovodíkov (HC) g/kWh	Hmotnosť oxidov dusíka (NOx) g/kWh	Hmotnosť tuhých častíc (PT) g/kWh	Výfukový plyn m ¹
Vozidlo „EURO III“	2,1	0,66	5,0	0,10 ⁽²⁾	0,8
Vozidlo „EURO IV“	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Vozidlo „EURO V“	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
Vozidlo „EEV“	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

⁽¹⁾ Skúšobný cyklus tvorí sled skúšobných bodov, pričom je každý bod definovaný rýchlosťou a krútiacim momentom, ktoré musí motor v ustálenom stave dodržiavať (skúška ESC), alebo prechodnými prevádzkovými podmienkami (skúšky ETC a ELR).

⁽²⁾ 0,13 pre motory, ktorých objem valcov je menší než 0,7 dm³ a ktorých menovitá rýchlosť je vyššia než 3 000 min⁻¹.

4. Možno zvážiť ďalšie emisné triedy vozidiel, tak ako sú vymedzené v smernici 88/77/EHS a nasledujúcich zmenách a doplneniach.“

PRÍLOHA II

„PRÍLOHA III

HLAVNÉ ZÁSADY ROZVRHNUTIA NÁKLADOV A VÝPOČET MÝT

Táto príloha stanovuje hlavné zásady výpočtu priemerných vážených mýt tak, aby odrážali ustanovenia článku 7 ods. 9. Povinnosťou uviesť do súvislosti mýta a náklady nie je dotknutá slobodná voľba členských štátov, na základe ktorej si môžu v súlade s článkom 7a ods. 1 vybrať, že neuhradia celé náklady prostredníctvom príjmu z mýta, alebo slobodná voľba, na základe ktorej môžu v súlade s článkom 7 ods. 10 odlíšiť výšku osobitných mýt od priemernej výšky mýta ⁽¹⁾.

Uplatňovanie týchto zásad sa plne zhoduje s ostatnými existujúcimi povinnosťami podľa práva Spoločenstva, najmä s požiadavkou na koncesné zmluvy, ktoré sa majú uzavrieť v súlade so smernicou 2004/18/ES a s ostatnými nástrojmi Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania.

Ak sa členský štát zúčastní na rokovaníach s jednou alebo s viacerými tretími stranami na účely uzavretia koncesnej zmluvy v súvislosti s budovaním alebo prevádzkou časti svojej infraštruktúry, alebo ak sa na tento účel zúčastní na podobnom dojednaní založenom na vnútroštátnych právnych predpisoch alebo na dohode, ktorú uzavrela vláda členského štátu, zhoda s týmito zásadami sa posudzuje na základe výsledku týchto rokovaní.

1. Definícia siete a príslušných vozidiel

- Ak sa jednotný mýtny režim neuplatňuje na celú cestnú sieť TEN, členský štát presne uvedie časť alebo časti siete, na ktoré sa má vzťahovať mýtny režim, ako aj systém, ktorý používa na klasifikáciu vozidiel na účely odlíšenia mýta. Členské štáty tiež uvedú, či rozširujú rozsah vozidiel, na ktoré sa vzťahuje ich mýtny režim na vozidlá s hmotnosťou menšou ako 12 ton.
- Ak sa členský štát rozhodne prijať rôzne politiky vzhľadom na úhrady nákladov na rôzne časti svojej siete (ako je to povolené v súlade s článkom 7a ods. 1), na každú jasne definovanú časť siete sa vykoná osobitný výpočet nákladov. Členský štát sa môže rozhodnúť, že rozdelí svoju sieť na niekoľko jasne vymedzených častí, aby pre každú časť ustanovil osobitné koncesné dojednania alebo podobné úpravy.

2. Náklady na infraštruktúru**2.1. Investičné náklady**

- Investičné náklady zahŕňujú náklady na výstavbu (vrátane nákladov na financovanie) a náklady na rozvoj infraštruktúry, navyše, kde je to vhodné, návratnosť kapitálových investícií alebo rozpätie zisku. Zahŕňujú tiež náklady na nadobúdanie pôdy, plánovanie, projektovanie, dozor nad stavebnými zmluvami a projektovým riadením a na archeologický a pôdny prieskum, ako aj iné príslušné vedľajšie náklady.
- Úhrada nákladov na výstavbu je založená buď na plánovanej životnosti infraštruktúry, alebo na inej dobe amortizácie (najmenej 20 rokov), ktorá sa môže považovať za vhodnú na účely financovania prostredníctvom koncesnej zmluvy alebo iným spôsobom. Dĺžka doby amortizácie môže byť kľúčovou premennou pri rokovaníach týkajúcich sa uzavretia koncesných zmlúv, najmä ak si príslušný členský štát v rámci zmluvy želá určiť strop uplatniteľného váženého priemerného mýta.
- Bez toho, aby bol dotknutý výpočet investičných nákladov, môže úhrada vynaložených nákladov:
 - byť rovnomerne rozložená počas doby amortizácie alebo vážená na prvé, stredné alebo neskoršie roky, ak sa toto váženie uskutoční transparentným spôsobom,
 - ustanoviť indexáciu mýta počas doby amortizácie.
- Všetky minulé náklady sa zakladajú na zaplatených čiastkach. Náklady, ktoré majú vzniknúť, sa budú zakladať na prognózach primeraných nákladov.

⁽¹⁾ Tieto ustanovenia spolu s ponúkanou pružnosťou spôsobu, akým sa náklady časom uhradia (pozri tretiu zarážku bodu 2.1), poskytujú značné rozpätie na určenie mýt vo výškach, ktoré sú prijateľné pre užívateľov a ktoré sú prispôbené osobitným cieľom dopravnej politiky členského štátu.

- Môže sa predpokladať, že verejné investície budú financované z pôžičiek. Úrokové sadzby, ktoré sa majú uplatňovať na minulé náklady, sú sadzby, ktoré platili pre verejné pôžičky z tohto obdobia.
- Pridelenie nákladov ťažkým nákladným vozidlám sa uskutočňuje na objektívnom a transparentnom základe, pričom sa zohľadní proporčná časť dopravy ťažkých nákladných vozidiel, ktorá sa má vykonať na sieti, a s tým spojené náklady. Vozokilometre ťažkých nákladných vozidiel sa môžu na tento účel upraviť podľa objektívne oprávnených „koeficientov rovnocennosti“, ako sú napríklad uvedené v bode 4 ⁽¹⁾.
- Zabezpečenie predpokladanej návratnosti kapitálu alebo rozpätia zisku je primerané vzhľadom na trhové podmienky a môže sa líšiť na účel zabezpečenia výkonnostných stimulov pre tretiu zmluvnú stranu v súvislosti s požiadavkami na kvalitu služieb. Návratnosť kapitálu sa môže zhodnotiť použitím ekonomických ukazovateľov, ako je IRR (vnútorná miera návratnosti kapitálu) alebo WACC (vážené priemerné kapitálové náklady).

2.2. Ročné náklady na údržbu a náklady na stavebné opravy

- Tieto náklady zahŕňajú ročné náklady na údržbu siete a pravidelné náklady súvisiace s opravami, spevňovaním a obnovou povrchu, aby sa zabezpečilo, že sa prevádzková funkčnosť siete priebežne udržiava.
- Také náklady sa proporčne rozdeľujú medzi ťažké nákladné vozidlá a ostatnú dopravu na základe skutočných a predpokladaných podielov vozokilometrov a môžu sa upraviť podľa objektívne oprávnených koeficientov rovnocennosti, ako sú napríklad uvedené v bode 4.

3. Náklady na prevádzku, riadenie a vyberanie mýta

Tieto náklady zahŕňajú všetky náklady, ktoré vznikli prevádzkovateľovi infraštruktúry, na ktoré sa nevzťahuje oddiel 2 a ktoré súvisia s vykonávaním, prevádzkou a riadením infraštruktúry a s mýtnym systémom. Zahŕňajú najmä:

- náklady na výstavbu, zriadenie a údržbu mýtnic a ostatných platobných systémov,
- každodenné náklady na prevádzku, správu a údržbu systému vyberania mýta,
- správne poplatky a sadzby súvisiace s koncesnými zmluvami,
- náklady na riadenie, správu a služby súvisiace s prevádzkou infraštruktúry.

Náklady môžu zahŕňať návratnosť kapitálu alebo rozpätie zisku, ktoré zohľadňuje prenesený stupeň rizika.

Také náklady sa spravodlivo a transparentne rozdeľujú medzi všetky triedy vozidiel, na ktoré sa vzťahuje mýtny systém.

4. Podiel nákladnej dopravy, koeficienty rovnocennosti a korekčný mechanizmus

- Výpočet mýta sa zakladá na skutočných alebo predpokladaných podieloch ťažkých nákladných vozidiel na vozokilometroch, ktoré sa v prípade potreby upravujú podľa koeficientov rovnocennosti, aby sa vytvorila dostatočná rezerva na zvýšené náklady na výstavbu a opravu infraštruktúry používanej nákladnými vozidlami.
- Táto tabuľka uvádza orientačné koeficienty rovnocennosti. Ak členský štát používa koeficienty rovnocennosti, ktoré sa odlišujú od tých, ktoré sú uvedené v tabuľke, zakladajú sa na objektívne oprávnených kritériách a uverejnia sa.

⁽¹⁾ Uplatňovanie koeficientov rovnocennosti členskými štátmi môže zohľadniť výstavbu ciest, ktorá prebieha v etapách, alebo použitie prístupu dlhodobého cyklu životnosti.

Trieda vozidla ⁽¹⁾	Koeficienty rovnocennosti		
	Stavebná oprava ⁽²⁾	Investície	Ročná údržba
Medzi 3,5 t a 7,5 t, trieda 0	1	1	1
> 7,5 t, trieda I	1,96	1	1
> 7,5 t, trieda II	3,47	1	1
> 7,5 t, trieda III	5,72	1	1

⁽¹⁾ Na určenie triedy vozidla pozri prílohu IV.

⁽²⁾ Triedy vozidiel príslušne zodpovedajú zaťaženiám náprav 5,5, 6,5, 7,5 a 8,5 tony.

- Mýtné režimy, ktoré sa zakladajú na prognózach intenzity dopravy, stanovujú korekčné mechanizmy, podľa ktorých sa mýta pravidelne upravujú kvôli korekcii akýchkoľvek nižších alebo vyšších nákladov uhradených v dôsledku chybných prognóz.“

PRÍLOHA III

„PRÍLOHA IV

ORIENTAČNÉ URČENIE TRIEDY VOZIDLA

Triedy vozidiel sa určujú podľa tejto tabuľky.

Vozidlá sa vo vzostupnom poradí triedia na podkategórie 0, I, II a III podľa poškodenia, ktoré spôsobujú povrchu komunikácií (trieda III je preto kategória, ktorá cestnej infraštruktúre spôsobuje najväčšie poškodenia). Poškodenie sa exponenciálne zväčšuje so zvyšovaním hmotnosti na náprave.

Všetky motorové vozidlá a jazdné súpravy s najvyššou povolenou celkovou hmotnosťou 7,5 tony patria do triedy poškodenia 0.

Motorové vozidlá

Hnacie nápravy s pneumatickým pružením alebo uznané ako rovnocenné ⁽¹⁾		Ostatné systémy zavesenia hnacej nápravy		Trieda poškodenia
Počet náprav a najvyššia prípustná celková hmotnosť naloženého vozidla (v tonách)		Počet náprav a najvyššia prípustná celková hmotnosť naloženého vozidla (v tonách)		
Nie menej ako	Menej ako	Nie menej ako	Menej ako	
<i>Dve nápravy</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	13	12	13	
13	14	13	14	
14	15	14	15	
15	18	15	18	
<i>Tri nápravy</i>				
15	17	15	17	II
17	19	17	19	
19	21	19	21	
21	23	21	23	
23	25			
25	26			
		23	25	II
		25	26	
<i>Štyri nápravy</i>				
23	25	23	25	I
25	27	25	27	
27	29			
		27	29	II
		29	31	
		31	32	
29	31			
31	32			

⁽¹⁾ Pruženie uznané ako rovnocenné podľa definície v prílohe II k smernici Rady 96/53/ES z 25. júla 1996, ktorou sa v Spoločenstve stanovujú najväčšie prípustné rozmery niektorých vozidiel vo vnútroštátnej a medzinárodnej cestnej doprave a maximálna povolená hmotnosť v medzinárodnej cestnej doprave (Ú. v. ES L 235, 17.9.1996, s. 59). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/7/ES (Ú. v. ES L 67, 9.3.2002, s. 47).

Jazdné súpravy (návesové a prívesové súpravy)

Hnacie nápravy s pneumatickým pružením alebo uznané ako rovnocenné		Ostatné systémy zavesenia hnacích náprav		Trieda poškodenia
Počet náprav a najvyššia prípustná celková hmotnosť naloženého vozidla (v tonách)		Počet náprav a najvyššia prípustná celková hmotnosť naloženého vozidla (v tonách)		
Nie menej ako	Menej ako	Nie menej ako	Menej ako	
<i>Nápravy 2 + 1</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	14	12	14	
14	16	14	16	
16	18	16	18	
18	20	18	20	
20	22	20	22	
22	23	22	23	
23	25	23	25	
25	28	25	28	
<i>Nápravy 2 + 2</i>				
23	25	23	25	
25	26	25	26	
26	28	26	28	
28	29	28	29	
29	31	29	31	II
31	33	31	33	
33	36	33	36	III
36	38			
<i>Nápravy 2 + 3</i>				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
<i>Nápravy 3 + 2</i>				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
		40	44	
40	44			
<i>Nápravy 3 + 3</i>				
36	38	36	38	I
38	40			II
		38	40	
40	44	40	44"	

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/42/ES

zo 17. mája 2006

o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,
a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho
a sociálneho výboru ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251
zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/37/ES z 22. júna 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení ⁽⁴⁾ kodifikovala smernicu 89/392/EHS ⁽⁵⁾. Keďže smernica 98/37/ES je v súčasnosti predmetom nových podstatných zmien a doplnení, je žiaduce, aby sa v záujme jasnosti prepracovala.

(2) Odvetvie strojových zariadení je dôležitou súčasťou strojárskemu priemyslu a je jednou z hlavných priemyselných opôr hospodárstva Spoločenstva. Sociálne náklady na veľký počet úrazov spôsobených priamo používaním strojových zariadení je možné znížiť bezpečným návrhom a konštrukciou strojových zariadení a správnu inštaláciou a údržbou.

(3) Členské štáty sú zodpovedné za to, aby na svojom území zabezpečili ochranu zdravia a bezpečnosť osôb, a to najmä pracovníkov a spotrebiteľov a tam, kde je to vhodné, aj domácich zvierat a tovaru, predovšetkým vzhľadom na riziká vyplývajúce z používania strojových zariadení.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 154 E, 29.5.2001, s. 164.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 311, 7.11.2001, s. 1.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 4. júla 2002 (Ú. v. EÚ C 271 E, 12.11.2003, s. 491), spoločná pozícia Rady z 18. júla 2005 (Ú. v. EÚ C 251 E, 11.10.2005, s. 1) a pozícia Európskeho parlamentu z 15. decembra 2005 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 25. apríla 2006.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 207, 23.7.1998, s. 1. Smernica zmenená a doplnená smernicou 98/79/ES (Ú. v. ES L 331, 7.12.1998, s. 1).

⁽⁵⁾ Smernica Rady 89/392/EHS zo 14. júna 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení (Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 9).

(4) Na účely zabezpečenia právnej istoty užívateľov by sa mal rozsah pôsobnosti tejto smernice a pojmy súvisiace s jej uplatňovaním vymedziť čo možno najpresnejšie.

(5) Povinné ustanovenia členských štátov vzťahujúce sa na staveniskové výťahy určené na zdvíhanie osôb alebo osôb a tovaru, ktoré často dopĺňajú *de facto* povinné technické špecifikácie a/alebo nepovinné normy, nemusia nevyhnutne viesť k odlišným mieram bezpečnosti a ochrany zdravia, avšak z dôvodu svojej rozdielnosti tvoria prekážky obchodovania v rámci Spoločenstva. Vnútroštátne systémy posudzovania zhody a certifikácie týchto strojových zariadení sa okrem toho značne líšia. Je preto žiaduce nevylučovať z rozsahu pôsobnosti tejto smernice staveniskové výťahy určené na zdvíhanie osôb alebo osôb a tovaru.

(6) Z rozsahu pôsobnosti tejto smernice je vhodné vylúčiť zbrane, vrátane strelných zbraní, ktoré sú upravené smernicou Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní ⁽⁶⁾; toto vylúčenie strelných zbraní by sa nemalo vzťahovať na ručné upevňovacie strojové zariadenia s výbušnou náplňou alebo iné nárazové strojové zariadenia určené len na priemyselné alebo technické účely. Je potrebné stanoviť prechodné opatrenia, ktoré členským štátom umožnia schvaľovať uvedenie na trh a do prevádzky takých strojových zariadení, ktoré boli vyrobené v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami platnými a účinnými v čase prijatia tejto smernice, vrátane ustanovení o vykonávaní Dohovoru z 1. júla 1969 o vzájomnom uznávaní skúšobných značiek ručných zbraní. Takéto prechodné opatrenia taktiež umožnia európskym organizáciám pre normalizáciu vypracovať normy zabezpečujúce úroveň bezpečnosti podľa stavu vedy a techniky.

(7) Táto smernica sa nevzťahuje na zdvíhanie osôb pomocou zariadení, ktoré nie sú určené na zdvíhanie osôb. Táto skutočnosť však nemá vplyv na právo členských štátov prijať v súlade so zmluvou vnútroštátne opatrenia týkajúce sa takýchto strojov na účely vykonávania smernice Rady 89/655/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných zariadení pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 256, 13.9.1991, s. 51.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 13. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES (Ú. v. ES L 195, 19.7.2001, s. 46).

- (8) V prípade poľnohospodárskych a lesných traktorov by sa ustanovenia tejto smernice o rizikách, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami⁽¹⁾, nemali uplatňovať, ak sa na tieto riziká vzťahuje smernica 2003/37/ES.
- (9) Trhový dozor je nevyhnutný nástroj, pretože zabezpečuje správne a jednotné uplatňovanie smerníc. Je preto potrebné vytvoriť právny rámec, v ktorom môže byť harmonizované vykonávaný.
- (10) Členské štáty sú zodpovedné za zabezpečenie toho, aby sa na ich území účinne presadzovalo dodržiavanie tejto smernice a aby sa v súlade s jej ustanoveniami pokiaľ možno čo najviac zvýšila bezpečnosť predmetných strojových zariadení. Členské štáty by mali zabezpečiť kapacity na vykonávanie účinného trhového dozoru, pričom zohľadnia usmernenia vypracované Komisiou s cieľom dosiahnuť správne a jednotné uplatňovanie tejto smernice.
- (11) V kontexte trhového dozoru by sa malo jasne rozlišovať medzi námietkami voči harmonizovanej norme, na základe ktorej sa predpokladá zhoda strojového zariadenia, a ochranným opatrením, ktoré sa vzťahuje na strojové zariadenie.
- (12) Uvedenie strojového zariadenia do prevádzky v zmysle tejto smernice sa môže vzťahovať iba na použitie samotného strojového zariadenia na jeho zamýšľaný účel alebo na účel, ktorý možno rozumne predpokladať. To nevylučuje určenie podmienok vonkajšieho používania strojového zariadenia za predpokladu, že tieto podmienky nebudú vyžadovať úpravu strojového zariadenia spôsobom, ktorý nie je uvedený v tejto smernici.
- (13) Taktiež je potrebné upraviť vhodný mechanizmus umožňujúci prijatie osobitných opatrení na úrovni Spoločenstva, ktoré by vyžadovali od členských štátov zákaz alebo obmedzenie uvedenia na trh určitých typov strojových zariadení, ktoré predstavujú rovnaké riziká pre zdravie a bezpečnosť osôb v dôsledku nedostatkov v príslušných harmonizovaných normách alebo na základe technických vlastností strojových zariadení, alebo podriať také strojové zariadenia osobitným podmienkam. S cieľom zabezpečiť vhodné posúdenie potreby takýchto opatrení by mali byť prijímané Komisiou za pomoci výboru v zmysle konzultácií s členskými štátmi a inými zúčastnenými stranami. Keďže takéto opatrenia sa nevzťahujú priamo na hospodárskych prevádzkovateľov, členské štáty by mali prijať všetky potrebné opatrenia na ich vykonanie.
- (14) Mali by sa dodržiavať základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, aby sa zabezpečilo, že strojové zariadenia sú bezpečné; tieto požiadavky by sa mali uplatňovať so zohľadnením stavu vedy a techniky v čase konštrukcie strojového zariadenia a so zohľadnením technických a ekonomických požiadaviek.
- (15) V prípade, že strojové zariadenie môže používať spotrebiteľ, to znamená, že nejde o profesionálnu obsluhu, výrobca by mal zohľadniť túto skutočnosť pri návrhu a konštrukcii. To isté platí, ak sa stroj bežne používa na poskytovanie služby pre spotrebiteľa.
- (16) Hoci sa požiadavky tejto smernice nevzťahujú na čiastočne skompletizované strojové zariadenia v celom rozsahu, je napriek tomu dôležité zabezpečiť, aby sa vyšpecifikovaným postupom zaručoval voľný pohyb týchto strojových zariadení.
- (17) Na obchodných veľtrhoch, výstavách a podobne by malo byť možné vystavovať strojové zariadenia, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto smernice. Záujemcovia by však mali byť riadne informovaní o tom, že dané strojové zariadenia nie sú v zhode, a o tom, že v tomto stave ich nemožno kúpiť.
- (18) Táto smernica definuje iba základné všeobecné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, doplnené o určitý počet špecifickejších požiadaviek pre určité kategórie strojových zariadení. Aby sa pomohlo výrobcovi pri preukazovaní zhody s týmito základnými požiadavkami a aby sa umožnilo overiť zhodu so základnými požiadavkami, je žiaduce mať na úrovni Spoločenstva harmonizované normy týkajúce sa predchádzania rizík, ktoré vyplývajú z návrhu a konštrukcie strojových zariadení. Tieto normy pripravujú súkromnoprávne subjekty a mali by si uchovávať svoj nezáväzný charakter.
- (19) Vzhľadom na charakter rizík, s ktorými je spojené používanie strojových zariadení, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, mali by sa stanoviť postupy posudzovania zhody so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia. Tieto postupy by sa mali vypracovať so zreteľom na mieru nebezpečenstva spočívajúceho v danom strojovom zariadení. Každá kategória strojových zariadení by teda mala mať príslušný postup, ktorý je v súlade s rozhodnutím Rady 93/465/EHS z 22. júla 1993 o moduloch používaných v technických zosúlaďovacích smerniciach pre rozličné fázy procesu posudzovania zhody a pravidiel pre umiestňovanie a používanie označenia CE – zhody, ktoré sa majú použiť v smerniciach o technickej harmonizácii⁽²⁾, berúc do úvahy charakter overenia potrebného pre také strojové zariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 171, 9.7.2003, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2005/67/ES (Ú. v. EÚ L 273, 19.10.2005, s. 17).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 220, 30.8.1993, s. 23.

- (20) Výrobcovia by si mali zachovať plnú zodpovednosť za potvrdenie zhody svojich strojových zariadení s ustanoveniami tejto smernice. Pri niektorých druhoch strojových zariadení s vyšším rizikovým faktorom je však žiaduci prísnejší certifikačný postup.
- (21) Označenie CE by sa malo plne uznávať ako jediné označenie, ktoré zaručuje zhodu strojového zariadenia s požiadavkami tejto smernice. Všetky iné označenia, ktoré by mohli viesť tretie strany do omylu ohľadom významu alebo formátu označenia CE, alebo oboch, by mali byť zakázané.
- (22) S cieľom zabezpečiť rovnocennosť označenia CE s označením výrobcu je dôležité, aby sa tieto označenia upevňovali rovnakým spôsobom. Aby sa zabránilo zámene akéhokoľvek označenia CE, ktoré sa môže objaviť na určitých komponentoch, a označenia CE, ktoré sa týka strojového zariadenia ako celku, je dôležité, aby sa označenie CE pre strojové zariadenia umiestňovalo pozdĺž mena osoby, ktorá je zaň zodpovedná, čiže konkrétne výrobcu alebo jeho splnomocnenca.
- (23) Výrobca alebo jeho splnomocnenec by mal taktiež zabezpečiť vykonanie posúdenia rizík pre strojové zariadenie, ktoré plánuje uviesť na trh. Na tieto účely by mal stanoviť základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia vzťahujúce sa na jeho strojové zariadenie, pre ktoré musí prijať opatrenia.
- (24) Podstatné je, aby výrobca alebo jeho splnomocnenec usadený v Spoločenstve, ešte predtým, než vydá ES vyhlásenie o zhode, zostavil súbor technickej konštrukčnej dokumentácie. Nie je však nevyhnutné, aby bola celá dokumentácia trvale fyzicky k dispozícii, ale musí byť poskytnutá na požiadanie. Nemusi obsahovať podrobné plány čiastkových zostáv používaných pri výrobe strojového zariadenia, pokiaľ ich znalosť nie je nevyhnutná pre posudzovanie zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosť.
- (25) Adresáti akýchkoľvek rozhodnutí prijatých podľa tejto smernice by mali byť informovaní o dôvodoch vydania takéhoto rozhodnutia a o opravných prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii.
- (26) Členské štáty by mali stanoviť sankcie za porušenie ustanovení tejto smernice. Tieto sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce.
- (27) Uplatňovanie tejto smernice na určitý počet strojov určených na zdvíhanie osôb vyžaduje lepšie vymedzenie výrobkov, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, oproti tým, ktoré sú upravené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/16/ES z 29. júna 1995 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa výťahov⁽¹⁾. Je potrebné opätovne vymedziť rozsah pôsobnosti uvedenej smernice. Smernica 95/16/ES by sa mala podľa toho zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (28) Keďže cieľ tejto smernice, a to stanovenie základných zdravotných a bezpečnostných požiadaviek vo vzťahu k návrhu a výrobe s cieľom zlepšiť bezpečnosť strojových zariadení uvedených na trh, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (29) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšom zákonodarstve⁽²⁾ sa členské štáty podporujú v tom, aby si pre seba a aj v záujme Spoločenstva vytvorili vlastné tabuľky, ktoré budú podľa možnosti čo najlepšie znázorňovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a transpozičnými opatreniami, a uverejnili ich.
- (30) Opatrenia potrebné na vykonanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽³⁾.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na tieto výrobky:
- a) strojové zariadenia;
 - b) vymeniteľné prídavné zariadenia;
 - c) bezpečnostné časti;
 - d) zdvíhacie príslušenstvo;
 - e) reťaze, laná a záchytné pásy;
 - f) odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos;
 - g) čiastočne skompletizované strojové zariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 213, 7.9.1995, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Z rozsahu pôsobnosti tejto smernice sú vylúčené:

- a) bezpečnostné časti určené na použitie ako náhradné diely, ktorými sa nahradia rovnaké časti a ktoré dodáva výrobca pôvodného strojového zariadenia;
- b) špecifické zariadenia určené na používanie na výstaviskách a/alebo v zábavných parkoch;
- c) strojové zariadenia navrhnuté alebo uvedené do prevádzky osobitne pre jadrové účely, ktorých porucha môže viesť k úniku rádioaktivity;
- d) zbrane, vrátane strelných zbraní;
- e) tieto dopravné prostriedky:
 - poľnohospodárske a lesné traktory, pokiaľ ide o riziká, ktoré upravuje smernica 2003/37/ES, s výnimkou strojových zariadení namontovaných na týchto vozidlách,
 - motorové vozidlá a ich prípojné vozidlá, ktoré upravuje smernica Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o typovom schválení motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel⁽¹⁾, s výnimkou strojových zariadení namontovaných na týchto vozidlách,
 - vozidlá, ktoré upravuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/24/ES z 18. marca 2002 o typovom schválení dvoj- a trojkolesových motorových vozidiel⁽²⁾, s výnimkou strojových zariadení namontovaných na týchto vozidlách,
 - motorové vozidlá určené výlučne na súťaže a
 - letecké, vodné alebo železničné dopravné prostriedky, s výnimkou strojových zariadení namontovaných na týchto dopravných prostriedkoch;
- f) námorné plavidlá a mobilné jednotky používané mimo pobrežia a strojové zariadenia nainštalované na palube takýchto plavidiel a/alebo jednotiek;
- g) strojové zariadenia osobitne navrhované a konštruované na vojenské alebo policajné účely;
- h) strojové zariadenia osobitne navrhované a konštruované na výskumné účely na dočasné použitie v laboratóriách;
- i) banské ťažobné zariadenia;
- j) strojové zariadenia určené na posúvanie artistov pri artistických vystúpeniach;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 42, 23.2.1970, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2006/28/ES (Ú. v. EÚ L 65, 7.3.2006, s. 27).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 124, 9.5.2002, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2005/30/ES (Ú. v. EÚ L 106, 27.4.2005, s. 17).

k) elektrické a elektronické výrobky, ktoré patria do nasledujúcich oblastí, pokiaľ sa na ne vzťahuje smernica Rady 73/23/EHS z 19. februára 1973 o zosúladovaní právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa elektrického zariadenia určeného na používanie v rámci určitých limitov napätia⁽³⁾:

- domáce spotrebiče určené na použitie v domácnosti,
- audio a video zariadenia,
- zariadenia informačných technológií,
- bežné kancelárske strojové zariadenia,
- nízkonapäťové spínacie a riadiace skrinky,
- elektromotory;

l) tieto typy vysokonapäťových elektrických zariadení:

- spínacie zariadenia a regulačné zariadenia,
- transformátory.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice označuje pojem „strojové zariadenie“ výrobky uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a) až f).

Uplatňujú sa tieto pojmy:

a) „strojové zariadenie“ je:

- súbor, ktorý je vybavený alebo určený na vybavenie pohonným systémom, ktorý nepoužíva priamo vynaloženú ľudskú alebo zvieraciu silu a ktorý sa skladá z častí alebo komponentov, z ktorých najmenej jedna je pohyblivá a ktoré sú vzájomne spojené na účely osobitného použitia,
- súbor uvedený v prvej zarážke, ktorému chýbajú len komponenty, ktorými sa pripája s miestom používania alebo k zdrojom energie a pohybu,
- súbor uvedený v prvej a druhej zarážke, pripravený na inštaláciu a schopný fungovať samostatne, iba ak je namontovaný na dopravnom prostriedku alebo nainštalovaný v budove alebo konštrukcii,
- súbory strojových zariadení uvedené v prvej, druhej a tretej zarážke alebo čiastočne skompletizované strojové zariadenia uvedené v písmene g), ktoré sú na účely dosiahnutia tohto istého cieľa zostavené a ovládané tak, aby fungovali ako integrálny celok,
- súbor spojených častí alebo komponentov, z ktorých sa najmenej jeden pohybuje, zmontovaných spolu na účely zdvíhania bremien, a ktorých jediným zdrojom energie je priamo pôsobiaca ľudská sila;

⁽³⁾ Ú. v. ES L 77, 26.3.1973, s. 29. Smernica zmenená a doplnená smernicou 93/68/EHS (Ú. v. ES L 220, 30.8.1993, s. 1).

- b) „vymeniteľné prídavné zariadenie“ je zariadenie, ktoré po uvedení strojového zariadenia alebo traktora do prevádzky je k tomuto strojovému zariadeniu alebo traktoru pripojené samotnou obsluhou tak, aby sa zmenila jeho funkcia alebo aby sa mu priradila nová funkcia, pokiaľ toto zariadenie nie je nástrojom;
- c) „bezpečnostná časť“ je komponent:
- ktorý slúži na splnenie bezpečnostnej funkcie,
 - ktorý sa uvádza na trh nezávisle,
 - ktorého zlyhanie a/alebo nesprávne fungovanie ohrozuje bezpečnosť osôb a
 - ktorý nie je potrebný pre fungovanie strojového zariadenia alebo ktorého bežné časti možno nahradiť tak, aby zariadenie fungovalo.

Informatívny zoznam bezpečnostných častí je uvedený v prílohe V, ktorá sa môže aktualizovať v súlade s článkom 8 ods. 1 písm. a);

- d) „zdvíhacie príslušenstvo“ je komponent alebo zariadenie nepripojené k zdvíhaciemu strojovému zariadeniu, ktoré umožňuje udržanie bremena a ktoré sa nachádza medzi strojovým zariadením a bremenom alebo na samotnom bremení, alebo ktoré má tvoriť neoddeliteľnú súčasť bremena a ktoré sa uvádza na trh nezávisle; viazacie prostriedky a ich komponenty sa tiež považujú za zdvíhacie príslušenstvo;
- e) „reťaze, laná a záchytné pásy“ sú reťaze, laná a záchytné pásy navrhované a konštruované na zdvíhacie účely ako súčasť zdvíhacieho strojového zariadenia alebo zdvíhacieho príslušenstva;
- f) „odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos“ je odnímateľná časť na prenášanie sily medzi strojovým zariadením s vlastným pohonom alebo traktorom a iným strojom formou spojenia na prvom pevnom ložisku. Ak sa uvedie na trh spolu s ochranným krytom, považuje sa za jeden výrobok;
- g) „čiasťočne skompletizované strojové zariadenie“ je súbor, ktorý už takmer je strojovým zariadením, ale ktorý nemôže samostatne plniť určitý účel použitia. Pohonný systém je čiasťočne skompletizovaným strojovým zariadením. Čiasťočne skompletizované strojové zariadenie je určené na zabudovanie do iného strojového zariadenia alebo čiasťočne skompletizovaného strojového zariadenia alebo na zmontovanie s nimi, čím sa vytvorí strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica;
- h) „uvedenie na trh“ je sprístupnenie strojového zariadenia alebo čiasťočne skompletizovaného strojového zariadenia po prvýkrát v Spoločenstve na účely jeho distribúcie alebo používania, či už za úplatu alebo bezodplatne;
- i) „výrobca“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá navrhuje a/alebo vyrába strojové zariadenie alebo čiasťočne

skompletizované strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, a je zodpovedná za zhodu strojového zariadenia alebo čiasťočne skompletizovaného strojového zariadenia s touto smernicou na účely jeho uvedenia na trh pod jej vlastným menom alebo obchodnou značkou alebo pre svoje vlastné použitie. V prípade neexistencie výrobcu podľa vyššie uvedenej definície možno za výrobcu považovať každú fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá uvádza na trh alebo do prevádzky strojové zariadenie alebo čiasťočne skompletizované strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica;

j) „splnomocnenec“ je každá fyzická alebo právnická osoba usadená v Spoločenstve, ktorá získala od výrobcu písomné splnomocnenie vykonávať v jeho mene všetky alebo niektoré povinnosti a formálne náležitosti súvisiace s touto smernicou;

k) „uvedenie do prevádzky“ je prvé použitie strojového zariadenia, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, na zamýšľaný účel v Spoločenstve;

l) „harmonizovaná norma“ je nezáväzná technická špecifikácia prijatá orgánom pre normalizáciu, a to konkrétne Európskym výborom pre normalizáciu (CEN), Európskym výborom pre elektrotechnickú normalizáciu (CENELEC) alebo Európskym inštitútom pre telekomunikačné normy (ETSI), na základe poverenia Komisie v súlade s postupmi ustanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (¹).

Článok 3

Špecifické smernice

V prípade strojových zariadení, ktorých nebezpečenstvá uvedené v prílohe I riešia podrobnejšie v celku alebo čiasťočne iné smernice Spoločenstva, sa pre dané strojové zariadenia v súvislosti s predmetnými nebezpečenstvami táto smernica neuplatní alebo sa prestane uplatňovať, a to odo dňa vykonávania týchto iných smerníc.

Článok 4

Trhový dozor

1. Členské štáty prijímajú všetky primerané opatrenia, aby zabezpečili, že strojové zariadenia možno uviesť na trh a/alebo do prevádzky iba vtedy, ak pri správnej inštalácii, udržiavaní a používaní na zamýšľaný účel alebo za podmienok, ktoré možno rozumne predpokladať, spĺňajú príslušné ustanovenia tejto smernice a neohrozujú zdravie a bezpečnosť osôb a tam, kde je to vhodné, domáce zvieratá alebo majetok.

(¹) Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37. Smernica naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 2003.

2. Členské štáty prijímú všetky primerané opatrenia, aby zabezpečili, že čiastočne skompletizované strojové zariadenia sa môžu uviesť na trh, iba ak spĺňajú príslušné ustanovenia tejto smernice.

3. Členské štáty ustanovia alebo vymenujú príslušné orgány na monitorovanie zhody strojových zariadení a čiastočne skompletizovaných strojových zariadení s ustanoveniami uvedenými v odsekoch 1 a 2.

4. Členské štáty určia úlohy, organizáciu a právomoci príslušných orgánov uvedených v odseku 3 a informujú o nich, ako aj o každej následnej zmene Komisiu a ostatné členské štáty.

Článok 5

Uvádzanie na trh a do prevádzky

1. Pred uvedením strojových zariadení na trh a/alebo do prevádzky musí výrobca alebo jeho splnomocnenec:

- a) zabezpečiť, že tieto strojové zariadenia spĺňajú príslušné základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v prílohe I;
- b) zabezpečiť, aby bola k dispozícii technická dokumentácia uvedená v prílohe VII oddiele A;
- c) zabezpečiť najmä potrebné informácie, ako napríklad návody;
- d) vykonať príslušné postupy posudzovania zhody v súlade s článkom 12;
- e) vyhotoviť ES vyhlásenie o zhode v súlade s prílohou II časťou 1 oddielom A a zabezpečiť, aby bolo priložené k strojovému zariadeniu;
- f) umiestniť označenie CE v súlade s článkom 16.

2. Pred uvedením čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia na trh výrobca alebo jeho splnomocnenec zabezpečí dokončenie postupu uvedeného v článku 13.

3. Na účely postupov uvedených v článku 12 má mať výrobca alebo jeho splnomocnenec prostriedky potrebné na to, aby strojové zariadenie spĺňalo základné požiadavky týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia stanovené v prílohe I, alebo má mať k takýmto prostriedkom prístup.

4. V prípade, že strojové zariadenie podlieha aj iným smerniciam, ktoré sa týkajú iných aspektov a upravujú umiestnenie označenia CE, označenie CE znamená, že strojové zariadenie spĺňa aj ustanovenia týchto iných smerníc.

Ak však jedna alebo niekoľko týchto smerníc umožňuje výrobcovi alebo jeho splnomocnencovi vybrať si počas prechodného obdobia systém, ktorý sa uplatní, označenie CE bude znamenať

zhodu iba s ustanoveniami tých smerníc, ktoré výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatňuje. V ES vyhlásení o zhode sa uvedú podrobné údaje o uplatňovaných smerniciach, ako sú uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6

Sloboda pohybu

1. Členské štáty nemôžu na svojom území zakazovať, obmedzovať ani brániť uvedeniu na trh a/alebo uvedeniu do prevádzky strojových zariadení, ktoré sú v súlade s touto smernicou.

2. Členské štáty nemôžu zakazovať, obmedzovať ani brániť uvedeniu na trh čiastočne skompletizovaných strojových zariadení, ak výrobca alebo jeho splnomocnenec vydá vyhlásenie o začlenení v zmysle prílohy II časti 1 oddielu B o tom, že sú určené na začlenenie do strojových zariadení alebo na montáž spolu s inými čiastočne skompletizovanými strojovými zariadeniami tak, aby vytvorili strojové zariadenia.

3. Na obchodných veľtrhoch, výstavách, na predvážiacich akciách a podobne nesmú členské štáty brániť vystavovaniu strojových zariadení alebo čiastočne skompletizovaných strojových zariadení, ktoré nie sú v zhode s touto smernicou za predpokladu, že viditeľné označenie jasne naznačuje, že nie sú v zhode s touto smernicou a že nebudú na predaj, kým nie sú uvedené do súladu s touto smernicou. Počas predvážania takýchto strojových zariadení alebo čiastočne skompletizovaných zariadení, ktoré nie sú v zhode s touto smernicou, sa navyše musia prijať primerané bezpečnostné opatrenia, ktorými sa zabezpečí ochrana osôb.

Článok 7

Predpoklad zhody s harmonizovanými normami

1. Členské štáty považujú strojové zariadenia s označením CE, ktoré sú sprevádzané ES vyhlásením o zhode, ktorého obsah je ustanovený v prílohe II časti 1 oddiele A, za strojové zariadenia, ktoré sú v súlade s ustanoveniami tejto smernice.

2. Strojové zariadenia vyrobené v zhode s harmonizovanou normou, na ktorú bol uverejnený odkaz v *Úradnom vestníku Európskej únie*, sa považujú za spĺňajúce základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa týka takáto harmonizovaná norma.

3. Odkazy na harmonizované normy Komisia uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

4. Členské štáty prijímú primerané opatrenia, aby sociálnym partnerom na vnútroštátnej úrovni umožnili ovplyvňovať proces prípravy a monitorovania harmonizovaných noriem.

Článok 8

Osobitné opatrenia

1. Komisia môže, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 3, prijať akékoľvek primerané opatrenia na vykonanie ustanovení týkajúcich sa týchto bodov:

a) aktualizácie informatívneho zoznamu bezpečnostných častí v prílohe V, uvedeného v článku 2 písm. c),

b) obmedzenia týkajúce sa uvedenia strojových zariadení uvedených v článku 9 na trh.

2. Komisia môže, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 2, prijať akékoľvek primerané opatrenia súvisiace s vykonávaním a uplatňovaním tejto smernice v praxi, vrátane opatrení potrebných na zabezpečenie spolupráce medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a Komisiou, ako sa ustanovuje v článku 19 ods. 1.

Článok 9

Osobitné opatrenia zaoberajúce sa potenciálne nebezpečnými strojovými zariadeniami

1. Ak sa Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 10 domnieva, že harmonizovaná norma nevyhovuje úplne základným požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa týka a ktoré sú ustanovené v prílohe I, Komisia môže v súlade s odsekom 3 tohto článku prijať opatrenia, ktoré vyžadujú od členských štátov zákaz alebo obmedzenie uvedenia na trh strojových zariadení s technickými vlastnosťami, ktoré predstavujú riziká v dôsledku nedostatkov v norme, alebo podriaďiť také strojové zariadenia osobitným podmienkam.

Ak sa Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 11 domnieva, že opatrenie prijaté členským štátom je odôvodnené, Komisia môže v súlade s odsekom 3 tohto článku prijať opatrenia, ktoré vyžadujú od členských štátov zákaz alebo obmedzenie uvedenia na trh strojových zariadení, ktoré predstavujú rovnaké riziko na základe ich technických vlastností, alebo podriaďiť také strojové zariadenia osobitným podmienkam.

2. Ktorýkoľvek členský štát môže požiadať Komisiu o preskúmanie potreby prijatia opatrení uvedených v odseku 1.

3. V prípadoch uvedených v odseku 1 uskutoční Komisia konzultácie s členskými štátmi a inými zúčastnenými stranami, pričom uvedie opatrenia, ktoré zamýšľa prijať na účely zabezpečenia vysokej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia osôb na úrovni Spoločenstva.

Komisia, berúc náležite do úvahy výsledky takejto konzultácie, prijme potrebné opatrenia v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 3.

Článok 10

Postup vznesenia námietok voči harmonizovanej norme

Ak sa členský štát alebo Komisia domnieva, že harmonizovaná norma nevyhovuje úplne základným požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa týka a ktoré sú uvedené v prílohe I, Komisia alebo členský štát predloží vec výboru zriadenému smernicou 98/34/ES, pričom uvedie dôvody tohto predloženia veci. Výbor vydá bezodkladne stanovisko. Podľa stanoviska výboru sa Komisia rozhodne uverejniť, neuverejniť, uverejniť s obmedzením, zachovať, zachovať s obmedzením alebo vziať späť odkazy na predmetnú harmonizovanú normu v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 11

Ochranné opatrenie

1. Ak členský štát zistí, že strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, s označením CE, ktoré sprevádza ES vyhlásenie o zhode a ktoré sa používa v súlade so zamýšľaným účelom alebo za podmienok, ktoré možno rozumne predpokladať, môže ohroziť zdravie a bezpečnosť osôb a tam, kde je to vhodné, domáce zvieratá alebo majetok, prijme všetky primerané opatrenia na stiahnutie takého strojového zariadenia z trhu, na zakázanie jeho uvedenia na trh a/alebo do prevádzky alebo na obmedzenie jeho voľného pohybu.

2. Členský štát okamžite informuje Komisiu a ostatné členské štáty o každom takom opatrení a uvedie dôvody pre svoje rozhodnutie a najmä to, či je nezhoda spôsobená:

a) nesplnením základných požiadaviek uvedených v článku 5 ods. 1 písm. a);

b) nesprávnym uplatnením harmonizovaných noriem uvedených v článku 7 ods. 2;

c) nedostatkami v samotných harmonizovaných normách uvedených v článku 7 ods. 2.

3. Komisia bezodkladne začne konzultácie so zúčastnenými stranami.

Komisia po takejto konzultácii zväží, či opatrenia prijaté členským štátom sú odôvodnené alebo neodôvodnené, a svoje rozhodnutie oznámi členskému štátu, ktorý iniciatívu podnikol, ostatným členským štátom a výrobcovi alebo jeho splnomocnencovi.

4. Ak sú opatrenia uvedené v odseku 1 založené na nedostatku v harmonizovaných normách a ak členský štát, ktorý inicioval opatrenia, trvá na svojom stanovisku, Komisia alebo členský štát iniciuje postup uvedený v článku 10.

5. Ak strojové zariadenie nie je v zhode a nesie označenie CE, príslušný členský štát začne primerané konanie proti komukolvek, kto toto označenie umiestnil, a informuje o tom Komisiu. Komisia informuje ostatné členské štáty.

6. Komisia zabezpečí, aby členské štáty boli informované o postupe a o výsledku tohto konania.

Článok 12

Postupy posudzovania zhody strojových zariadení

1. Výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatní jeden z postupov posudzovania zhody uvedených v odsekoch 2, 3 a 4 s cieľom osvedčiť zhodu strojového zariadenia s ustanoveniami tejto smernice.

2. Ak strojové zariadenie nie je uvedené v prílohe IV, výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatní postup posudzovania zhody s vnútornými kontrolami výroby strojového zariadenia ustanovený v prílohe VIII.

3. Ak je strojové zariadenie uvedené v prílohe IV a vyrába sa v súlade s harmonizovanými normami uvedenými v článku 7 ods. 2 a pod podmienkou, že tieto normy sa týkajú všetkých príslušných základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia, výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatní jeden z týchto postupov:

- a) postup posudzovania zhody s vnútornými kontrolami výroby strojových zariadení ustanovený v prílohe VIII;
- b) postup ES skúšky typu uvedený v prílohe IX a vnútorné kontroly výroby strojových zariadení uvedené v prílohe VIII bode 3;
- c) komplexný postup zabezpečenia kvality uvedený v prílohe X.

4. Ak je strojové zariadenie uvedené v prílohe IV a nevyrába sa v súlade s harmonizovanými normami uvedenými v článku 7 ods. 2, alebo sa vyrába len čiastočne v súlade s týmito normami, alebo ak sa harmonizované normy netýkajú všetkých príslušných základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia, alebo ak pre predmetné strojové zariadenie neexistujú harmonizované normy, výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatní jeden z týchto postupov:

a) postup ES skúšky typu uvedený v prílohe IX a vnútorné kontroly výroby strojových zariadení uvedené v prílohe VIII bode 3;

b) komplexný postup zabezpečenia kvality uvedený v prílohe X.

Článok 13

Postup pre čiastočne skompletizované strojové zariadenia

1. Výrobca čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec zabezpečí pred uvedením takéhoto strojového zariadenia na trh:

- a) vypracovanie príslušnej technickej dokumentácie uvedenej v prílohe VII časti B;
- b) vypracovanie návodu na montáž uvedeného v prílohe VI;
- c) vypracovanie vyhlásenia o začlenení uvedeného v prílohe II časti 1 oddiele B.

2. Návod na montáž a vyhlásenie o začlenení sprevádzajú čiastočne skompletizované strojové zariadenie, až kým sa nezačlení do kompletného strojového zariadenia, a potom tvoria súčasť súboru technickej dokumentácie pre dané strojové zariadenie.

Článok 14

Notifikované osoby

1. Členské štáty oznámia Komisii a ostatným členským štátom subjekty, ktoré menovali na vykonávanie posudzovania zhody na účely uvedenia na trh, ako sa uvádza v článku 12 ods. 3 a 4, spolu s osobitnými postupmi posudzovania zhody a kategóriami strojových zariadení, pre ktoré boli tieto osoby menované, ako aj identifikačné kódy, ktoré týmto osobám Komisia vopred prideliла. Členské štáty oznámia Komisii a ostatným členským štátom všetky následné zmeny a doplnenia.

2. Členské štáty zabezpečia pravidelné monitorovanie notifikovaných osôb s cieľom kontrolovať, že vždy spĺňajú kritériá stanovené v prílohe XI. Notifikovaná osoba poskytne na požiadanie všetky relevantné informácie, vrátane rozpočtovej dokumentácie, aby členským štátom umožnila zabezpečiť splnenie požiadaviek prílohy XI.

3. Členské štáty pri posudzovaní osôb, ktoré sa majú notifikovať, a pri posudzovaní už notifikovaných osôb uplatňujú kritériá stanovené v prílohe XI.

4. Komisia uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* na informačné účely zoznam notifikovaných osôb, ich identifikačných kódov a úloh, pre ktoré boli notifikované. Komisia zabezpečí, aby bol zoznam aktuálny.

5. Osoby spĺňajúce kritériá pre ich posúdenie stanovené v príslušných harmonizovaných normách, na ktoré sú uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, sa budú považovať za osoby spĺňajúce príslušné kritériá.

6. Ak notifikovaná osoba zistí, že príslušné požiadavky tejto smernice neboli splnené alebo že ich výrobca už nespĺňa, alebo že certifikát o ES skúške typu alebo schválenie systému zabezpečenia kvality by nemal byť vydaný, berúc do úvahy zásadu proporcionality, pozastaví platnosť alebo odoberie vydaný certifikát alebo schválenie alebo ho obmedzí, pričom uvedie podrobné dôvody, pokiaľ výrobca nezabezpečí splnenie týchto požiadaviek zavedením vhodných nápravných opatrení. V prípade pozastavenia platnosti alebo odobratia certifikátu, alebo schválenia alebo jeho obmedzenia, alebo v prípadoch, keď by mohol byť oprávnené potrebný zásah príslušného orgánu, informuje notifikovaná osoba príslušný orgán podľa článku 4. Členský štát bezodkladne informuje ostatné členské štáty a Komisiu. Musí existovať možnosť odvolania.

7. Komisia organizuje výmenu skúsenosti medzi orgánmi zodpovednými za vymenovanie, notifikáciu a monitorovanie notifikovaných osôb v členských štátoch a medzi notifikovanými osobami s cieľom koordinovať jednotné uplatňovanie tejto smernice.

8. Členský štát, ktorý osobu notifikoval, zruší okamžite svoju notifikáciu, ak zistí:

- a) že táto osoba už nespĺňa kritériá stanovené v prílohe XI alebo
- b) že táto osoba závažným spôsobom neplní svoje povinnosti.

Členský štát o tom okamžite informuje Komisiu a ostatné členské štáty.

Článok 15

Inštalácia a používanie strojového zariadenia

Touto smernicou nie je dotknuté právo členských štátov stanoviť pri riadnom dodržaní právnych predpisov Spoločenstva také požiadavky, ktoré môžu považovať za potrebné na

zabezpečenie ochrany osôb, a to najmä pracovníkov, pri používaní strojových zariadení, pod podmienkou, že to nebude znamenať takú úpravu strojového zariadenia, ktorá nie je špecifikovaná v tejto smernici.

Článok 16

Označenie CE

1. Označenie CE-zhody sa skladá z veľkých písmen „CE“, ako je znázornené v prílohe III.
2. Označenie CE sa umiestňuje na strojové zariadenia viditeľne, čitateľne a nezmazateľne v súlade s prílohou III.
3. Umiestnenie označení, znakov a nápisov na strojové zariadenia, ktoré by mohli viesť do omylu tretie osoby, pokiaľ ide o význam alebo formát označenia CE, alebo oboje, sa zakazuje. Akékoľvek iné označenia sa môžu pripevniť na strojové zariadenia, iba ak sa tým nenaruší viditeľnosť, čitateľnosť a zmysel označenia CE.

Článok 17

Nezhodné označenia

1. Členské štáty považujú nasledujúce označenia za nezhodné:
 - a) pripevnenie označenia CE v zmysle tejto smernice na výrobky, na ktoré sa táto smernica nevzťahuje;
 - b) neprítomnosť označenia CE a/alebo neprítomnosť ES vyhlásenia o zhode pre strojové zariadenie;
 - c) pripevnenie iného označenia ako označenia CE na strojové zariadenie, ktoré je zakázané podľa článku 16 ods. 3.
2. Ak členský štát zistí, že označenie nie je v zhode s príslušnými ustanoveniami tejto smernice, výrobca alebo jeho splnomocnenec je povinný zabezpečiť, aby bol výrobok v zhode, a ukončiť porušovanie príslušných ustanovení tejto smernice podľa podmienok stanovených týmto členským štátom.
3. Ak nezhoda trvá aj naďalej, členský štát prijme všetky primerané opatrenia, aby obmedzil alebo zakázal uvedenie predmetného výrobku na trh, alebo aby zabezpečil jeho stiahnutie z trhu v súlade s postupom stanoveným v článku 11.

Článok 18

Dôvernosť informácií

1. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia a postupy v oblasti dôvernosti informácií, členské štáty zabezpečia, aby sa od všetkých strán a osôb dotknutých uplatňovaním tejto smernice vyžadovalo, aby zaobchádzali s informáciami, ktoré získali pri plnení svojich povinností, ako s dôvernými. Najmä s obchodným, služobným a výrobným tajomstvom sa musí zaobchádzať ako s dôvernými, ak zverejnenie týchto informácií nie je potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochranu zdravia osôb.

2. Ustanovenia odseku 1 nemajú vplyv na povinnosti členských štátov a notifikovaných osôb ohľadom ich vzájomnej výmeny informácií a vydávania upozornení.

3. Všetky rozhodnutia prijaté členskými štátmi a Komisiou v súlade s článkami 9 a 11 sa uverejňujú.

Článok 19

Spolupráca medzi členskými štátmi

1. Členské štáty prijímú primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby príslušné orgány uvedené v článku 4 ods. 3 spolupracovali navzájom a s Komisiou a aby si navzájom odovzdávali informácie potrebné na jednotné uplatňovanie tejto smernice.

2. Komisia organizuje výmenu skúseností medzi príslušnými orgánmi zodpovednými za trhový dozor s cieľom koordinovať jednotné uplatňovanie tejto smernice.

Článok 20

Opravné prostriedky

V akomkoľvek opatrení, prijatom podľa tejto smernice, ktorým sa obmedzuje uvedenie na trh a/alebo do prevádzky strojových zariadení, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, sa uvádzajú presné dôvody, na ktorých je založené. Také opatrenie sa označuje čo najskôr príslušnej strane, ktorá je súčasne informovaná o zákonných opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii podľa právnych predpisov platných v príslušnom členskom štáte, a o lehotách, ktorým tieto opravné prostriedky podliehajú.

Článok 21

Šírenie informácií

Komisia prijíma potrebné opatrenia na sprístupnenie vhodných informácií týkajúcich sa vykonávania tejto smernice.

Článok 22

Výbor

1. Komisii pomáha výbor, ďalej len „výbor“.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

4. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 23

Sankcie

Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii do 29. júna 2008 a bezodkladne jej oznámia všetky následné zmeny a doplnenia týchto ustanovení.

Článok 24

Zmena a doplnenie smernice 95/16/ES

Smernica 95/16/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. V článku 1 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

2. „Na účely tejto smernice ‚výťah‘ znamená zdvíhacie zariadenie obsluhujúce špecifické úrovne, ktoré má nosnú plošinu pohybujúcu sa pozdĺž vodidiel, ktoré sú pevné a naklonené pod uhlom väčším ako 15 stupňov k horizontálnej rovine, a ktoré je určené na prepravu:

- osôb,
- osôb a tovaru,
- samotného tovaru, ak je nosná plošina prístupná, to znamená, ak do nej môže vstúpiť osoba bez ťažkostí, a ak je vybavená ovládačmi umiestnenými vnútri alebo v dosahu osoby nachádzajúcej sa vnútri.

Zdvíhacie zariadenia pohybujúce sa pozdĺž pevnej dráhy, aj keď sa nepohybujú pozdĺž vodidiel, ktoré sú pevné, sa považujú za výťahy, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

„Nosná plošina“ znamená časť výťahu, ktorou sú nesené osoby a/alebo tovar na účely ich zdvihnutia alebo klesnutia.

3. Smernica sa nevzťahuje na:

- zdvíhacie zariadenia, ktorých rýchlosť neprevyšuje 0,15 m/s,
- staveniskové výťahy,
- lanovky vrátane pozemných lanoviek,
- výťahy navrhované a skonštruované osobitne na vojenské alebo policajné účely,
- zdvíhacie zariadenia, z ktorých možno vykonávať prácu,
- banské navijacie mechanizmy,
- zdvíhacie zariadenia určené na zdvíhanie artistov pri artistických vystúpeniach,
- zdvíhacie zariadenia namontované v dopravných prostriedkoch,
- zdvíhacie zariadenia pripojené k strojovému zariadeniu a určené výlučne na prístup na pracoviská vrátane údržby a kontrolných bodov na strojovom zariadení,
- zubačky,
- eskalátory a mechanické chodníky.“

2. V prílohe I sa bod 1.2 nahrádza takto:

1.2. „Nosná plošina

Nosnou plošinou každého výťahu musí byť kabína. Táto kabína musí byť navrhnutá a konštruovaná takým spôsobom, aby poskytovala priestor a pevnosť zodpovedajúcu maximálnemu počtu osôb a nominálnemu zaťaženiu výťahu, stanovenými výrobcom.

V prípade výťahov určených pre prepravu osôb a tam, kde to umožňujú rozmery výťahu, sa kabína musí navrhnuť a konštruovať takým spôsobom, aby jej konštrukčné vlastnosti neprekážali alebo nezdržovali v nastupovaní a používaní výťahu zdravotne postihnutými osobami, a tak, aby sa umožnili akékoľvek primerané prispôsobenia určené na uľahčenie používania výťahu týmito osobami.“

Článok 25

Zrušenie

Smernica 98/37/ES sa týmto zrušuje.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a mali by sa vykladať v súlade s tabuľkou zhody v prílohe XII.

Článok 26

Transpozícia

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 29. júna 2008. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia uplatňujú s účinnosťou od 29. decembra 2009.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice, spolu s tabuľkou, v ktorej sa uvádza, ako ustanovenia tejto smernice zodpovedajú prijatým vnútroštátnym ustanoveniam.

Článok 27

Výnimka

Členské štáty môžu do 29. júna 2011 umožniť uvedenie na trh a do prevádzky ručných upevňujúcich strojových zariadení s výbušnou náplňou a iných nárazových strojových zariadení, ktoré sú v zhode s vnútroštátnymi ustanoveniami účinnými v čase prijatia tejto smernice.

Článok 28

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom odo dňa jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 29

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 17. mája 2006

Za Európsky parlament
predseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda
H. WINKLER

PRÍLOHA I

Základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia týkajúce sa návrhu a konštrukcie strojových zariadení

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

1. Výrobca strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec musia zabezpečiť vykonanie posúdenia rizika s cieľom stanoviť požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktoré sa vzťahujú na strojové zariadenie. Strojové zariadenie sa potom musí navrhovať a konštruovať so zohľadnením výsledkov tohto posúdenia rizika.

Výrobca alebo jeho splnomocnenec pomocou opakovaného vyššie uvedeného postupu posúdenia rizika a zníženia rizika:
 - určí limity strojového zariadenia, medzi ktoré patrí jeho zamýšľané použitie a rozumne predpokladané nesprávne použitie,
 - označí nebezpečenstvá, ktoré môžu vyplývať zo strojového zariadenia a s tým spojené nebezpečné situácie,
 - odhadne riziká, pričom vezme do úvahy závažnosť možného úrazu alebo ujmy na zdraví a pravdepodobnosť ich výskytu,
 - vyhodnotí riziká s cieľom určiť, či je potrebné zníženie rizika v súlade s cieľom tejto smernice,
 - odstráni nebezpečenstvá alebo zníži riziká spojené s týmito nebezpečenstvami uplatnením ochranných opatrení podľa poradia priorit určeného v oddiele 1.1.2 písm. b).
2. Povinnosti ustanovené v základných požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia platia iba vtedy, ak ohľadom predmetného strojového zariadenia existuje zodpovedajúce nebezpečenstvo v prípade jeho používania za podmienok predpokladaných výrobcom alebo jeho splnomocnencom, ako aj v predpokladaných neobvyklých situáciách. V každom prípade platia zásady integrovanej bezpečnosti uvedené v oddiele 1.1.2 a povinnosti týkajúce sa označovania strojového zariadenia a návodov uvedené v oddieloch 1.7.3 a 1.7.4.
3. Základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v tejto prílohe sú záväzné. Avšak pri uvážení súčasného stavu techniky sa možno nebudú dať dosiahnuť ciele, ktoré sú nimi stanovené. V tomto prípade musia byť strojové zariadenia v maximálnej možnej miere navrhované a konštruované so zámerom priblížiť sa k týmto cieľom.
4. Táto príloha je usporiadaná do niekoľkých častí. Prvá časť má všeobecný rozsah a týka sa všetkých druhov strojových zariadení. Ďalšie časti sa vzťahujú na určité druhy konkrétnych nebezpečenstiev. Napriek tomu je nevyhnutné preštudovať celú prílohu s cieľom nadobudnúť istotu, že boli splnené všetky príslušné základné požiadavky. Pri navrhovaní strojových zariadení sa zohľadňujú požiadavky zo všeobecnej časti a požiadavky z jednej alebo viacerých ďalších častí na základe výsledkov posúdenia rizík vykonávaného v súlade s bodom 1 týchto všeobecných zásad.

1. ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA

1.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

1.1.1. Vymedzenie pojmov

Na účely tejto prílohy:

- a) „nebezpečenstvo“ je možný zdroj úrazu alebo ujmy na zdraví;
- b) „nebezpečný priestor“ je akýkoľvek priestor v strojových zariadeniach a/alebo okolo nich, v ktorom je osoba vystavená ohrozeniu svojho zdravia alebo bezpečnosti;
- c) „ohrozená osoba“ je každá osoba, ktorá sa úplne alebo čiastočne nachádza v nebezpečnom priestore;
- d) „obsluha“ je osoba alebo osoby, ktorá inštaluje, prevádzkuje, nastavuje, robí údržbu, čistí, opravuje alebo prepravuje strojové zariadenia;
- e) „riziko“ je spojenie pravdepodobnosti a závažnosti úrazu alebo ujmy na zdraví, ktoré môžu vyplývať z nebezpečnej situácie;
- f) „ochranný kryt“ je časť strojového zariadenia používaná osobitne na účely poskytnutia ochrany prostredníctvom fyzickej bariéry;
- g) „ochranné zariadenie“ je zariadenie (iné ako ochranný kryt), ktoré znižuje riziko, a to samostatne alebo v spojitosti s ochranným krytom;
- h) „zamýšľané použitie“ je použitie strojového zariadenia v súlade s informáciami poskytnutými v návode na použitie;
- i) „rozumne predpokladané nesprávne použitie“ je použitie strojového zariadenia spôsobom, ktorý nie je zamýšľaný v návode na použitie, ale ktoré môže vyplývať z ľahko predvídateľného správania ľudí.

1.1.2. Princípy integrovanej bezpečnosti

- a) strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby boli prispôbené pre svoju funkciu a aby ich bolo možné prevádzkovať, nastavovať a udržiavať bez toho, aby boli osoby pri vykonávaní týchto činností za predpokladaných podmienok vystavené riziku, pričom je potrebné zohľadniť aj ich rozumne predpokladané nesprávne použitie.

Cieľom prijatých opatrení musí byť vylúčenie akéhokoľvek rizika po celú dobu predpokladanej životnosti strojového zariadenia vrátane fáz prepravy, montáže, demontáže, vyradenia z prevádzky a likvidácie;

- b) pri výbere najvhodnejších riešení musí výrobca alebo jeho splnomocnenec uplatňovať v uvedenom poradí tieto zásady:
- v maximálnej možnej miere odstrániť alebo znížiť riziká (závisí od bezpečného návrhu a konštrukcie strojových zariadení),
 - prijať potrebné opatrenia na ochranu voči rizikám, ktoré nemožno vylúčiť,
 - informovať používateľov o zvyškových rizikách, spôsobených rôznymi nedostatkami v prijatých ochranných opatreniach, oznámiť, či je potrebný zvláštny výcvik, a stanoviť každú potrebu poskytnúť osobné ochranné pomôcky;
- c) pri návrhu a konštrukcii strojového zariadenia a pri vypracovaní návodu na použitie musí výrobca alebo jeho splnomocnenec predpokladať nielen zamýšľané použitie strojového zariadenia, ale aj jeho rozumne predpokladané nesprávne použitie.
- Strojové zariadenia sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby sa zabránilo ich neobvyklému spôsobu používania, ak by taký spôsob používania vyvolával nebezpečenstvo. Návod na použitie musí podľa potreby upozorniť používateľa na spôsoby (ku ktorým by podľa skúseností mohlo prísť), akými by sa strojové zariadenia nemali používať;
- d) strojové zariadenia sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby boli zohľadnené obmedzenia, ktorým je vystavená obsluha v dôsledku potrebného alebo predpokladaného používania osobných ochranných pomôcok;
- e) strojové zariadenia sa musia dodávať so všetkým nevyhnutným špeciálnym vybavením a príslušenstvom, ktoré ich umožňuje bezpečne nastavovať, udržiavať a používať.

1.1.3. Materiály a výrobky

Materiály používané pri konštrukcii strojových zariadení alebo výrobky používané alebo vytvorené v priebehu používania strojových zariadení nesmú ohrozovať bezpečnosť ani zdravie osôb. Najmä v prípadoch, keď sa používajú kvapaliny, musia byť strojové zariadenia navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa predchádzalo rizikám spôsobeným plnením, používaním, regeneráciou alebo vypúšťaním.

1.1.4. Osvetlenie

Strojové zariadenie sa musí dodávať s vnútorným osvetlením vhodným pre príslušné činnosti v prípadoch, keď je možné, že i napriek osvetleniu okolitého prostredia normálnej intenzity nedostatok vnútorného osvetlenia vyvoláva riziko.

Strojové zariadenie musí byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa nevyskytli oblasti rušivého tieňa, rušivého oslňovania a aby nedochádzalo k nebezpečným stroboskopickým efektom na pohyblivých častiach spôsobeným osvetlením.

Vnútorné časti vyžadujúce časté kontroly a nastavovania a miesta údržby musia byť vybavené vhodným osvetlením.

1.1.5. Návrh strojových zariadení na uľahčenie manipulácie s nimi

Strojové zariadenia alebo každá ich súčasť musia byť:

- spôsobilé na bezpečné manipulovanie a prepravovanie,
- zabalené alebo navrhované tak, aby ich bolo možné skladovať bezpečne a bez poškodenia.

Počas prepravy strojových zariadení a/alebo ich dielových častí nesmie dôjsť k možnosti ich náhleho pohybu alebo nebezpečenstva vyvolaného nestabilitou, pokiaľ sa so strojovým zariadením a/alebo s jeho dielovými časťami manipuluje v súlade s návodom.

V prípadoch, keď hmotnosť, rozmery alebo tvar strojových zariadení alebo ich rôznych dielových častí bránia ich ručnému premiestňovaniu, musia byť strojové zariadenia alebo každá ich dielová časť:

- vybavené príslušenstvom pre upevnenie zdvíhacieho zariadenia alebo
- navrhované tak, aby ich bolo možné týmto príslušenstvom vybaviť, alebo
- vytvarované takým spôsobom, aby k nim bolo možné ľahko pripevniť štandardné zdvíhacie zariadenie.

Ak je potrebné, aby sa so strojovými zariadeniami alebo niektorou z ich dielových častí dalo pohybovať ručne, musia byť:

- ľahko premiestniteľné alebo
- vybavené na bezpečné zdvíhanie a premiestňovanie.

Musia sa prijať špeciálne opatrenia pre manipuláciu s nástrojmi a/alebo časťami strojových zariadení, ktoré by mohli byť nebezpečné i vtedy, keď sú tieto ľahké.

1.1.6. **Ergonomika**

V predpokladaných podmienkach používania sa musí nepohodlie, únava a fyzický a psychický stres, ktorému je vystavená obsluha, zmenšiť na minimálnu možnú mieru so zohľadnením ergonomických zásad, ako napríklad:

- umožnením variability fyzických rozmerov, sily a vytrvalosti obsluhy,
- poskytnutím dostatočného miesta na pohyb častí tela obsluhy,
- vyvarovaním sa určeniu pracovnej rýchlosti strojom,
- vyvarovaním sa monitorovania vyžadujúceho si zdĺhavú koncentráciu,
- prispôbením rozhrania človek/stroj na predpokladané charakteristiky obsluhy.

1.1.7. **Prevádzkové polohy**

Prevádzková poloha musí byť navrhovaná a konštruovaná takým spôsobom, aby zabránila akémukoľvek riziku spôsobenému výfukovými plynmi a/alebo nedostatkom kyslíka.

Ak je strojové zariadenie určené na používanie v nebezpečnom prostredí, ktoré predstavuje riziká pre zdravie a bezpečnosť obsluhy, alebo ak strojové zariadenie samo osebe vytvára nebezpečné prostredie, poskytnú sa primerané prostriedky, ktoré obsluhu zabezpečia dobré pracovné podmienky a chránia obsluhu pred predpokladanými nebezpečenstvami.

Prevádzková poloha musí byť tam, kde je to vhodné, vybavená primeranou kabínou navrhovanou, konštruovanou a/alebo vybavenou takým spôsobom, aby sa splnili vyššie uvedené požiadavky. Východ z kabíny musí umožňovať rýchly únik. Okrem toho musí byť tam, kde je to potrebné, zabezpečený núdzový východ v inom smere, než je obvyklý východ.

1.1.8. **Sedadlo**

Tam, kde je to vhodné, a ak to umožňujú pracovné podmienky, pracovisko tvoriace neoddeliteľnú súčasť strojového zariadenia musí byť navrhované na inštaláciu sedadiel.

Ak sa plánuje sediacia poloha obsluhy počas prevádzky a ak prevádzková poloha tvorí neoddeliteľnú súčasť strojového zariadenia, musí byť so strojovým zariadením poskytnuté aj sedadlo.

Sedadlo obsluhy jej musí umožňovať udržanie stabilnej polohy. Sedadlo a jeho vzdialenosť od ovládacích zariadení sa okrem toho musia dať nastaviť podľa potreby obsluhy.

Ak je strojové zariadenie vystavené vibráciám, musí sa sedadlo navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby redukovalo vibrácie prenášané na obsluhu na minimálnu odôvodnene dosiahnuteľnú úroveň. Pripevňovacie prvky sedadla musia odolávať všetkým druhom namáhania, ktorému môžu byť vystavené. Ak pod nohami obsluhy nie je žiadna podlaha, musia byť zabezpečené opierky nôh pokryté protišmykovým materiálom.

1.2. OVLÁDACIE SYSTÉMY

1.2.1. **Bezpečnosť a spoľahlivosť ovládacích systémov**

Ovládacie systémy sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby sa zabránilo vzniku nebezpečných situácií. Predovšetkým sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby:

- odolali namáhaniu pri zamýšľanej prevádzke a vonkajším vplyvom,
- chyba v hardvéri alebo softvéri ovládacieho systému nevedla k nebezpečným situáciám,
- chyby v logike ovládacieho systému nevedli k nebezpečným situáciám,
- rozumne predpokladaná chyba človeka pri prevádzke nevedla k nebezpečným situáciám.

Mimoriadnu pozornosť treba venovať týmto bodom:

- strojové zariadenia sa nesmú neočakávane uviesť do chodu,
- parametre strojových zariadení sa nesmú meniť nekontrolovaným spôsobom, ak taká zmena môže viesť k nebezpečným situáciám,
- strojovým zariadeniam sa nesmie brániť v zastavení, ak už bol vydaný príkaz na zastavenie,
- žiadna pohyblivá časť strojových zariadení ani žiadny predmet, ktorý je upnutý v strojových zariadeniach, nesmie spadnúť ani byť vymrštený,
- nesmú existovať prekážky automatického ani ručného zastavenia akýchkoľvek pohyblivých častí,
- ochranné zariadenia musia zostať plne účinné alebo vydať príkaz na zastavenie,
- časti ovládacieho systému súvisiace s bezpečnosťou sa musia súdržne vzťahovať na celú sústavu strojového zariadenia a/alebo čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia.

Pri bezšnúrovom ovládaní nastane automatické zastavenie pri neobdržaní správnych ovládacích signálov, vrátane straty komunikácie.

1.2.2. **Ovládacie zariadenia**

Ovládacie zariadenia musia byť:

- zreteľne viditeľné a identifikovateľné, podľa potreby i pomocou piktogramov,
- rozmiestnené tak, aby umožňovali bezpečnú obsluhu bez zaváhania alebo straty času a bez dvojznačnosti,
- navrhované tak, aby bol pohyb ovládacieho zariadenia zhodný s jeho účinkom,
- umiestnené mimo nebezpečného priestoru s výnimkou určitých ovládacích zariadení v potrebných prípadoch, ako je núdzový vypínač alebo ručný ovládací panel,
- rozmiestnené takým spôsobom, aby ich ovládanie nemohlo spôsobiť ďalšie riziko,
- navrhované alebo chránené takým spôsobom, aby v situácii, v ktorej existuje nebezpečenstvo, mohol požadovaný účinok vzniknúť iba prostredníctvom úmyselného úkonu,
- vyrobené takým spôsobom, aby odolali predpokladaným silám; zvláštna pozornosť sa musí venovať zariadeniam na núdzové vypnutie, u ktorých je pravdepodobné, že budú vystavené značným silám.

V prípadoch, keď je ovládacie zariadenie navrhované a konštruované takým spôsobom, aby vykonávalo niekoľko rôznych činností, t. j. keď neexistuje individuálne priradenie, činnosť, ktorá sa má vykonať, musí byť jasne znázornená a musí podľa potreby podliehať potvrdeniu.

Ovládacie zariadenia musia byť usporiadané tak, aby ich rozmiestnenie, pohyb a odpor voči ovládaniu boli kompatibilné s činnosťou, ktorá sa má vykonať, pričom sa berú do úvahy ergonomické zásady.

Strojové zariadenia musia byť vybavené indikátormi potrebnými na bezpečnú obsluhu. Obsluha musí byť schopná ich čítať z miesta, z ktorého ovláda strojové zariadenie.

Obsluha musí byť z každého miesta, z ktorého ovláda strojové zariadenie, schopná zaručiť, že sa v nebezpečných priestoroch nikto nezdržiava, alebo ovládací systém musí byť navrhovaný a konštruovaný takým spôsobom, aby ho bolo nemožné uviesť do chodu, kým sa v nebezpečnom priestore niekto nachádza.

Ak neplatí žiadna z týchto možností, musia strojové zariadenia pred uvedením do chodu vydať zvukový a/alebo zrakový varovný signál. Ohrozené osoby musia mať čas na opustenie nebezpečného priestoru alebo na zabránenie uvedeniu strojového zariadenia do chodu.

Ak je to potrebné, musia byť zabezpečené prostriedky, ktoré zaručia, že strojové zariadenie môže byť ovládané jedine z miest, z ktorých obsluha stroj ovláda a ktoré sa nachádzajú v jednom alebo niekoľkých vopred určených priestoroch alebo miestach.

V prípadoch, keď existuje viac než jedno miesto, z ktorého je strojové zariadenie ovládané, musí byť ovládací systém navrhovaný takým spôsobom, aby sa pri ovládaní z jedného z nich zamedzilo použitiu ostatných s výnimkou ovládačov na zastavenie a na núdzové zastavenie.

Ak má strojové zariadenie dve alebo viacero prevádzkových miest, každé miesto musí byť vybavené všetkými potrebnými ovládacími zariadeniami tak, aby si obsluha nezavadzala alebo sa vzájomne neuvádzala do nebezpečných situácií.

1.2.3. **Uvedenie do chodu**

Strojové zariadenie je možné uviesť do chodu iba zámerným ovládaním ovládacieho zariadenia určeného na tieto účely.

Rovnaká požiadavka platí:

- pri opakovanom uvedení strojového zariadenia do chodu po jeho zastavení z akejkoľvek príčiny,
- pri realizácii významnej zmeny podmienok prevádzky.

Opakované uvedenie strojového zariadenia do chodu alebo zmena podmienok prevádzky však môžu byť vyvolané aj zámerným ovládaním iného ako ovládacieho zariadenia, poskytnutého na tento účel, pod podmienkou, že to nepovedie k nebezpečnej situácii.

Pri strojových zariadeniach pracujúcich v automatickom režime môže byť uvedenie strojového zariadenia do chodu, opätovné uvedenie do chodu po zastavení alebo zmena podmienok prevádzky možná aj bez zásahu obsluhy, pod podmienkou, že to nepovedie k nebezpečnej situácii.

V prípadoch, keď sú strojové zariadenia vybavené niekoľkými ovládacími zariadeniami na uvedenie do chodu a pracovníci obsluhy tým môžu jeden druhého vystaviť nebezpečenstvu, na účely vylúčenia tohto rizika musia byť vybavené doplnkovými zariadeniami. Ak sa z hľadiska bezpečnosti vyžaduje, že uvedenie do chodu a/alebo zastavenie sa musí vykonávať v určitom poradí, musia existovať zariadenia, ktoré zabezpečia, že sa tieto činnosti vykonávajú v správnom poradí.

1.2.4. **Zastavenie**

1.2.4.1. **Normálne zastavenie**

Strojové zariadenie musí byť vybavené ovládacím zariadením, ktorým možno bezpečne dosiahnuť úplné zastavenie strojového zariadenia.

Každé pracovisko musí byť vybavené ovládacím zariadením na zastavenie niektorých alebo všetkých funkcií strojového zariadenia v závislosti od existujúceho nebezpečenstva tak, aby strojové zariadenie zostalo bezpečné.

Ovládač na zastavenie strojového zariadenia musí mať prednosť pred ovládačom na uvedenie do chodu.

Po zastavení strojového zariadenia alebo jeho nebezpečných funkcií musí byť príslušný pohon odpojený od prívodu energie.

1.2.4.2. **Prevádzkové zastavenie**

Ak sa z prevádzkových dôvodov vyžaduje také ovládanie zastavenia, ktorým sa nepreruší prívod energie do pohonov, stav zastavenia sa musí sledovať a udržať.

1.2.4.3. **Núdzové zastavenie**

Strojové zariadenie musí byť vybavené jedným alebo viacerými zariadeniami na núdzové zastavenie, ktoré umožňujú odvrátiť bezprostredné alebo hroziace nebezpečenstvo.

Platia tieto výnimky:

- strojové zariadenia, v ktorých by zariadenie na núdzové zastavenie nezmenšilo nebezpečenstvo preto, že by neskrátilo čas zastavenia, alebo preto, že by neumožnilo realizovať špeciálne opatrenia potrebné na odstránenie nebezpečenstva,
- prenosné ručné a/alebo ručne vedené strojové zariadenia.

Zariadenie musí:

- mať zreteľne identifikovateľné, jasne viditeľné a rýchlo prístupné ovládacie zariadenia,
- čo najrýchlejšie zastaviť nebezpečný proces bez toho, že by vytvorilo ďalšie riziká,
- podľa potreby spustiť alebo dovoliť spustenie určitých bezpečnostných pohybov.

Len čo sa po vydaní príkazu na zastavenie skončí aktívna činnosť zariadenia na núdzové zastavenie, príkaz musí pôsobiť ďalej a zariadenie na núdzové zastavenie musí zostať zapnuté dovtedy, kým nebude špecificky vyradené; zariadenie sa nesmie dať zapnúť bez vydania príkazu na zastavenie; zariadenie sa musí dať vypnúť iba vhodným úkonom a vypnutie zariadenia nesmie spôsobiť opakované uvedenie strojového zariadenia do chodu, ale môže ho len povoliť.

Funkcia núdzového zastavenia musí byť vždy k dispozícii a funkčná, bez ohľadu na prevádzkový režim.

Zariadenia núdzového zastavenia musia byť zálohou k iným ochranným opatreniam a nie ich náhradou.

1.2.4.4. **Montáž strojového zariadenia**

V prípade strojových zariadení alebo častí strojových zariadení, ktoré sa navrhujú tak, aby pracovali spoločne, sa musia strojové zariadenia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby ovládače zastavenia vrátane zariadení na núdzové zastavenie mohli zastaviť nielen samotné strojové zariadenie, ale aj všetku príslušnú výbavu, ak jej ďalšia prevádzka môže byť nebezpečná.

1.2.5. **Voľba ovládacích alebo prevádzkových režimov**

Zvolený ovládací alebo prevádzkový režim musí byť nadradený všetkým ostatným ovládacím alebo prevádzkovým režimom s výnimkou núdzového zastavenia.

Ak bolo strojové zariadenie navrhované a konštruované takým spôsobom, aby umožňovalo svoje používanie v niekoľkých ovládacích alebo prevádzkových režimoch, ktoré vyžadujú rôzne ochranné opatrenia a/alebo pracovné postupy, musí byť vybavené prepínačom režimov, ktorý možno zaistiť v každej polohe. Každá poloha prepínača musí byť jasne identifikovateľná a musí zodpovedať jednému prevádzkovému alebo ovládaciemu režimu.

Prepínač možno nahradiť inou metódou voľby, ktorá obmedzuje používanie určitých funkcií strojových zariadení len pre určité kategórie pracovníkov obsluhy.

Ak musia byť strojové zariadenia kvôli určitým činnostiam schopné pracovať s vyradeným alebo odstráneným ochranným krytom a/alebo s deaktivovaným ochranným zariadením, prepínač ovládacieho alebo prevádzkového režimu musí súčasne:

- deaktivovať všetky ďalšie ovládacie alebo prevádzkové režimy,
- povoliť prevádzku nebezpečných funkcií iba pomocou ovládacích zariadení, na ktoré treba trvalo pôsobiť,
- povoliť prevádzku nebezpečných funkcií iba za podmienok zmenšeného rizika, pričom sa zamedzuje nebezpečenstvám z činností nadväzujúcich na seba,
- zabrániť prevádzke nebezpečných funkcií úmyselnou alebo neúmyselnou aktiváciou snímačov stroja.

Ak nie je možné súčasne splniť tieto štyri podmienky, prepínač ovládacích alebo prevádzkových režimov musí aktivovať ostatné ochranné opatrenia navrhované a konštruované na zabezpečenie bezpečného priestoru na zásahy.

Okrem toho musí byť obsluha schopná z nastavovacieho miesta ovládať činnosť tých častí, s ktorými pracuje.

1.2.6. **Výpadok dodávky energie**

Prerušenie, obnovenie po prerušení alebo akékoľvek výkyvy dodávky akejkoľvek formy energie strojovým zariadeniam nesmie viesť k nebezpečným situáciám.

Mimoriadnu pozornosť treba venovať týmto bodom:

- strojové zariadenia sa nesmú neočakávane uviesť do chodu,
- parametre strojových zariadení sa nesmú meniť nekontrolovaným spôsobom, ak taká zmena môže viesť k nebezpečným situáciám,
- strojovým zariadeniam sa nesmie brániť v zastavení, ak už bol vydaný príkaz na zastavenie,

- žiadna pohyblivá časť strojových zariadení ani žiadny predmet, ktorý je upnutý v strojových zariadeniach, nesmie spadnúť ani byť vymrštený,
- nesmú existovať prekážky automatického ani ručného zastavenia akýchkoľvek pohyblivých častí,
- ochranné zariadenia musia zostať plne účinné alebo vydať príkaz na zastavenie.

1.3. OCHRANA PROTI MECHANICKÉMU OHROZENIU

1.3.1. **Riziko straty stability**

Strojové zariadenia a ich súčasti a výbava musia byť dostatočne stabilné, aby sa zabránilo prevrhnutiu, spadnutiu alebo nekontrolovaným pohybom počas prepravy, montáže, demontáže a iných činností týkajúcich sa strojového zariadenia.

Ak tvar samotného strojového zariadenia alebo jeho zamýšľaná inštalácia neposkytuje dostatočnú stabilitu, musia sa do neho zabudovať vhodné kotviace prostriedky a tieto sa musia uviesť v návode na použitie.

1.3.2. **Riziko rozpadnutia sa počas prevádzky**

Rôzne časti strojových zariadení a ich spojenia musia byť schopné odolať namáhaniu, ktorému sú vystavené pri používaní.

Životnosť použitých materiálov musí byť primeraná charakteru pracovného prostredia predpokladaného výrobcom alebo jeho splnomocnencom, najmä pokiaľ ide o javy spojené s únavou, starnutím, koróziou a oterom.

V návode na použitie sa musí uviesť druh a frekvencia kontrol a údržby, vyžadovaných z bezpečnostných dôvodov. Tam, kde je to vhodné sa musia označiť časti podliehajúce opotrebovaniu a kritériá pre ich výmenu.

V prípadoch, keď napriek prijatým opatreniam pretrváva riziko prasknutia alebo rozpadnutia, musia byť príslušné časti namontované, umiestnené a/alebo chránené tak, aby boli všetky úlomky zachytené, čím sa zabráni nebezpečným situáciám.

Neohybné aj pružné potrubia, obsahujúce kvapaliny, najmä vysokotlakové, musia byť schopné odolať predpokladanému vnútornému a vonkajšiemu namáhaniu a musia byť pevne pripojené a/alebo chránené, aby sa zabezpečilo, že prasknutie nepredstavuje žiadne riziko.

Ak sa materiál určený na spracovanie privádza k nástroju automaticky, musia byť splnené tieto podmienky, ktorými sa zabráni vzniku rizika pre osoby:

- keď dôjde k styku obrobku s nástrojom, nástroj už musí pracovať v bežných pracovných podmienkach,
- keď sa nástroj uvádza do chodu a/alebo zastavuje (úmyselne alebo náhodne), musia byť pohyby posuvu a nástroja skordinované.

1.3.3. **Riziká spôsobené padajúcimi alebo odletujúcimi predmetmi**

Musia sa prijať preventívne opatrenia, ktorými sa zabráni vzniku rizika spôsobeného padajúcimi alebo odletujúcimi predmetmi.

1.3.4. **Riziká spôsobené povrchmi, hranami alebo rohmi**

Prístupné časti strojových zariadení, pokiaľ to dovoľí ich účel, nesmú mať žiadne ostré hrany, žiadne ostré rohy a žiadne drsné povrchy, ktoré by mohli spôsobiť zranenie.

1.3.5. **Riziká súvisiace s kombinovanými strojovými zariadeniami**

V prípadoch, keď je strojové zariadenie určené na vykonávanie niekoľkých rôznych činností s ručnou výmenou obrobku medzi každou činnosťou (kombinované strojové zariadenie), musí sa navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby umožňovalo používať každú časť samostatne bez toho, aby ostatné časti vyvolávali pre ohrozené osoby riziko.

Na tieto účely sa všetky časti, ktoré nie sú chránené, musia dať samostatne uviesť do chodu a zastaviť.

1.3.6. **Riziká súvisiace s variáciami podmienok prevádzky**

V prípade, keď strojové zariadenie vykonáva činnosti v rôznych podmienkach prevádzky, musí sa navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby sa tieto podmienky dali bezpečne a spoľahlivo voliť a nastavovať.

1.3.7. Riziká súvisiace s pohyblivými časťami

Pohyblivé časti strojových zariadení sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby sa zabránilo riziku kontaktu, ktorý by mohol viesť k úrazom, alebo ak riziko trvá, musia sa vybaviť ochrannými krytmi alebo ochrannými zariadeniami.

Je potrebné prijať všetky potrebné opatrenia na to, aby sa zabránilo náhodnému zablokovaniu pohyblivých častí, ktoré sa zúčastňujú na prácach. V prípadoch, keď je pravdepodobné, že i napriek prijatým preventívnym opatreniam môže dôjsť k zablokovaniu, je potrebné tam, kde je to vhodné, zabezpečiť špecifické ochranné zariadenia a nástroje s cieľom umožniť bezpečné odblokovanie zariadenia.

Návod na použitie a podľa možností aj znak na strojovom zariadení označia tieto špecifické ochranné zariadenia a spôsob ich použitia.

1.3.8. Výber ochrany pred rizikami vznikajúcimi v súvislosti s pohyblivými časťami

V závislosti od druhu rizika sa musia vyberať ochranné kryty alebo ochranné zariadenia, ktoré sú určené na ochranu pred rizikami vznikajúcimi v súvislosti s pohyblivými časťami. Na uľahčenie výberu sa musia použiť tieto usmernenia.

1.3.8.1. Pohyblivé pohonné (prevodové) časti

Ochranné kryty určené na ochranu osôb pred nebezpečenstvami, ktoré sú spôsobené pohyblivými pohonnými (prevodovými) časťami, musia byť:

- pevné kryty, ako sa uvádza v časti 1.4.2.1, alebo
- spriahnuté pohyblivé kryty, ako sa uvádza v časti 1.4.2.2.

Spriahnuté pohyblivé kryty by sa mali používať na miestach, kde sa predpokladá častý prístup.

1.3.8.2. Pohyblivé časti zúčastňujúce sa procesu

Ochranné kryty alebo ochranné zariadenia určené na ochranu osôb pred nebezpečenstvami, ktoré sú spôsobené pohyblivými časťami zúčastňujúcimi sa procesu, musia byť:

- pevné kryty, ako sa uvádza v časti 1.4.2.1, alebo
- spriahnuté pohyblivé kryty, ako sa uvádza v časti 1.4.2.2., alebo
- ochranné zariadenia, ako sa uvádza v časti 1.4.3., alebo
- kombinácia vyššie uvedených riešení.

Keď však k určitým pohyblivým častiam priamo zúčastneným na procese nemožno v priebehu prevádzky úplne znemožniť prístup kvôli činnostiam, ktoré si vyžadujú zásah obsluhy, musia byť tieto časti vybavené:

- pevnými ochrannými krytmi alebo spriahnutými pohyblivými krytmi, ktoré bránia v prístupe k tým úsekom takýchto častí, ktoré sa pri práci nepoužívajú, a
- nastaviteľnými ochrannými krytmi, ako sa uvádza v časti 1.4.2.3, ktoré obmedzujú prístup k tým úsekom pohyblivých častí, kde je prístup potrebný.

1.3.9. Riziko nekontrolovaných pohybů

Po zastavení časti strojového zariadenia musí byť zabránené akémukoľvek posunu z polohy, v ktorej sa táto časť zastavila, spôsobenému akoukoľvek inou príčinou než úkonom vykonaným ovládacími zariadeniami, alebo posun musí byť taký, že nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo.

1.4. POŽADOVANÉ VLASTNOSTI OCHRANNÝCH KRYTOV A OCHRANNÝCH ZARIADENÍ**1.4.1. Všeobecné požiadavky**

Ochranné kryty a ochranné zariadenia musia:

- mať pevnú konštrukciu,
- byť bezpečne upevnené na svojom mieste,
- nesmú spôsobovať žiadne ďalšie riziko,

- nesmú sa dať ľahko obísť alebo ponechať nefunkčné,
- byť umiestnené v primeranej vzdialenosti od nebezpečného priestoru,
- v minimálnej možnej miere prekážať vo výhlade na výrobný proces a
- umožňovať výkon základných prác pri inštalácii a/alebo výmene nástrojov a údržbe s obmedzením prístupu iba do priestoru, v ktorom sa musia vykonať tieto práce, pokiaľ možno bez toho, že by bolo potrebné odstrániť ochranný kryt alebo deaktivovať ochranné zariadenie.

Ochranné kryty musia okrem toho všade tam, kde je to možné, chrániť pred odletovaním alebo spadnutím materiálov alebo predmetov a pred emisiami vytváranými strojovými zariadeniami.

1.4.2. **Špeciálne požiadavky na ochranné kryty**

1.4.2.1. **Pevné ochranné kryty**

Pevné ochranné kryty musia byť upevnené takými systémami, ktoré možno otvoriť alebo odstrániť iba pomocou nástrojov.

Ich upevňovacie systémy musia po odstránení ochranných krytov zostať pripojené k ochranným krytom alebo k strojovému zariadeniu.

Tam, kde je to možné, nesmú zostať ochranné kryty na svojom mieste bez svojich upevňovacích prvkov.

1.4.2.2. **Spriahnuté pohyblivé kryty**

Spriahnuté pohyblivé kryty musia:

- pokiaľ je to možné, zostať aj po odklopení pripojené k strojovému zariadeniu,
- byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa mohli nastavovať iba pomocou úmyselného úkonu.

Spriahnuté pohyblivé kryty musia byť spojené so spriahnutým zariadením tak, aby:

- zabránili spusteniu nebezpečných funkcií strojového zariadenia, kým sú zatvorené, a
- vydali príkaz na zastavenie, keď už ochranné kryty nie sú zatvorené.

Tam, kde je možné, že obsluha má nebezpečný priestor na dosah ešte pred uplynutím rizika spôsobeného nebezpečnými funkciami strojového zariadenia, musia byť pohyblivé ochranné kryty okrem spriahnutého zariadenia spojené aj s blokovacím zariadením, ktoré:

- zabráňuje spusteniu nebezpečných funkcií strojového zariadenia, kým je ochranný kryt zatvorený a zablokovaný, a
- udržiava ochranný kryt zatvorený a zablokovaný, až kým nepominie riziko úrazu vyplývajúce z nebezpečných funkcií strojového zariadenia.

Spriahnuté pohyblivé kryty musia byť navrhované takým spôsobom, aby neexistencia alebo porucha jedného z ich komponentov zabránila uvedeniu nebezpečných funkcií strojového zariadenia do činnosti alebo tieto funkcie zastavila.

1.4.2.3. **Nastaviteľné ochranné kryty obmedzujúce prístup**

Nastaviteľné ochranné kryty obmedzujúce prístup do tých oblastí pohyblivých častí, ktoré sú úplne nevyhnutné pre výkon prác, musia byť nastaviteľné:

- ručne alebo automaticky, podľa druhu vykonávanej práce, a
- bez námahy a bez použitia nástrojov.

1.4.3. **Špeciálne požiadavky na ochranné zariadenia**

Ochranné zariadenia musia byť navrhované a začlenené do ovládacieho systému takým spôsobom, aby:

- sa pohyblivé časti nemohli uviesť do pohybu, kým sú v dosahu obsluhy,

- osoby nemohli dosiahnuť na pohyblivé časti, kým sa tieto často pohybujú, a
- neexistencia alebo porucha jedného z ich komponentov zabránila uvedeniu pohybujúcich sa častí do pohybu alebo tento pohyb zastavila.

Ochranné zariadenia musia byť nastaviteľné iba prostredníctvom úmyselného úkonu.

1.5. RIZIKÁ SPÔSOBENÉ INÝMI NEBEZPEČENSTVAMI

1.5.1. *Dodávky elektrickej energie*

V prípadoch, keď sú strojové zariadenia napájané elektrickou energiou, musia byť navrhované, konštruované a vybavené takým spôsobom, aby sa zabránilo alebo mohlo zabrániť všetkým druhom ohrozenia elektrickou energiou.

Na strojové zariadenia sa vzťahujú bezpečnostné ciele ustanovené v smernici 73/23/EHS. Avšak povinnosti týkajúce sa posudzovania zhody strojových zariadení a ich uvedenia na trh a/alebo do prevádzky v súvislosti s nebezpečenstvami spôsobenými elektrickou energiou sa riadia výlučne touto smernicou.

1.5.2. *Statická elektrická energia*

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby odstránili alebo obmedzili vznik potenciálne nebezpečných elektrostatických nábojov, a/alebo musia byť vybavené vybíjacím systémom.

1.5.3. *Prívod inej ako elektrickej energie*

V prípadoch, keď sú strojové zariadenia pripojené na zdroj inej ako elektrickej energie, musia byť navrhované, konštruované a vybavené takým spôsobom, aby boli vylúčené všetky potenciálne riziká súvisiace s týmito zdrojmi energie.

1.5.4. *Chyby inštalácie*

Chyby, ktoré sa môžu pravdepodobne vyskytnúť pri inštalácii alebo opakovanej inštalácii určitých častí a ktoré by mohli byť zdrojom rizika, sa musia vylúčiť návrhom a konštrukciou týchto častí alebo, ak sa to nepodarí, poskytnutím informácií na samotných častiach a/alebo na ich krytoch. Rovnaké informácie musia byť uvedené na pohyblivých častiach a/alebo na ich krytoch, keď kvôli tomu, aby sa zabránilo vzniku rizika, musí byť známy smer pohybu.

Ak je to potrebné, v návodoch sa musia uvádzať ďalšie informácie o týchto rizikách.

V prípadoch, keď zdrojom rizika môže byť chybný spoj, musia sa nesprávne spojenia vylúčiť vo fáze návrhu alebo, ak sa to nepodarí, poskytnutím informácií o spájaných prvkoch a podľa potreby aj o spájacích prostriedkoch.

1.5.5. *Extrémne teploty*

Musia sa prijať opatrenia na vylúčenie akéhokoľvek rizika úrazu, spôsobeného kontaktom alebo blízkosťou častí alebo materiálov strojových zariadení pri vysokých alebo veľmi nízkych teplotách.

Musia sa prijať opatrenia potrebné na vylúčenie alebo ochranu pred rizikom vymrštenia horúceho alebo veľmi studeného materiálu.

1.5.6. *Požiar*

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa zabránilo všetkým rizikám vzniku požiaru alebo prehriatia, vyvolaným samotnými strojovými zariadeniami alebo plynmi, kvapalinami, prachom, výparmi alebo inými látkami, ktoré strojové zariadenia vytvárajú alebo používajú.

1.5.7. *Výbuch*

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku výbuchu, vyvolanému samotnými strojovými zariadeniami alebo plynmi, kvapalinami, prachom, výparmi alebo inými látkami, ktoré strojové zariadenia vytvárajú alebo používajú.

Strojové zariadenia musia byť v súlade s ustanoveniami špecifických smerníc Spoločenstva, pokiaľ ide o riziko výbuchu spôsobené používaním strojového zariadenia v potencionálne výbušnom prostredí.

1.5.8. Hluk

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa riziká vyplývajúce z emisie hluku, šíreného vzduchom, znížilo na najnižšiu úroveň, pričom sa berie do úvahy technický pokrok a dostupnosť prostriedkov na znižovanie hluku, a to najmä pri jeho zdroji.

Hladina emisie hluku sa môže posudzovať podľa porovnávacích údajov o emisiách hluku pre podobné strojové zariadenia.

1.5.9. Vibrácie

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa riziká vyplývajúce z vibrácií, ktoré spôsobujú strojové zariadenia, znížili na najnižšiu úroveň, pričom sa berie do úvahy technický pokrok a dostupnosť prostriedkov na znižovanie vibrácií, a to najmä pri ich zdroji.

Hladina vydávaných vibrácií sa môže posudzovať podľa porovnávacích údajov o vibráciách pre podobné strojové zariadenia.

1.5.10. Žiarenie

Nežiaduce emisie žiarenia zo strojového zariadenia sa musia vylúčiť alebo znížiť na hladiny, ktoré nemajú na ľudí nepriaznivé účinky.

Všetky funkčné emisie ionizujúceho žiarenia sa musia znížiť na najnižšiu úroveň, postačujúcu pre správne fungovanie strojového zariadenia počas nastavovania, prevádzky a čistenia. Ak existuje riziko, musia sa prijať potrebné ochranné opatrenia.

Všetky funkčné emisie neionizujúceho žiarenia počas nastavovania, prevádzky a čistenia sa musia obmedziť na úrovne, ktoré nemajú na ľudí nepriaznivé účinky.

1.5.11. Vonkajšie žiarenie

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby vonkajšie žiarenie nerušilo ich prevádzku.

1.5.12. Laserové žiarenie

V prípadoch, keď sa používajú laserové zariadenia, musia sa brať do úvahy tieto ustanovenia:

- laserové zariadenia strojových zariadení musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabránili akémukoľvek náhodnému žiareniu,
- laserové zariadenia strojových zariadení musia byť chránené tak, aby skutočné žiarenie, žiarenie vytvorené odrazom alebo difúziou a sekundárne žiarenie nepoškodzovali zdravie,
- optické zariadenia, určené na pozorovanie alebo nastavenie laserových zariadení strojových zariadení, musia byť také, aby laserové žiarenie nespôsobovalo žiadne ohrozenie zdravia.

1.5.13. Emisie nebezpečných materiálov a látok

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby bolo možné predchádzať riziku vdýchnutia, požitia, styku s pokožkou, očami alebo sliznicami a prieniku cez pokožku nebezpečných materiálov a látok, ktoré tieto strojové zariadenia vytvárajú.

V prípade, že sa nebezpečenstvo nedá vylúčiť, strojové zariadenia musia byť vybavené tak, aby nebezpečné materiály a látky bolo možné zachytávať, odsávať, vyzrážať nastriekaním vody, filtrovať alebo upraviť iným rovnako účinným spôsobom.

V prípadoch, keď proces nie je počas bežnej prevádzky strojového zariadenia úplne uzatvorený, zachytávacie a/alebo odsávacie zariadenia musia byť umiestnené tak, aby mali maximálny účinok.

1.5.14. Riziko uviaznutia v strojovom zariadení

Strojové zariadenia musia byť navrhované, konštruované alebo vybavené prostriedkami, ktoré zabránia tomu, aby osoba uviazla v strojovom zariadení, alebo, ak to nie je možné, musia byť vybavené prostriedkami na privolanie pomoci.

1.5.15. Riziko pošmyknutia, zakopnutia alebo pádu

Časti strojových zariadení, u ktorých je pravdepodobné, že sa okolo nich budú pohybovať alebo pri nich budú stáť osoby, musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby týmto osobám zabránili pošmyknúť sa, zakopnúť alebo spadnúť na tieto časti alebo z týchto častí.

Tieto časti musia byť podľa možnosti vybavené držiakmi pripevnenými podľa používateľa, ktoré mu umožnia udržať stabilitu.

1.5.16. Blesk

Strojové zariadenia, ktoré počas prevádzky potrebujú ochranu proti účinkom blesku, musia byť vybavené systémom zvedenia výsledného elektrického náboja do zeme.

1.6. ÚDRŽBA**1.6.1. Údržba strojového zariadenia**

Miesta nastavovania a údržby sa musia nachádzať mimo nebezpečných priestorov. Nastavovacie, údržbárske, opravárske, čistiacie a servisné činnosti sa musia dať vykonávať, kým sú strojové zariadenia v klude.

Ak z technických príčin nie je možné splniť jednu alebo viaceré z vyššie uvedených podmienok, musia sa prijať opatrenia, ktoré zabezpečia bezpečné vykonanie týchto činností (pozri časť 1.2.5).

V prípade automatizovaných strojových zariadení a, ak je to potrebné, iných strojových zariadení musí byť zabezpečené prípojné zariadenie pre montáž diagnostických zariadení určených na hľadanie porúch.

Komponenty automatizovaných strojových zariadení, ktoré sa musia často vymieňať, sa musia dať jednoducho a bezpečne odstrániť a vymeniť. Prístup k týmto komponentom musí umožniť vykonávať tieto úkony pomocou príslušných technických prostriedkov v súlade s konkrétnym pracovným postupom.

1.6.2. Prístup k miestam obsluhy a k servisným miestam

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby umožňovali bezpečný prístup ku všetkým oblastiam, kde je potrebný zásah počas prevádzky, nastavovania alebo údržby strojového zariadenia.

1.6.3. Odpojenie od zdrojov energie

Strojové zariadenia musia byť vybavené prostriedkami na odpojenie od všetkých zdrojov energie. Tieto prostriedky musia byť zreteľne označené. Musia sa dať zamknúť, ak by opätovné zapnutie mohlo ohroziť osoby. Odpojovacie prostriedky sa musia dať zamknúť v prípadoch, keď obsluha nemôže zo žiadneho z miest, na ktoré má prístup, skontrolovať, či je zdroj energie trvalo odpojený.

V prípade strojových zariadení, ktoré možno zapojiť k prívodu elektrickej energie, je postačujúce vytiahnutie zástrčky pod podmienkou, že obsluha môže z každého miesta, na ktoré má prístup, skontrolovať, či zástrčka ostáva vytiahnutá.

Po odpojení zdroja energie sa akákoľvek zostatková energia alebo energia nahromadená v obvodoch strojového zariadenia musí dať normálne odvieť bez ohrozenia osôb.

Ako výnimka z požiadaviek ustanovených v predchádzajúcich odsekoch môžu určité obvody zostať pripojené k svojim zdrojom energie, aby napríklad zaistovali polohu jednotlivých častí, chránili informácie, osvetľovali vnútorné priestory atď. V tomto prípade sa musia prijať špeciálne opatrenia na zaistenie bezpečnosti obsluhy.

1.6.4. Zasahovanie obsluhy

Strojové zariadenia musia byť navrhované, konštruované a vybavené takým spôsobom, aby obmedzovali potrebu zásahov obsluhy. Ak sa zásahu obsluhy nemožno vyhnúť, musí sa dať vykonať ľahko a bezpečne.

1.6.5. Čistenie vnútorných častí

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby bolo možné vyčistiť ich vnútorné časti, ktoré obsahujú nebezpečné látky alebo prípravky, bez toho, aby bolo potrebné do nich vstúpiť; zvonka sa musí dať vykonať aj každé potrebné odblokovanie. Ak je nemožné vyhnúť sa vstupu do strojových zariadení, musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby umožňovali bezpečné vykonávanie čistenia.

1.7. INFORMÁCIE**1.7.1. Informácie a upozornenia na strojovom zariadení**

Poskytnutie informácií a upozornení na strojovom zariadení sa uprednostňuje vo forme jednoducho zrozumiteľných symbolov alebo piktogramov. Všetky písomné alebo ústne informácie a upozornenia musia byť vyjadrené v úradnom jazyku (jazykoch) Spoločenstva, ktorý (ktoré) sa môže (môžu) určiť v súlade so zmluvou s členským štátom, v ktorom sú strojové zariadenia uvedené na trh a/alebo do prevádzky, a na požiadanie môžu byť sprevádzané znením iného úradného jazyka (iných úradných jazykov) Spoločenstva, ktorému (ktorým) obsluha rozumie.

1.7.1.1. Informácie a informačné zariadenia

Informácie potrebné na ovládanie strojových zariadení musia byť poskytnuté v jednoznačnej a ľahko pochopiteľnej forme. Nesmie ich byť nadmerne mnoho, aby nepreťažili obsluhu.

Jednotky s vizuálnym zobrazením a iné interaktívne prostriedky komunikácie medzi obsluhou a strojovým zariadením musia byť ľahko zrozumiteľné a jednoduché na použitie.

1.7.1.2. Výstražné zariadenia

V prípadoch, keď môže byť poruchou prevádzky strojových zariadení bez dozoru ohrozené zdravie a bezpečnosť osôb, musia byť tieto stroje vybavené tak, aby ako výstrahu vysielali vhodný zvukový alebo svetelný signál.

V prípadoch, keď sú strojové zariadenia vybavené výstražnými zariadeniami, tieto musia byť jednoznačné a ľahko vnímateľné. Obsluha musí mať technické prostriedky, ktorými kedykoľvek skontroluje činnosť týchto výstražných zariadení.

Musia byť splnené požiadavky špecifických smerníc Spoločenstva týkajúce sa farieb a bezpečnostných signálov.

1.7.2. Výstraha pred zvýšenými rizikami

Ak aj napriek prijatiu opatrení na začlenenie bezpečnosti do fázy návrhu, prijatiu bezpečnostných opatrení a doplňujúcich ochranných opatrení stále pretrvávajú určité riziká, musia sa poskytnúť potrebné upozornenia, vrátane výstražných zariadení.

1.7.3. Označenie strojového zariadenia

Všetky strojové zariadenia musia byť viditeľne, čitateľne a nezmazateľne označené týmito minimálnymi údajmi:

- obchodné meno a úplná adresa výrobcu alebo podľa potreby aj jeho splnomocnenca,
- označenie strojového zariadenia,
- označenie CE (pozri prílohu III),
- označenie série alebo typu,
- výrobné číslo, ak existuje,
- rok výroby, t. j. rok ukončenia výrobného procesu.

Pri umiestňovaní označenia CE sa zakazuje uviesť skorší alebo neskorší dátum.

Okrem toho musia byť strojové zariadenia navrhované a konštruované na používanie v potencionálne výbušnom prostredí príslušne označené.

Strojové zariadenia musia byť takisto označené úplnými informáciami o svojom type a základnými informáciami potrebnými na bezpečné používanie. Tieto informácie podliehajú požiadavkám stanoveným v časti 1.7.1.

V prípadoch, keď sa musí s nejakou časťou stroja manipulovať počas používania pomocou zdvíhacieho zariadenia, jej hmotnosť musí byť vyznačená čitateľne, nezmazateľne a jednoznačne.

1.7.4. Návod na použitie

Všetky strojové zariadenia musí sprevádzať návod na použitie v úradnom jazyku alebo jazykoch Spoločenstva v členskom štáte, v ktorom sú uvedené na trh a/alebo do prevádzky.

Návod na použitie priložený k strojovému zariadeniu musí byť „pôvodný návod na použitie“ alebo „preklad pôvodného návodu na použitie“, a v tomto prípade musí byť preklad sprevádzaný aj pôvodným návodom na použitie.

Ako výnimka môže byť návod na údržbu určený pre špecializovaný personál poverený výrobcom alebo jeho splnomocnencom vypracovaný iba v jednom z jazykov Spoločenstva, ktorému tento personál rozumie.

Návod musí byť vypracovaný v súlade s nižšie uvedenými zásadami.

1.7.4.1. Všeobecné zásady vypracovania návodu na použitie

- a) Návod na použitie musí byť vypracovaný v jednom alebo niekoľkých úradných jazykoch Spoločenstva. Na jazykovej verzii (verziách) overenej výrobcom alebo jeho splnomocnencom sa uvádzajú slová „pôvodný návod na použitie“.
- b) Ak neexistuje „pôvodný návod na použitie“ v úradnom jazyku (jazykoch) krajiny, v ktorej sa strojové zariadenie bude používať, preklad do tohto jazyka (jazykov) musí zabezpečiť výrobca alebo jeho splnomocnenec, alebo osoba, ktorá uvádza strojové zariadenie do príslušnej jazykovej oblasti. Preklad musí byť označený slovami „preklad pôvodného návodu na použitie“.
- c) Obsah návodu na použitie sa musí týkať nielen zamýšľaného použitia strojového zariadenia, ale musí brať do úvahy aj jeho rozumne predpokladané nesprávne použitie.
- d) V prípade strojového zariadenia, ktoré je určené pre nekvalifikovanú obsluhu, musí štylizácia a usporiadanie návodu na použitie brať do úvahy úroveň všeobecného vzdelania a pozornosti, ktorú možno od takejto obsluhy odôvodnene očakávať.

1.7.4.2. Obsah návodu na použitie

Každá príručka s návodom na použitie musí podľa potreby obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) obchodné meno a úplnú adresu výrobcu a jeho splnomocnenca;
- b) označenie strojového zariadenia, ako sa uvádza na samotnom strojovom zariadení, s výnimkou výrobného čísla (pozri časť 1.7.3);
- c) ES vyhlásenie o zhode alebo dokument, v ktorom sa uvádza obsah ES vyhlásenia o zhode, pričom uvádza podrobnosti o strojovom zariadení, čo nemusí nevyhnutne zahŕňať výrobné číslo a podpis;
- d) všeobecný opis strojového zariadenia;
- e) výkresy, schémy, opisy a vysvetlenia potrebné na používanie, údržbu a opravy strojového zariadenia a na kontrolu jeho správnej funkcie;
- f) opis pracoviska (pracovísk), ktoré pravdepodobne obsadí obsluha;
- g) opis zamýšľaného použitia strojového zariadenia;
- h) upozornenia na spôsoby, ako sa strojové zariadenie nesmie používať, ku ktorým môže na základe skúseností dôjsť;
- i) návod na montáž, inštaláciu a zapojenie, vrátane výkresov, schém a upevňovacích prostriedkov, a označenie podvozku alebo inštalácie, na ktorý sa má strojové zariadenie namontovať;
- j) návod na inštaláciu a montáž s cieľom znížiť hluk alebo vibrácie;
- k) návod na uvedenie strojového zariadenia do prevádzky a na jeho použitie a podľa potreby aj návod na zaškolenie obsluhy;
- l) informácie o zvykových rizikách, ktoré pretrvávajú i napriek prijatiu opatrení na začlenenie bezpečnostného hľadiska do fázy návrhu, prijatiu bezpečnostných opatrení a dopĺňujúcich ochranných opatrení;
- m) informácie o ochranných opatreniach prijímaných používateľom, podľa potreby vrátane osobných ochranných pomôcok, ktoré sa majú zabezpečiť;
- n) základnú charakteristiku nástrojov, ktorými môže byť strojové zariadenie vybavené;
- o) podmienky, za ktorých strojové zariadenie spĺňa požiadavku na stabilitu počas používania, prepravy, montáže, demontáže, mimo prevádzky, počas skúšania alebo počas predvídateľných porúch;
- p) návod na účely zaistenia toho, aby saa preprava, manipulácia alebo skladovanie vykonali bezpečne vzhľadom na hmotnosť strojového zariadenia a jeho rôznych častí v prípadoch, keď sa obvykle majú prepravovať samostatne;
- q) spôsob prevádzky, ktorý treba dodržať v prípade nehody alebo poruchy; ak je pravdepodobné, že dôjde k zablokovaniu, spôsob prevádzky, ktorý zabezpečí bezpečné odblokovanie výbavy;

- r) opis činností pri nastavovaní a údržbe, ktoré by mal vykonávať používateľ, a opatrenia na preventívnu údržbu, ktoré by sa mali dodržať;
- s) návod, ktorý umožní bezpečné vykonanie činností pri nastavovaní a údržbe, vrátane ochranných opatrení, ktoré by sa mali prijať pri týchto činnostiach;
- t) špecifikácia náhradných dielov, ktoré sa majú použiť, ak majú vplyv na zdravie a bezpečnosť obsluhy;
- u) tieto informácie o emisiách hluku nesených vzduchom:

- hladina emisie hluku na pracovisku, hodnotená váhovým filtrom A, ak táto prevyšuje 70 dB(A); ak táto hladina neprevyšuje 70 dB(A), musí byť tento údaj uvedený,
- maximálna okamžitá hladina hluku na pracovisku, hodnotená váhovým filtrom C, ak táto presahuje 63 Pa (130 dB pri referenčnej hodnote 20 µPa),
- hladina akustického výkonu strojového zariadenia, hodnotená váhovým filtrom A, v prípadoch, keď na pracovisku hladina hluku, hodnotená váhovým filtrom A, presiahne hodnotu 80 dB(A).

Tieto hodnoty musia byť hodnoty namerané pre predmetné strojové zariadenie alebo hodnoty určené na základe meraní technicky porovnateľných strojových zariadení, ktoré sú reprezentatívne pre vyrábané strojové zariadenie.

V prípade veľmi rozmerých strojových zariadení možno namiesto hladiny akustického výkonu hodnotenej váhovým filtrom A uvádzať hladiny hluku hodnotené váhovým filtrom A v určených miestach okolo strojových zariadení.

V prípadoch, keď sa neuplatňujú harmonizované normy, musia sa hladiny hluku merať metódami, ktoré sú pre strojové zariadenia najvhodnejšie. Vždy, keď sa uvádzajú hodnoty emisií hluku, musí sa špecifikovať neistota týchto hodnôt. Musí sa poskytnúť opis podmienok prevádzky strojového zariadenia počas meraní a opis metód merania.

V prípadoch, keď nie sú definované alebo nie je možné definovať pracovné miesto (miesta), musia sa hladiny hluku hodnotené váhovým filtrom A merať vo vzdialenosti 1 metra od povrchu strojového zariadenia a vo výške 1,6 metra od podlahy alebo prístupovej plošiny. Musí sa uviesť miesto a maximálna hladina hluku.

V prípade, že konkrétne smernice Spoločenstva ustanovujú iné požiadavky na merania hladín hluku alebo akustického výkonu, musia sa uplatňovať tieto smernice s tým, že príslušné opatrenia z tejto časti sa neuplatnia;

- v) v prípade, že je pravdepodobné, že strojové zariadenie bude vydávať neionizujúce žiarenie, ktoré môže byť škodlivé pre osoby, a to najmä pre osoby s aktívnymi alebo neaktívnymi implantovanými lekáskymi prístrojmi, informácie pre obsluhu a ohrozené osoby o vydávanom žiarení.

1.7.4.3. Dokumentácia k predaju

Dokumentácia k predaju, opisujúca strojové zariadenie, nesmie byť v protiklade s návodom na použitie, pokiaľ ide o zdravotné a bezpečnostné hľadiská. Dokumentácia k predaju, opisujúca výkonové charakteristiky strojového zariadenia, musí obsahovať rovnaké informácie o emisiách, ako sa uvádza v návode na použitie.

2. DOPLŇUJÚCE ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA PRE URČITÉ KATEGÓRIE STROJOVÝCH ZARIADENÍ

Potravinárske strojové zariadenia, strojové zariadenia pre kozmetické alebo farmaceutické výrobky, ručné a/alebo ručne vedené strojové zariadenia, ručné upevňovacie strojové zariadenia s patrónou a iné nárazové strojové zariadenia, strojové zariadenia na opracovanie dreva a materiálu s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami musia spĺňať všetky základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).

2.1. POTRAVINÁRSKE STROJOVÉ ZARIADENIA A STROJOVÉ ZARIADENIA PRE KOZMETICKÉ ALEBO FARMACEUTICKÉ VÝROBKY

2.1.1. Všeobecne

Strojové zariadenia určené na použitie s potravinami alebo s kozmetickými alebo farmaceutickými výrobkami musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabráňovali každému riziku infekcie, ochorenia alebo nákazy.

Musia sa dodržať tieto požiadavky:

- a) materiály, ktoré sú v styku alebo sú určené pre styk s potravinami či s kozmetickými alebo farmaceutickými výrobkami, musia spĺňať podmienky stanovené v príslušných smerniciach. Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby tieto materiály mohli byť pred každým použitím vyčistené. Ak to nie je možné, musia sa používať jednorazové diely;
- b) všetky povrchy, ktoré sú v styku s potravinami či s kozmetickými alebo farmaceutickými výrobkami, iné ako povrchy jednorazových dielov, musia:
 - byť hladké a nesmú v nich byť výstupky ani pukliny, v ktorých by sa mohli hromadiť organické materiály; to isté platí aj pre ich spoje,
 - byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby boli výstupky, hrany a zárezy minimálne,
 - sa dať ľahko očistiť a dezinfikovať všade, kde je to potrebné, po odstránení ľahko demontovateľných častí; vnútorné povrchy musia byť zaoblené s polomerom, ktorý je dostatočný na to, aby umožnil dôkladné čistenie;
- c) kvapaliny, plyny a aerosóly, ktoré sa uvoľňujú z potravín, kozmetických alebo farmaceutických výrobkov, ako aj z čistiacich, dezinfekčných a oplachovacích kvapalín, sa musia dať zo strojového zariadenia úplne vypustiť (ak je to možné, tak v „čistiacej“ polohe);
- d) strojové zariadenie musí byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa zamedzilo vniknutiu akýchkoľvek látok alebo živých tvorov, najmä hmyzu, do miest, ktoré sa nedajú očistiť, alebo hromadeniu akejkoľvek organickej hmoty v týchto miestach;
- e) strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby žiadne pomocné látky nebezpečné pre zdravie, vrátane používaných mazadiel, nemohli prísť do styku s potravinami, kozmetickými alebo farmaceutickými výrobkami. Podľa potreby musia byť strojové zariadenia navrhované a konštruované takým spôsobom, aby bolo možné kontrolovať trvalé dodržiavanie tejto požiadavky.

2.1.2. **Návod na použitie**

Návod na použitie potravinárskych strojových zariadení a strojových zariadení určených na používanie s kozmetickými alebo farmaceutickými výrobkami musí uvádzať odporúčané prostriedky a spôsoby čistenia, dezinfekcie a oplachovania nielen pre ľahko prístupné miesta, ale aj pre miesta, do ktorých prístup nie je možný alebo sa neodporúča.

2.2. PRENOSNÉ RUČNÉ A/ALEBO RUČNE VEDENÉ STROJOVÉ ZARIADENIA

2.2.1. **Všeobecne**

Prenosné ručné a/alebo ručne vedené strojové zariadenia:

- musia mať, v závislosti od typu strojového zariadenia, opornú plochu dostatočnej veľkosti a dostatočný počet rúkovať a podpier vhodnej veľkosti usporiadaných takým spôsobom, aby bola zabezpečená stabilita strojového zariadenia v zamýšľaných prevádzkových podmienkach,
- okrem prípadov, keď to nie je technicky možné, alebo ak existuje nezávislé ovládacie zariadenie, ak rukoväte nemôžu byť úplne bezpečne pustené, musia byť strojové zariadenia vybavené ovládacími zariadeniami pre uvedenie do chodu a zastavenie usporiadanými tak, aby ich obsluha mohla ovládať bez pustenia rúkovať,
- nesmú predstavovať riziko náhodného uvedenia do chodu a/alebo zotrvania v chode potom, čo obsluha pustila rukoväte. Ak táto požiadavka nie je technicky realizovateľná, musia sa prijať rovnocenné opatrenia,
- musia podľa potreby umožňovať zrakové sledovanie nebezpečného priestoru a pôsobenia nástroja s opracovávaným materiálom.

Rukoväte prenosných strojových zariadení musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby umožňovali priame uvedenie do chodu a zastavenie.

2.2.1.1. **Návod na použitie**

V návode na použitie musia byť uvedené tieto informácie o vibráciách prenášaných ručnými a ručne vedenými strojovými zariadeniami:

- celková hodnota vibrácií, ktorým sú vystavené ruky-ramená, ak prevyšuje hodnotu 2,5 m/s². V prípade, že táto hodnota neprevyšuje 2,5 m/s², musí sa to uviesť,
- neistota merania.

Tieto hodnoty musia byť hodnoty namerané pre predmetné strojové zariadenie, alebo hodnoty určené na základe meraní technicky porovnateľných strojových zariadení, ktoré sú reprezentatívne pre vyrábané strojové zariadenie.

Ak sa neuplatňujú harmonizované normy, musia sa údaje o vibráciách merať pomocou meracích postupov, ktoré sú pre príslušné strojové zariadenie najvhodnejšie.

Musia sa špecifikovať prevádzkové podmienky počas meraní a metódy pri ňom použité, alebo odkaz na použité harmonizované normy.

2.2.2. **Prenosné upevňovacie a iné nárazové strojové zariadenia**

2.2.2.1. **Všeobecne**

Prenosné upevňovacie a iné nárazové strojové zariadenia sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby:

- energia prenášaná na narážaný prvok sprostredkujúcim komponentom neopúšťa zariadenie,
- aktivačné zariadenie zabránilo nárazom, kým sa strojové zariadenie neumiestni do správnej polohy s primeraným tlakom na základový materiál,
- sa zabránilo neúmyselnému uvedeniu do chodu; ak je to potrebné, na spustenie nárazu sa musí vyžadovať príslušný sled úkonov na aktivačnom zariadení a ovládacom zariadení,
- bolo zabránené náhodnému uvedeniu do chodu pri manipulácii alebo pri otrase,
- nakladacie a vykladacie činnosti mohli byť vykonávané ľahko a bezpečne.

Ak je to potrebné, zariadenie sa musí dať vybaviť ochrannými krytmi proti úlomkom a výrobca strojového zariadenia musí poskytnúť vhodné ochranné kryty.

2.2.2.2. **Návod na použitie**

V návode na použitie sa musia uviesť potrebné informácie týkajúce sa:

- príslušenstva a vymeniteľnej výbavy, ktoré sa môžu používať so strojovým zariadením,
- vhodných upevňovacích a iných narážaných prvkov, ktoré sa používajú so strojovým zariadením,
- v prípade potreby vhodných patrónov, ktoré sa majú použiť.

2.3. **STROJOVÉ ZARIADENIA NA OBRÁBANIE DREVA A MATERIÁLOV S PODOBNÝMI FYZIKÁLNYMI VLASTNOSTAMI**

Strojové zariadenia na obrábanie dreva a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami musia spĺňať tieto požiadavky:

- a) strojové zariadenia musia byť navrhované, konštruované alebo vybavené takým spôsobom, aby bolo možné obrábaný kus bezpečne polohovať a viesť; v prípade, keď sa obrobok drží rukami na pracovnom stole, pracovný stôl musí byť v priebehu práce dostatočne stabilný a nesmie prekážať obrobku v pohybe;
- b) v prípadoch, keď sa strojové zariadenia budú pravdepodobne používať v podmienkach, v ktorých existuje riziko odletovania obrobkov alebo ich častí, musia byť navrhované, konštruované alebo vybavené takým spôsobom, aby zamedzili možnosti odletovania alebo, ak to nie je možné, aby odletovanie nevyvolávalo pre obsluhu a/alebo ohrozené osoby nebezpečenstvo;
- c) strojové zariadenia musia byť vybavené automatickou brzdou, ktorá zastaví nástroj za dostatočne krátky čas, ak počas dobehu existuje nebezpečenstvo kontaktu s nástrojom;
- d) v prípadoch, keď je nástroj zabudovaný do neplnoautomatického strojového zariadenia, musí byť toto strojové zariadenie navrhované a konštruované takým spôsobom, aby vylúčilo alebo obmedzilo nebezpečenstvo náhodného úrazu.

3. **DOPLŇUJÚCE ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA NA VYLÚČENIE NEBEZPEČENSTVA SPÔSOBENÉHO POHYBLIVOSŤOU STROJOVÝCH ZARIADENÍ**

Strojové zariadenia predstavujúce nebezpečenstvo spôsobené svojou pohyblivosťou musia spĺňať všetky základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).

3.1. VŠEOBECNE**3.1.1. Vymedzenie pojmov**

- a) „strojové zariadenia predstavujúce nebezpečenstvo spôsobené svojou pohyblivosťou“ sú:
- strojové zariadenia, ktorých prevádzka si vyžaduje pohybovanie pri práci alebo nepretržitý či takmer nepretržitý pohyb medzi sledom pevných pracovných umiestnení, alebo
 - strojové zariadenia prevádzkované bez pohybovania, ktoré však môžu byť vybavené tak, aby sa umožnil ich jednoduchý pohyb z jedného miesta na druhé;
- b) „vodič“ je pracovník obsluhy zodpovedný za pohyb strojového zariadenia. Vodič sa môže viesť na strojom zariadení alebo sa môže pohybovať pešo a sprevádzať strojové zariadenie, alebo môže viesť strojové zariadenie pomocou diaľkového ovládania.

3.2. PRACOVNÉ POLOHY**3.2.1. Pracovisko vodiča**

Z pracoviska vodiča musí byť taký výhľad, aby vodič mohol úplne bezpečne vzhľadom na seba a na ohrozené osoby obsluhovať strojové zariadenie a jeho nástroje v predpokladaných podmienkach ich používania. Keď je to potrebné, musia byť poskytnuté vhodné zariadenia, ktorými sa odstráni nebezpečenstvo spôsobené nedostatočným priamym výhľadom.

Strojové zariadenia, na ktorých sa prepravuje vodič, musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby vodičovi z jeho pracoviska nemohlo hroziť žiadne riziko z neúmyselného dotyku s kolesami alebo pásmi.

Pracoviská pre vezúcich sa vodičov musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby na nich mohla byť osadená kabína vodiča, pokiaľ sa tým nezvyšuje riziko a existuje na to dostatočný priestor. V kabíne musí byť vytvorené miesto pre uloženie pokynov pre vodiča.

3.2.2. Sedadlo

V prípade, že existuje riziko, že obsluha alebo iné osoby prepravované na strojom zariadení môžu byť stlačené medzi časťou strojového zariadenia a zem, ak by sa strojové zariadenie prevrátilo, a to najmä pri strojových zariadeniach vybavených ochrannou konštrukciou uvedenou v časti 3.4.3 alebo 3.4.4, ich sedadlá musia byť navrhnuté alebo vybavené zadržiavacím systémom, ktorý zadrží osoby na ich sedadlách bez obmedzenia pohybov potrebných na prevádzku alebo súvisiacich s touto konštrukciou, spôsobených zavesením sedadiel. Takéto zadržiavacie systémy by sa nemali montovať v prípadoch, ak by zvyšovali riziko.

3.2.3. Miesta pre ostatné osoby

Ak podmienky používania umožňujú, aby strojové zariadenia mohli príležitostne alebo pravidelne prevážať aj iné osoby, než je vodič, alebo ak tieto osoby pracujú na strojových zariadeniach, musia byť zabezpečené vhodné miesta, ktoré im umožnia prepravu alebo prácu na strojových zariadeniach bez akéhokoľvek rizika.

Druhý a tretí odsek časti 3.2.1 sa vzťahujú aj na miesta poskytnuté pre osoby iné ako vodič.

3.3. OVLÁDACIE SYSTÉMY

Ak je to potrebné, musia byť prijaté opatrenia na to, aby sa zabránilo neoprávnenému použitiu ovládacích zariadení.

V prípade diaľkového ovládania musí byť na každej ovládacej jednotke jasne označené, ktoré strojové zariadenie sa z danej jednotky ovláda.

Systém diaľkového ovládania sa musí navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby pôsobil len na:

- predmetné strojové zariadenie,
- predmetné funkcie.

Dialkovo ovládané strojové zariadenia sa musia navrhovať a konštruovať takým spôsobom, aby reagovali jedine na signály z určených ovládacích jednotiek.

3.3.1. Ovládacie zariadenia

Vodič musí byť schopný ovládať všetky ovládacie zariadenia potrebné pre obsluhu strojových zariadení z pracoviska vodiča s výnimkou funkcií, ktoré možno bezpečne aktivovať iba pomocou ovládacích zariadení umiestnených inde. Medzi tieto funkcie patria najmä funkcie, za ktoré sú zodpovední pracovníci obsluhy iní než vodič, alebo pri ktorých vodič musí odísť zo svojho pracoviska, aby ich bezpečne ovládal.

Tam, kde sú namontované pedále, musia byť tieto navrhované, konštruované a vybavené takým spôsobom, aby vodičovi umožňovali bezpečné ovládanie s minimálnym rizikom nesprávnej prevádzky. Musia mať protišmykový povrch a musia sa dať ľahko čistiť.

V prípadoch, keď obsluha ovládacích zariadení strojových zariadení môže viesť k nebezpečenstvu, najmä k nebezpečným pohybom, musia sa ovládacie zariadenia, s výnimkou tých, ktoré majú vopred nastavené polohy, vrátiť do neutrálnej polohy hneď potom, ako ich obsluha pustí.

V prípadoch strojových zariadení na kolesách musí byť riadiaci systém navrhovaný a konštruovaný takým spôsobom, aby znižoval silu náhlych pohybov volantu alebo riadiacej páky, spôsobených nárazmi do riadených kolies.

Každý ovládač, ktorým sa uzatvára diferenciál, musí byť navrhovaný a usporiadaný tak, aby umožňoval otvoriť diferenciál počas pohybu strojového zariadenia.

Šiesty odsek časti 1.2.2. týkajúci sa zvukových a/alebo zrakových výstražných signálov sa uplatňuje len v prípade spätného chodu.

3.3.2. Uvedenie do chodu/pohyb

Všetky samohybné strojové zariadenia s vezúcom sa vodičom musia byť také, aby sa s nimi dalo jazdiť iba vtedy, keď je vodič pri ovládacích zariadeniach.

V prípadoch, keď sú strojové zariadenia kvôli prevádzkovým účelom vybavené zariadeniami, ktoré presahujú normálny prieťahový profil strojových zariadení (napr. stabilizátory, výložníkové rameno atď.), musí mať vodič k dispozícii prostriedky, ktorými ešte pred uvedením strojových zariadení do chodu ľahko skontroluje, či sú tieto zariadenia v určenej polohe, umožňujúcej bezpečný pohyb.

Platí to aj pre všetky ostatné časti, ktoré kvôli tomu, aby umožňovali bezpečný pohyb, musia byť v určitej polohe, a ak treba, aj zablokovanie.

V prípadoch, keď to nevedie k ďalším rizikám, musí pohyb strojových zariadení závisieť od umiestnenia vyššie uvedených častí do bezpečnej polohy.

Počas uvádzania motora do chodu nesmie dôjsť k neúmyselnému pohybu strojového zariadenia.

3.3.3. Jazda

Bez toho, aby boli dotknuté predpisy o cestnej premávke, samohybné strojové zariadenia a ich prípojné vozidlá musia plniť požiadavky na spomalenie, zastavenie, brzdenie a státie s cieľom zaistiť bezpečnosť vo všetkých umožnených podmienkach prevádzky, zaťaženia, rýchlosti, podložia a sklonu.

Vodič musí mať možnosť spomaliť a zastaviť samohybné strojové zariadenie prostriedkami hlavného zariadenia. V prípadoch, keď si to vyžaduje bezpečnosť, ak príde k poruche hlavného zariadenia alebo k výpadku prívodu energie potrebnej na aktiváciu hlavného zariadenia, musí byť pre spomalenie a zastavenie zabezpečené núdzové zariadenie s úplne nezávislými a ľahko prístupnými ovládacími zariadeniami.

Ak si to vyžaduje bezpečnosť, musí byť zabezpečené parkovacie zariadenie, ktorým sa stojaci stroj znehybní. Toto zariadenie možno skombinovať s jedným zo zariadení uvedených v druhom odseku, pod podmienkou, že je čisto mechanické.

Dialkovo ovládané strojové zariadenia musia byť vybavené zariadeniami na automatické a okamžité zastavenie prevádzky a na zabránenie potenciálne nebezpečnej prevádzky v týchto situáciách:

- ak vodič stratí kontrolu,
- ak zariadenie obdrží signál na zastavenie,
- ak je v bezpečnostnom systéme zistená porucha,
- ak sa v rámci určeného času neobdrží potvrdzujúci signál.

Pre jazdu neplatí časť 1.2.4.

3.3.4. **Pohyb strojových zariadení ovládaných idúcimi osobami**

Pohyby samohybných strojových zariadení, ovládaných idúcimi osobami, sa musia dať vyvolať iba v prípade, keď vodič trvale pôsobí na príslušné ovládacie zariadenie. K pohybu nesmie dôjsť najmä počas uvádzania motora do chodu.

Ovládaci systém strojových zariadení, ovládaných idúcimi osobami, musí byť navrhovaný tak, aby minimalizoval riziká vyplývajúce z neúmyselného pohybu strojového zariadenia smerom k vodičovi, a to najmä:

- pomliaždenie,
- zranenie rotujúcimi nástrojmi.

Rýchlosť pohybu strojového zariadenia musí byť kompatibilná s tempom chôdze idúceho vodiča.

V prípade strojových zariadení, na ktorých môže byť nasadený rotačný nástroj, sa nesmie dať tento nástroj aktivovať, keď sa zapne ovládacie zariadenie pre spätný chod, s výnimkou prípadov, keď pohyb strojových zariadení vyplýva z pohybu nástroja. V tomto prípade musí byť rýchlosť spätného chodu taká, aby nebol vodič ohrozený.

3.3.5. **Porucha ovládacieho obvodu**

Porucha v napájaní riadenia s posilňovačom, ak je také ovládanie inštalované, nesmie brániť riadeniu strojových zariadení v čase potrebnom na ich zastavenie.

3.4. OCHRANA PROTI MECHANICKÉMU NEBEZPEČENSTVU

3.4.1. **Nekontrolované pohyby**

Strojové zariadenia musia byť navrhované, konštruované a tam, kde je to vhodné, umiestnené na pohyblivú podporu takým spôsobom, aby bolo zabezpečené, že keď sa pohnú, nekontrolované výkyvy ich ťažísk neovplyvnia ich stabilitu ani nespôsobia nadmerné namáhanie ich konštrukcie.

3.4.2. **Pohyblivé pohonné (prevodové) časti**

Odchylné od časti 1.3.8.1 nemusia mať v prípade motorov pohyblivé ochranné kryty, brániace prístupu k pohyblivým častiam v priestore motora, spriahnuté zariadenia, ak sa musia otvárať pomocou nástroja, kľúča alebo ovládacieho zariadenia umiestneného na pracovisku vodiča, za podmienky, že pracoviskom vodiča je úplne uzatvorená kabína vybavená zámkom, ktorá bráni neoprávnenému prístupu.

3.4.3. **Prevrhnutie**

Ak v prípade samohybných strojových zariadení s vezúcim sa vodičom, pracovníkom obsluhy alebo inou osobou existuje riziko prevrátenia, strojové zariadenia musia byť vybavené vhodnou ochrannou konštrukciou, pokiaľ táto nezvyšuje riziko.

Táto konštrukcia musí byť taká, aby v prípade prevrhnutia umožnila osobe vezúcej sa na strojovom zariadení primeraný priestor chránený pred deformáciou.

Kvôli overeniu, či konštrukcia vyhovuje požiadavke stanovenej v druhom odseku, musí výrobca alebo jeho splnomocnenec vykonať vhodné skúšky pre každý typ uvedenej konštrukcie alebo vykonanie takých skúšok zabezpečiť.

3.4.4. **Padajúce predmety**

Ak v prípade samohybných strojových zariadení s vezúcim sa vodičom, pracovníkom obsluhy alebo inou osobou existuje riziko spôsobené padajúcimi predmetmi alebo materiálom, musia byť strojové zariadenia navrhované a konštruované takým spôsobom, aby toto riziko zohľadňovali a boli vybavené, pokiaľ to umožňuje ich veľkosť, vhodnou ochrannou konštrukciou.

Táto konštrukcia musí byť taká, aby v prípade padajúcich predmetov alebo materiálu zaručila osobe vezúcej sa na strojovom zariadení primeraný priestor chránený pred deformáciou.

Kvôli overeniu, či konštrukcia vyhovuje požiadavke stanovenej v druhom odseku, musí výrobca alebo jeho splnomocnenec vykonať vhodné skúšky pre každý typ uvedenej konštrukcie, alebo vykonanie takých skúšok zabezpečiť.

3.4.5. **Prístupové prostriedky**

Držadlá a stúpačky musia byť navrhované, konštruované a usporiadané takým spôsobom, aby ich pracovníci obsluhy používali podvedome a aby na tieto účely nepoužívali ovládacie zariadenia pomáhajúce pri prístupe.

3.4.6. Ťažné a závesné zariadenia

Všetky strojové zariadenia, ktoré sa používajú na ťahanie alebo všetky ťahané strojové zariadenia, musia byť vybavené ťažnými alebo závesnými zariadeniami, ktoré sú navrhované, konštruované a usporiadané takým spôsobom, aby zabezpečili ľahké a bezpečné pripojenie a odpojenie a zabránili náhodnému rozpojeniu v priebehu používania.

Pokiaľ si to vyžaduje hmotnosť ťahla, tieto strojové zariadenia musia byť vybavené podperou s nosnou plochou vhodnou pre danú záťaž a terén.

3.4.7. Prenos energie medzi samohybnými strojovými zariadeniami (alebo traktormi) a hnanými strojovými zariadeniami

Odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos spájajúce samohybné strojové zariadenie (alebo traktor) s prvým pevným ložiskom prijímajúceho strojového zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby každá časť, ktorá sa pri prevádzke pohybuje, bola chránená pozdĺž celej svojej dĺžky.

Na strane samohybných strojových zariadení (alebo traktorov) musí byť výstupný hriadeľ, ku ktorému je pripojené odnímateľné zariadenie pre mechanický prenos, chránené buď ochranným krytom, pripevneným a spojeným so samohybným strojovým zariadením (alebo traktorom), alebo akýmkoľvek iným zariadením, ktoré ponúka rovnocennú ochranu.

Tento ochranný kryt sa musí dať otvoriť, aby sa sprístupnilo odnímateľné prevodové zariadenie. Po jeho založení na miesto musí existovať dostatočný priestor, ktorý zabráni poškodeniu ochranného krytu prenosovým hriadeľom pri pohybe strojového zariadenia (alebo traktora).

Na strane prijímajúceho strojového zariadenia musí byť vstupný hriadeľ uzavretý do ochranného puzdra, pripevneného k strojovému zariadeniu.

Obmedzovače krútiaceho momentu alebo volnobehy môžu byť pripojené k prenosovým hriadeľom s univerzálnymi kĺbmi iba na strane pripojenej k hnanému strojovému zariadeniu. Odnímateľné zariadenie pre mechanický prenos musí byť podľa toho označené.

Všetky prijímajúce strojové zariadenia, ktorých prevádzka si vyžaduje pripojiť odnímateľné zariadenie pre mechanický prenos k samohybnému strojovému zariadeniu (alebo traktoru), musia mať taký systém na pripojenie odnímateľného zariadenia pre mechanický prenos, že po odpojení strojových zariadení sa odnímateľné zariadenie pre mechanický prenos a jeho ochranný kryt nepoškodí dotykom so zemou alebo nejakou časťou strojových zariadení.

Vonkajšie časti ochranného krytu musia byť navrhované, konštruované a usporiadané takým spôsobom, aby sa nemohli otáčať spolu s odnímateľným zariadením pre mechanický prenos. Ochranný kryt musí prikrývať prevod až po konce vnútorných vidlíc v prípade jednoduchých univerzálnych kĺbov a najmenej po stred vonkajšieho kĺbu alebo kĺbov v prípade „širokohlých“ univerzálnych kĺbov.

Ak sú poskytnuté prístupové prostriedky k pracoviskám v blízkosti odnímateľného zariadenia pre mechanický prenos, musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa ochranné kryty hriadeľa nemohli používať ako stúpačky, pokiaľ nie sú na tento účel navrhované a konštruované.

3.5. OCHRANA PROTI INÝM DRUHOM NEBEZPEČENSTVA**3.5.1. Akumulátory**

Kryty akumulátorov musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa v prípade prevrátenia zamedzilo poliatu obslužného pracovníka elektrolytom a aby sa zabránilo hromadeniu výparov v miestach používaných obsluhou.

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa akumulátor mohol odpojiť pomocou ľahko prístupného zariadenia poskytovaného na tento účel.

3.5.2. Požiar

V závislosti od jednotlivých druhov nebezpečenstva, ktoré predvída výrobca, strojové zariadenia musia, ak to ich rozmery dovoľujú:

- umožňovať vybavenie ľahko prístupnými hasiacimi prístrojmi, alebo
- byť dodávané so zabudovanými hasiacimi systémami.

3.5.3. Emisie nebezpečných látok

V situácii, keď hlavnou funkciou strojových zariadení je postrekovanie výrobkov, druhý a tretí odsek časti 1.5.13 sa neuplatnia. Pracovník obsluhy však musí byť chránený pred rizikom vystavenia sa takýmto nebezpečným emisiami.

3.6. INFORMÁCIE A ÚDAJE

3.6.1. **Značenie, signály a upozornenia**

Vždy, keď je to potrebné, musia mať všetky strojové zariadenia označenia a/alebo štítky s pokynmi týkajúcimi sa používania, nastavovania a údržby tak, aby sa zabezpečila bezpečnosť a ochrana zdravia osôb. Musia byť volené, navrhované a konštruované takým spôsobom, aby boli jasne viditeľné a nezmazateľné.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia predpisov o cestnej premávke, musia mať strojové zariadenia s vezúcim sa vodičom toto vybavenie:

- zvukové výstražné zariadenie, ktoré upozorňuje osoby,
- systém svetelných signálov zodpovedajúci zamýšľaným podmienkam používania; táto požiadavka neplatí pre strojové zariadenia určené výhradne pre práce pod zemou a pre tie, ktoré nemajú elektrické napájanie,
- ak je to potrebné, musí medzi prípojným vozidlom a strojovým zariadením existovať primerané spojenie na signalizačnú činnosť.

Dialkovo ovládané strojové zariadenia, ktoré v bežných podmienkach používania vystavujú osoby riziku nárazu alebo pomliaždenia, musia byť vybavené vhodnými prostriedkami na signalizáciu ich pohybov alebo prostriedkami na ochranu osôb proti týmto druhom rizika. Rovnako to platí pre strojové zariadenia, ktoré počas prevádzky opakujú nepretržité pohyby vpred a vzad po jednej osi, pričom vodič nevidí priamo na oblasť zadnej časti stroja.

Strojové zariadenia musia byť konštruované takým spôsobom, aby nebolo možné neúmyselne vyradiť výstražné a signalizačné zariadenia z činnosti. V prípadoch, keď to má význam pre bezpečnosť, musia byť tieto zariadenia vybavené prostriedkami kontrolujúcimi, či sú v dobrom funkčnom stave, a ich porucha musí byť obsluhu oznámená výrazným spôsobom.

V prípadoch, keď je pohyb strojových zariadení alebo ich nástrojov zvlášť nebezpečný, musia byť na strojových zariadeniach umiestnené označenia, ktoré varujú pred priblížením sa k strojovým zariadeniam, pokiaľ sú v prevádzke; označenia musia byť čitateľné z dostatočnej vzdialenosti, aby bola zaistená bezpečnosť osôb, ktoré sa musia zdržiavať v blízkosti strojových zariadení.

3.6.2. **Označenie**

Na všetkých strojových zariadeniach sa musia čitateľne a nezmazateľne uvádzať tieto údaje:

- menovitý výkon, vyjadrený v kilowattoch (kW),
 - hmotnosť najobvyklejšej konfigurácie v kilogramoch (kg),
- a prípadne:
- maximálny ťah ťažnej tyče v mieste ťažného háku v newtonoch (N),
 - maximálne vertikálne zaťaženie na mieste ťažného háku v newtonoch (N).

3.6.3. **Návod na použitie**

3.6.3.1. **Vibrácie**

V návode na použitie musia byť uvedené tieto informácie o vibráciách, prenášaných strojovým zariadením na systém rúk-ramien alebo na celé telo:

- celková hodnota vibrácií, ktorým sú vystavené ruky-ramená, ak prevyšuje hodnotu $2,5 \text{ m/s}^2$. V prípade, že táto hodnota neprevyšuje $2,5 \text{ m/s}^2$, musí sa to uviesť,
- najvyššia efektívna hodnota váženého zrýchlenia, ktorému je vystavené celé telo, ak prevyšuje hodnotu $0,5 \text{ m/s}^2$. V prípade, že táto hodnota neprevyšuje $0,5 \text{ m/s}^2$, musí sa to uviesť,
- neistota merania.

Tieto hodnoty musia byť hodnoty namerané pre predmetné strojové zariadenie, alebo hodnoty určené na základe meraní technicky porovnateľných strojových zariadení, ktoré sú reprezentatívne pre vyrábané strojové zariadenie.

V prípadoch, keď sa neuplatňujú harmonizované normy, musia sa vibrácie merať meracím kódom, ktorý je pre príslušné strojové zariadenia najvhodnejší.

Musí sa uviesť opis prevádzkových podmienok počas meraní a opis použitých meracích kódov.

3.6.3.2. Viacnásobné použitia

Návody na použitie strojových zariadení, ktoré umožňujú niekoľko použití v závislosti od použitej výbavy, a návody na použitie zameniteľnej výbavy musia obsahovať informácie potrebné pre bezpečnú montáž a používanie základného strojového zariadenia a zameniteľnej výbavy, ktorá sa môže namontovať.

4. DOPLŇUJÚCE ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA NA VYLÚČENIE NEBEZPEČENSTVA SPÔSOBENÉHO ZDVÍHACÍMI ČINNOSTAMI

Strojové zariadenia predstavujúce nebezpečenstvo spôsobené zdvíhacími činnosťami musia spĺňať všetky príslušné základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).

4.1. VŠEOBECNE

4.1.1. Vymedzenie pojmov

- „zdvíhacia činnosť“ je pohyb jednotkových bremien, ktoré tvorí tovar a/alebo osoby, ktoré v danom momente potrebujú zmenu úrovne;
- „vedené bremeno“ je bremeno, ktorého celkový pohyb je vykonávaný pozdĺž pevných alebo pružných vodičiek, ktorých poloha je určená pevnými bodmi;
- „prevádzkový koeficient“ je aritmetický pomer medzi hodnotou bremena garantovanou výrobcom alebo jeho splnomocnencom, až po ktorú je komponent schopný ho udržať, a maximálnym prevádzkovým bremenom, vyznačeným na komponente;
- „skúšobný koeficient“ je aritmetický pomer bremena, ktoré sa používa pri výkone statických alebo dynamických skúšok na zdvíhacom strojovom zariadení alebo na zdvíhacom príslušenstve, a maximálneho prevádzkového bremena, vyznačeného na zdvíhacom strojovom zariadení alebo na zdvíhacom príslušenstve;
- „statická skúška“ je skúška, počas ktorej sa zdvíhacie strojové zariadenie alebo zdvíhacie príslušenstvo najprv skontroluje a vystaví pôsobeniu zaťaženia, zodpovedajúceho maximálnemu prevádzkovému bremenu, vynásobenému príslušným statickým skúšobným koeficientom, a potom sa hneď po uvoľnení uvedeného bremena znova skontroluje a zistí sa, či neprišlo k poškodeniu;
- „dynamická skúška“ je skúška, počas ktorej zdvíhacie strojové zariadenie pracuje vo všetkých možných režimoch s maximálnym prevádzkovým bremenom, vynásobeným príslušným dynamickým skúšobným koeficientom, pričom sa berie do úvahy dynamické správanie zdvíhacieho strojového zariadenia s cieľom skontrolovať, či pracuje správne;
- „nosná plošina“ je časť strojového zariadenia, na ktorej alebo v ktorej sa prepravujú osoby a/alebo tovar na účely zdvihnutia.

4.1.2. Ochrana proti mechanickému nebezpečenstvu

4.1.2.1. Riziká spôsobené nestabilitou

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa stabilita požadovaná v časti 1.3.1 zachovala ako počas prevádzky, tak aj v období mimo nej, vrátane všetkých etáp prepravy, montáže a demontáže, v priebehu predvídateľných porúch komponentov a tiež počas skúšok vykonávaných v súlade s návodom na použitie. V tomto smere musí výrobca alebo jeho splnomocnenec použiť vhodné overovacie metódy.

4.1.2.2. Strojové zariadenia pohybujúce sa po vodiach kolajniciach a kolajnicových dráhach

Strojové zariadenia musia byť vybavené zariadeniami, ktoré zabráňujú vykoľajeniu na vodiach kolajniciach alebo kolajnicových dráhach.

Ak aj napriek týmto zariadeniam pretrvávajú riziko vykoľajenia alebo vzniku poruchy kolajnice alebo vodiaceho komponentu, musia byť zabezpečené prostriedky, ktoré zabránia pádu zariadenia, komponentu alebo bremena alebo prevráteniu strojového zariadenia.

4.1.2.3. Mechanická pevnosť

Strojové zariadenia, zdvíhacie príslušenstvo a ich komponenty musia byť schopné odolať namáhaniu, ktorému sú vystavené počas prevádzky, a v prípade potreby aj mimo nej, pri inštalácii a v prevádzkových podmienkach, a to vo všetkých príslušných režimoch, s náležitým zohľadnením, ak je to vhodné, účinkov poveternostných podmienok a síl vyvolaných ľuďmi. Táto požiadavka musí byť splnená aj počas prepravy, montáže a demontáže.

Strojové zariadenia a zdvíhacie príslušenstvo musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabránili vzniku poruchy spôsobenej únavou a opotrebovaním, pričom sa berie do úvahy ich zamýšľané použitie.

Používané materiály sa musia vyberať na základe predpokladaných typov pracovného prostredia s osobitným zreteľom na koróziu, oter, nárazy, extrémne teploty, únavu, krehkosť za studena a starnutie.

Strojové zariadenia a zdvíhacie príslušenstvo musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby odolali preťaženiu, ku ktorému dochádza v priebehu statických skúšok, bez trvalej deformácie alebo zrejmej poruchy. Výpočty pevnosti musia zohľadňovať hodnotu statického skúšobného koeficientu vybraného tak, aby zaručoval primeranú úroveň bezpečnosti. Tento koeficient má spravidla tieto hodnoty:

- a) ručne ovládané strojové zariadenia a zdvíhacie príslušenstvo: 1,5;
- b) iné strojové zariadenia: 1,25.

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby bez poruchy absolvovali dynamické skúšky vykonané s pomocou maximálneho prevádzkového bremena, vynásobeného dynamickým skúšobným koeficientom. Hodnota dynamického skúšobného koeficientu sa volí tak, aby zaručovala primeranú úroveň bezpečnosti: koeficient sa spravidla rovná 1,1. Skúšky budú spravidla vykonané pri určenej menovitej rýchlosti. Ak ovládací obvod strojových zariadení umožňuje určitý počet súčasných pohybov, skúšky musia byť vykonané v najmenej priaznivých podmienkach, spravidla kombináciou uvedených pohybov.

4.1.2.4. Kladky, bubny, kolesá, laná a reťaze

Kladky, bubny a kolesá musia mať priemer primeraný rozmerom lán alebo reťazí, ktoré na ne môžu byť použité.

Bubny a kolesá musia byť navrhované, konštruované a inštalované takým spôsobom, aby sa laná alebo reťaze, ktorými sú vybavené, mohli okolo nich ovíjať bez toho, aby sa vyvliekli.

Na lanách používaných priamo na zdvíhanie alebo uchopenie bremena nesmú byť vytvorené žiadne spoje okrem spojov na koncoch. Spoje sa tolerujú v inštaláciách určených v návrhu na pravidelné úpravy podľa potrieb použitia.

Prevádzkový koeficient kompletných lán a ich zakončení sa volí tak, aby bola zaručená primeraná úroveň bezpečnosti. Tento koeficient sa spravidla rovná 5.

Prevádzkový koeficient zdvíhacích reťazí sa volí tak, aby bola zaručená primeraná úroveň bezpečnosti. Tento koeficient sa spravidla rovná 4.

Kvôli overeniu, či bol dosiahnutý primeraný pracovný koeficient, musí výrobca alebo jeho splnomocnenec vykonať zodpovedajúce skúšky každého typu reťaze a lana, ktoré sa používajú priamo na zdvíhanie bremien, a tiež zakončení lán, alebo vykonanie takých skúšok zabezpečí.

4.1.2.5. Zdvíhacie príslušenstvo a jeho komponenty

Zdvíhacie príslušenstvo a jeho komponenty sa musia dimenzovať s primeraným zohľadnením procesov únavy a starnutia pre určitý počet pracovných cyklov zhodných s ich predpokladanou životnosťou stanovenou v prevádzkových podmienkach pre danú aplikáciu.

Okrem toho:

- a) prevádzkový koeficient kombinácií drôtené lano/lanové zakončenie sa volí tak, aby zaručil primeranú úroveň bezpečnosti; tento koeficient sa spravidla rovná 5. Na lanách nesmú byť vytvorené žiadne iné spoje či slučky inde, než na ich koncoch;
- b) v prípadoch, keď sa používajú reťaze so zváranými článkami, musia byť zložené z krátkych článkov. Prevádzkový koeficient reťazí sa volí tak, aby zaručil primeranú úroveň bezpečnosti; tento koeficient sa spravidla rovná 4;

- c) prevádzkový koeficient textilných lán alebo viazacích prostriedkov závisí od materiálu, výrobných metód, rozmerov a spôsobu používania. Tento koeficient sa volí tak, aby zaručil zodpovedajúcu úroveň bezpečnosti; spravidla sa rovná 7 za predpokladu, že sa preukáže, že použité materiály sú veľmi kvalitné a výrobná metóda je vhodná pre predpokladaný spôsob používania. Keby to tak nebolo, spravidla sa kvôli zaisteniu rovnocennej úrovne bezpečnosti stanoví vyššia hodnota koeficientu. Na textilných lánach a viazacích prostriedkoch sa nesmú vyskytovať žiadne iné uzly, spojenia či spletené spoje než na koncoch viazacieho prostriedku s výnimkou prípadu nekonečného viazacieho prostriedku;
- d) prevádzkový koeficient všetkých kovových komponentov vytvárajúcich alebo používaných na viazacom prostriedku sa volí tak, aby bola zaručená primeraná úroveň bezpečnosti; tento koeficient sa spravidla rovná 4;
- e) maximálne prevádzkové zaťaženie viacpramenného závesu sa určuje na základe prevádzkového koeficientu najslabšieho prameňa, počtu prameňov a redukčného faktora, ktorého hodnota závisí od konfigurácie viazacieho prostriedku;
- f) kvôli overeniu, či bol dosiahnutý primeraný prevádzkový koeficient, musí výrobca alebo jeho splnomocnenec vykonať zodpovedajúce skúšky každého typu komponentu uvedeného v písmenách a), b), c) a d), alebo zabezpečiť vykonanie takých skúšok.

4.1.2.6. Ovládanie pohybov

Zariadenia na ovládanie pohybov musia pôsobiť takým spôsobom, aby udržiavali strojové zariadenia, na ktorých sú inštalované, v bezpečnom stave.

- a) Strojové zariadenia sa musia navrhovať a konštruovať alebo vybavovať zariadeniami takým spôsobom, aby bol rozsah pohybu ich komponentov stále v rámci stanovených medzných hodnôt. Ak je to vhodné, pred začatím činnosti týchto zariadení musí byť vydaná výstraha.
- b) V prípadoch, keď je možné ovládať niekoľko pevných strojových zariadení alebo strojových zariadení na kolajovom podvozku súčasne z rovnakého miesta, pričom existuje nebezpečenstvo kolízie, tieto strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby umožňovali inštaláciu systémov, ktoré vylučujú toto nebezpečenstvo.
- c) Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa bremená nemohli nebezpečne zosunúť ani voľne a nečakane spadnúť, a to dokonca ani v prípade čiastočného alebo úplného výpadku energie, alebo keď obsluha prestane ovládať strojové zariadenie.
- d) V normálnych prevádzkových podmienkach sa bremeno nesmie dať spúšťať iba s použitím trecej brzdy s výnimkou prípadu strojových zariadení, ktorých funkcia si vyžaduje, aby boli ovládané týmto spôsobom.
- e) Upínacie prostriedky musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabránili neúmyselnému pádu bremena.

4.1.2.7. Pohyb bremien počas manipulácie

Prevádzková poloha strojových zariadení musí byť umiestnená takým spôsobom, aby zabezpečovala najširší možný výhľad na dráhy pohyblivých častí, aby sa tak zabránilo možným zrážkam s osobami, výbavou alebo inými strojovými zariadeniami, ktoré by sa mohli pohybovať v tom istom čase a spôsobovať nebezpečenstvo.

Strojové zariadenia s vedeným bremenom musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabránili úrazu osôb spôsobenému pohybom bremena, nosnej plošiny alebo protizávažiami, pokiaľ sú použité.

4.1.2.8. Strojové zariadenia obsluhujúce pevné plošiny

4.1.2.8.1. Pohyb nosnej plošiny

Pohyb nosnej plošiny strojového zariadenia obsluhujúceho pevné plošiny musí byť pevne vedený k plošinám a na ne. Nožnicové systémy sa tiež považujú za pevné vedenie.

4.1.2.8.2. Prístup na nosnú plošinu

Ak majú osoby prístup na nosnú plošinu, strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabezpečili, že nosná plošina zostane počas prístupu nepohyblivá, a to najmä pri nakladaní alebo vykladaní.

Strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabezpečili, že prevýšenie medzi nosnou plošinou a miestom zastavenia nevytváralo riziko zakopnutia.

4.1.2.8.3. *Riziká spôsobené kontaktom s pohybujúcou sa nosnou plošinou*

Ak je to potrebné pre splnenie požiadavky vyjadrenej v druhom odseku časti 4.1.2.7, priestor jazdy sa pri bežnej prevádzke znepriístupní.

Ak pri kontrole alebo údržbe existuje riziko, že osoby nachádzajúce sa pod alebo nad nosnou plošinou môžu byť stlačené medzi nosnú plošinu a niektorú z pevných častí, musí sa zabezpečiť dostatočný voľný priestor, a to prostredníctvom fyzických úkrytov alebo prostredníctvom mechanických zariadení blokujúcich pohyb nosnej plošiny.

4.1.2.8.4. *Riziko spôsobené vypadnutím bremena z nosnej plošiny*

Ak existuje riziko spôsobené vypadnutím bremena z nosnej plošiny, strojové zariadenia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa tomuto riziku zabránilo.

4.1.2.8.5. *Miesta zastavenia*

Musí sa zabrániť rizikám spôsobeným kontaktom osôb na miestach pre zastavenie s pohybujúcou sa nosnou plošinou alebo inými pohyblivými časťami.

Ak existuje riziko spôsobené spadnutím osôb do priestoru jazdy, keď sa nosná plošina nenachádza na mieste zastavenia, musia byť nainštalované ochranné kryty, aby sa tomuto riziku zabránilo. Takéto ochranné kryty sa nesmú otvárať v smere priestoru jazdy. Musia byť vybavené spriahnutým zariadením, ktoré sa ovláda polohou nosnej plošiny a ktoré zabráňuje:

- nebezpečným pohybom nosnej plošiny, kým sa ochranné kryty nezatvoria a neuzamknú,
- nebezpečnému otvoreniu ochranného krytu, kým sa nosná plošina nezastaví na príslušnom mieste zastavenia.

4.1.3. ***Spôsobilosť na daný účel***

Keď sa zdvíhacie strojové zariadenia alebo zdvíhacie príslušenstvo uvedú na trh alebo sa po prvýkrát uvedú do prevádzky, musí výrobca alebo jeho splnomocnenec zabezpečiť vykonaním vhodných opatrení alebo tým, že ich nechá vykonať, aby strojové zariadenie alebo zdvíhacie príslušenstvo pripravené na použitie – či už poháňané ručne alebo motorom – bezpečne plnilo svoje určené funkcie.

Statické a dynamické skúšky uvedené v časti 4.1.2.3 sa musia vykonať na všetkých zdvíhacích strojových zariadeniach pripravených na uvedenie do prevádzky.

V prípadoch, keď nie je možné zmontovať strojové zariadenia v priestoroch výrobcu alebo v priestoroch jeho splnomocnenca, musia sa prijať vhodné opatrenia v mieste používania. V inom prípade sa môžu opatrenia prijať buď v priestoroch výrobcu, alebo v mieste používania.

4.2. POŽIADAVKY NA STROJOVÉ ZARIADENIA S INÝM ZDROJOM ENERGIE AKO MANUÁLNA SILA

4.2.1. ***Ovládanie pohybov***

Ovládacie zariadenia so samočinným vrátením do východiskovej polohy sa musia použiť na ovládanie pohybov strojového zariadenia alebo jeho výbavy. V prípadoch čiastkových alebo úplných pohybov, pri ktorých neexistuje nebezpečenstvo kolízie bremena alebo strojového zariadenia, však možno uvedené zariadenia nahradiť ovládacími zariadeniami dovoľujúcimi automatické zastavenie vo vopred zvolených polohách bez toho, aby obsluha musela držať ovládacie zariadenie so samočinným vrátením do východiskovej polohy.

4.2.2. ***Kontrola zaťaženia***

Strojové zariadenia s maximálnym prevádzkovým zaťažením rovným alebo väčším než 1 000 kilogramov alebo s momentom preklopenia rovným alebo väčším než 40 000 Nm musia byť vybavené zariadeniami, ktoré varujú vodiča a zabráňujú nebezpečným pohybom v prípade:

- preťaženia buď v dôsledku prekročenia maximálneho prevádzkového zaťaženia, alebo maximálneho prevádzkového momentu v dôsledku preťaženia, alebo
- prekročenia momentu preklopenia.

4.2.3. ***Zariadenie s vodiacími lanami***

Nosiče lán, traktory alebo traktorové nosiče musia byť držané protizávažiami alebo zariadením umožňujúcim stálu reguláciu napätia.

4.3. INFORMÁCIE A OZNAČENIA

4.3.1. **Reťaze, lana a záchytné pásy**

Každý úsek zdvíhacej reťaze, lana alebo záchytného pásu, ktorý netvorí súčasť súboru, musí mať označenie, alebo ak to nie je možné, štítok alebo neodstrániteľný krúžok s menom a adresou výrobcu alebo jeho splnomocnenca a s identifikačným odkazom na príslušný certifikát.

Vyššie uvedený certifikát musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) meno a adresu výrobcu a v prípade potreby aj jeho splnomocnenca;
- b) opis reťaze alebo lana, ktorý obsahuje:
 - menovité rozmery,
 - konštrukciu,
 - materiál, z ktorého sú vyrobené,
 - akúkoľvek špeciálne metalurgické spracovanie materiálu;
- c) použitú skúšobnú metódu;
- d) maximálnu záťaž, ktorej by lano alebo reťaz mali byť vystavené v priebehu používania. Na základe zamýšľaných aplikácií môže byť uvedený rozsah hodnôt.

4.3.2. **Zdvíhacie príslušenstvo**

Na zdvíhacom príslušenstve musia byť uvedené tieto podrobné údaje:

- označenie materiálu, ak je táto informácia potrebná pre bezpečné použitie,
- maximálne pracovné zaťaženie.

V prípade zdvíhacieho príslušenstva, na ktorom je fyzicky nemožné umiestniť označenie, musia byť podrobné údaje uvedené v prvom odseku vypísané na štítku alebo iným rovnocenným spôsobom a bezpečne pripevnené k príslušenstvu.

Podrobné údaje musia byť čitateľné a umiestnené na takom mieste, na ktorom nie je pravdepodobné, že zmiznú v dôsledku opotrebovania alebo že ohrozia pevnosť príslušenstva.

4.3.3. **Zdvíhacie strojové zariadenia**

Na strojových zariadeniach musí byť výrazne vyznačené maximálne pracovné zaťaženie. Toto označenie musí byť čitateľné, neznímateľné a v nekódovanej forme.

V prípadoch, keď maximálne pracovné zaťaženie závisí od konfigurácie strojového zariadenia, musí byť na každej prevádzkovej polohe osadená tabuľka znázorňujúca, podľa možnosti vo forme diagramu alebo tabuliek, hodnoty pracovného zaťaženia prípustného pre každú konfiguráciu.

Na strojových zariadeniach určených jedine na zdvíhanie tovarov, vybavených nosnou plošinou, ktorá umožňuje osobám prístup, musí byť jasná a nezmazateľná výstraha zakazujúca zdvíhanie osôb. Táto výstraha musí byť viditeľná na každom mieste, z ktorého je možný prístup.

4.4. NÁVOD NA POUŽITIE

4.4.1. **Zdvíhacie príslušenstvo**

Ku každému zdvíhaciemu príslušenstvu alebo ku každej komerčne nedeliteľnej skupine zdvíhacích príslušenstiev musí byť priložený návod na použitie, v ktorom sú uvedené aspoň tieto podrobné údaje:

- a) zamýšľané použitie;
- b) obmedzenie použitia [najmä pre zdvíhacie príslušenstvo, ako napríklad magnetické alebo vákuové podložky, ktoré nespĺňajú úplne požiadavky časti 4.1.2.6 písm. e)];
- c) návod na montáž, použitie a údržbu;
- d) použitý statický skúšobný koeficient.

4.4.2. *Zdvíhacie strojové zariadenia*

Zdvíhacie strojové zariadenia musia byť vybavené návodom na použitie obsahujúcim informácie o:

- a) technickej charakteristike strojového zariadenia, a najmä:
 - o maximálnom pracovnom zaťažení a v prípade potreby kópiu tabuľky nosností alebo tabuľku nosností opísanú v druhom odseku časti 4.3.3,
 - reakcie v miestach podpier alebo ukotvenia a podľa potreby aj charakteristiky dráhy,
 - v prípade potreby určenie inštalácie protizávažia a prostriedky tejto inštalácie;
- b) obsah prevádzkového denníka, ak sa nedodáva spolu so strojovými zariadeniami;
- c) pokyny pre použitie, najmä pre kompenzáciu chýbajúceho priameho výhľadu obsluhy na bremeno;
- d) podľa potreby správu zo skúšky, kde sa podrobne uvádzajú statické a dynamické skúšky vykonané výrobcom alebo jeho splnomocnencom alebo pre nich;
- e) pre strojové zariadenia, ktoré sa nemontujú v priestoroch výrobcu v podobe, v akej sa majú používať, potrebné pokyny pre výkon meraní uvedených v časti 4.1.3, ktoré sa robia pred prvým uvedením do prevádzky.

5. *DOPLŇUJÚCE ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA PRE STROJOVÉ ZARIADENIA URČENÉ NA PRÁCE POD ZEMOU*

Strojové zariadenia určené na práce pod zemou musia spĺňať všetky základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).

5.1. *RIZIKÁ SPÔSOBENÉ NESTABILITOU*

Mechanizované posuvné výstuhy nadložia musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby pri pohybe udržiavali daný smer a aby sa nešmýkali predtým, než budú zaťažené, počas zaťaženia a po odstránení záťaže. Musia byť vybavené kotvami pre vrchné dosky jednotlivých hydraulických vzpier.

5.2. *POHYB*

Mechanizované posuvné výstuhy nadložia musia umožňovať voľný pohyb osôb.

5.3. *OVLÁDACIE ZARIADENIA*

Ovládače akcelérátora a brzdy, ovládajúce pohyb strojových zariadení po kolajniciach, musia byť prevádzkované ručne. Aktivačné zariadenia však možno ovládať nohou.

Ovládacie zariadenia posuvných výstuží nadložia musia byť navrhované a rozmiestnené takým spôsobom, aby boli pracovníci obsluhy počas premiestňovania chránení v podopretom mieste. Ovládacie zariadenia musia byť chránené proti akémukoľvek náhodnému uvoľneniu.

5.4. *ZASTAVOVANIE*

Samohybné strojové zariadenia, pohybujúce sa po kolajniciach, určené na používanie pri prácach pod zemou, musia byť vybavené aktivačným zariadením pôsobiacim na obvod, ovládajúci pohyb strojových zariadení tak, aby sa pohyb zastavil, ak vodič už tento pohyb neovláda.

5.5. *POŽIAR*

Druhá zarážka časti 3.5.2 je záväzná pre strojové zariadenia s vysokohorľavými časťami.

Brzdový systém strojových zariadení určených na používanie pri prácach pod zemou musí byť navrhovaný a konštruovaný takým spôsobom, aby nevytváral iskry ani nezapríčinil požiar.

Strojové zariadenia s motorom s vnútorným spaľovaním určené na používanie pri prácach pod zemou musia byť vybavené iba motormi, ktoré využívajú palivo s nízkym tlakom nasýtených pár a v ktorých je vylúčený vznik akejkoľvek iskry elektrického pôvodu.

5.6. VÝFUKOVÉ EMISIE

Výfukové emisie z motorov s vnútorným spaľovaním nesmú byť vypúšťané nahor.

6. DOPLŇUJÚCE ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA PRE STROJOVÉ ZARIADENIA PREDSTAVUJÚCE MIMORIADNE NEBEZPEČENSTVO Z DÔVODU ZDVÍHANIA OSÔB

Strojové zariadenia predstavujúce nebezpečenstvo z dôvodu zdvíhania osôb musia spĺňať všetky príslušné základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).

6.1. VŠEOBECNE

6.1.1. **Mechanická pevnosť**

Nosná plošina vrátane všetkých poklopov musí byť navrhovaná a konštruovaná takým spôsobom, aby poskytovala priestor a pevnosť zodpovedajúcu maximálnemu prípustnému počtu osôb na nosnej plošine a maximálnej prevádzkovej záťaži.

Prevádzkové koeficienty komponentov stanovené v častiach 4.1.2.4 a 4.1.2.5 nie sú pre strojové zariadenia určené na zdvíhanie osôb postačujúce a ich hodnoty sa spravidla musia zdvojnásobiť. Strojové zariadenia určené na zdvíhanie osôb alebo osôb a tovaru musia byť vybavené závesným alebo podporným systémom nosnej plošiny navrhovaným a konštruovaným takým spôsobom, aby zabezpečoval postačujúcu celkovú úroveň bezpečnosti a aby zabráňoval riziku spadnutia nosnej plošiny.

Ak sa na zavesenie nosnej plošiny používajú laná alebo reťaze, spravidla sa vyžadujú najmenej dve nezávislé laná alebo reťaze, každé s vlastným ukotvením.

6.1.2. **Kontrola zaťažovania strojových zariadení poháňaných inou energiou ako ľudská sila**

Požiadavky časti 4.2.2 platia bez ohľadu na maximálne prevádzkové zaťaženie a moment preklopenia, pokiaľ výrobca nemôže preukázať, že riziko preťaženia alebo prevrátenia neexistuje.

6.2. OVLÁDACIE ZARIADENIA

Pokiaľ bezpečnostné požiadavky nepredpisujú iné riešenia, musí byť nosná plošina zásadne navrhovaná a konštruovaná takým spôsobom, aby osoby vnútri mali prostriedky na ovládanie pohybov nahor a nadol, a ak je to vhodné, aj na ovládanie ostatných pohybov nosnej plošiny.

Pri prevádzke musia mať účinky týchto ovládacích zariadení prednosť pred všetkými ostatnými zariadeniami ovládajúcimi ten istý pohyb, s výnimkou zariadení na núdzové zastavenie.

Ovládacie zariadenia týchto pohybov musia byť so samočinným navrátením do východiskovej polohy, s výnimkou prípadu, keď je samotná nosná plošina úplne uzavretá.

6.3. RIZIKÁ PRE OSOBY V ALEBO NA NOSNEJ PLOŠINE

6.3.1. **Riziká spôsobené pohybmi nosnej plošiny**

Strojové zariadenia na zdvíhanie osôb musia byť navrhované, konštruované alebo vybavené takým spôsobom, aby zrýchlenie alebo spomalenie nosnej plošiny nebolo pre osoby rizikové.

6.3.2. **Riziko pádu osôb z nosnej plošiny**

Nosná plošina sa nesmie nakláňať v takej miere, ktorá vytvára riziko vypadnutia osôb nachádzajúcich sa v nej, vrátane prípadov, keď sa strojové zariadenie a nosná plošina pohybujú.

Ak je nosná plošina navrhovaná ako pracovisko, musia sa vykonať opatrenia na zabezpečenie stability a na zabránenie nebezpečným pohybom.

Ak opatrenia uvedené v časti 1.5.15 nie sú dostatočné, nosné plošiny musia byť vybavené dostatočným počtom vhodných kotviacich bodov pre povolený počet osôb na nosnej plošine. Kotviace body musia byť dostatočne pevné na použitie osobných ochranných pomôcok proti pádu z výšky.

Akékoľvek poklopy v podlahách alebo stropoch alebo bočné dvere musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby sa zabránilo nežiaducemu otvoreniu, a musia sa otvárať do toho smeru, v ktorom je odstránené akékoľvek riziko pádu, ak sa otvoria neočakávane.

6.3.3. **Riziko spôsobené pádom predmetov na nosnú plošinu**

Ak existuje riziko pádu predmetov na nosnú plošinu a ohrozenia osôb, musí byť nosná plošina vybavená ochrannou strieškou.

6.4. STROJOVÉ ZARIADENIA OBSLUHUJÚCE PEVNÉ PLOŠINY

6.4.1. **Riziká pre osoby v alebo na nosnej plošine**

Nosná plošina musí byť navrhovaná a konštruovaná takým spôsobom, aby sa zabránilo rizikám spôsobeným kontaktom osôb a/alebo predmetov v alebo na nosnej plošine s akýmkoľvek pevnými alebo pohybujúcimi sa prvkami. Ak je to potrebné pre splnenie tejto požiadavky, musí byť samotná nosná plošina úplne uzatvorená dverami vybavenými spriahnutým zariadením, ktoré zamedzuje nebezpečným pohybom nosnej plošiny, kým nie sú dvere zatvorené. Dvere musia zostať zatvorené, ak sa nosná plošina zastavuje medzi miestami pre zastavenie a ak existuje riziko vypadnutia z nosnej plošiny.

Strojové zariadenie musí byť navrhované, konštruované a podľa potreby aj vybavené zariadeniami na zamedzenie nekontrolovaného pohybu nosnej plošiny nahor alebo nadol. Tieto zariadenia musia byť schopné zastaviť nosnú plošinu s maximálnym pracovným zaťažením a v predpokladanej maximálnej rýchlosti.

Úkon zastavenia nesmie spôsobiť spomalenie škodlivé pre osoby nachádzajúce sa na nosnej plošine, a to bez ohľadu na záťažové podmienky.

6.4.2. **Ovládače na miestach pre zastavenie**

Ovládače na miestach pre zastavenie, iné ako na použitie v núdzi, nesmú spustiť pohyby nosnej plošiny, keď:

- pracujú ovládacie zariadenia na nosnej plošine,
- nosná plošina nie je na mieste pre zastavenie.

6.4.3. **Prístup na nosnú plošinu**

Ochranné kryty na miestach pre zastavenie a na nosnej plošine musia byť navrhované a konštruované takým spôsobom, aby zabezpečovali bezpečný prechod z a na nosnú plošinu, pričom sa berie do úvahy predpokladané množstvo zdvíhaného tovaru a osôb.

6.5. OZNAČENIE

Na nosnej plošine musia byť vyznačené informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti, vrátane:

- prípustného počtu osôb na nosnej plošine,
- maximálneho pracovného zaťaženia.

PRÍLOHA II

Vyhlásenia

1. OBSAH

A. ES VYHLÁSENIE O ZHODE STROJOVÝCH ZARIADENÍ

Toto vyhlásenie a jeho preklady sa musia vyhotoviť za rovnakých podmienok ako návody na použitie [pozri prílohu I časť 1.7.4.1 písm. a) a b)] a musia byť napísané strojovým písmom alebo inak ručným písmom veľkými písmenami.

Toto vyhlásenie sa vzťahuje výlučne na strojové zariadenie v stave, v akom sa uvádza na trh, a nezahŕňa pridané komponenty a/alebo činnosti vykonávané následne koncovým používateľom.

ES vyhlásenie o zhode musí obsahovať tieto podrobné údaje:

1. obchodné meno a úplnú adresu výrobcu alebo podľa potreby aj jeho splnomocnenca;
2. meno a adresu osoby oprávnenej na zostavenie súboru technickej dokumentácie, ktorá musí byť usadená v Spoločenstve;
3. opis a označenie strojového zariadenia vrátane generického určenia, funkcie, modelu, typu, výrobného čísla a obchodného mena;
4. vetu s výslovným vyhlásením, že strojové zariadenie spĺňa všetky príslušné ustanovenia tejto smernice, a podľa vhodnosti aj podobnú vetu s vyhlásením o zhode s inými smernicami a/alebo príslušnými ustanoveniami, ktorým strojové zariadenie vyhovuje. Musí ísť o odkazy na texty uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
5. v prípade potreby meno, adresu a identifikačný kód notifikovanej osoby, ktorá vykonala ES skúšku typu uvedenú v prílohe IX, a číslo certifikátu o ES skúške typu;
6. v prípade potreby meno, adresu a identifikačný kód notifikovanej osoby, ktorá schválila komplexný postup zabezpečenia kvality uvedený v prílohe X;
7. v prípade potreby odkazy na použité harmonizované normy, ako je uvedené v článku 7 ods. 2;
8. v prípade potreby odkazy na použité iné technické normy a predpisy;
9. miesto a dátum vyhlásenia;
10. totožnosť a podpis osoby oprávnenej vyhotoviť vyhlásenie v mene výrobcu alebo jeho splnomocnenca.

B. VYHLÁSENIE O ZAČLENENÍ ČIASTOČNE SKOMPLETIZOVANÝCH STROJOVÝCH ZARIADENÍ

Toto vyhlásenie a jeho preklady sa musia vyhotoviť za rovnakých podmienok ako návody na použitie [pozri prílohu I časť 1.7.4.1 písm. a) a b)] a musia byť napísané strojovým písmom alebo inak ručným písmom veľkými písmenami.

Vyhlásenie o začlenení musí obsahovať tieto podrobné údaje:

1. obchodné meno a úplnú adresu výrobcu čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia a podľa potreby aj jeho splnomocnenca;
2. meno a adresu osoby oprávnenej na zostavenie súboru príslušnej technickej dokumentácie, ktorá musí byť usadená v Spoločenstve;
3. opis a označenie čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia vrátane generického určenia, funkcie, modelu, typu, výrobného čísla a obchodného mena;
4. vetu s vyhlásením, ktoré základné požiadavky tejto smernice sú uplatnené a splnené, že príslušná technická dokumentácia bola zostavená v súlade s časťou B prílohy VII, a tam, kde je to vhodné, aj vetu s vyhlásením o zhode čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia s inými príslušnými smernicami. Musí ísť o odkazy na texty uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
5. záväzok podať v odpovedi na odôvodnenú žiadosť vnútroštátnych orgánov príslušné informácie o čiastočne skompletizovanom strojovom zariadení. To bude zahŕňať spôsob podania týchto informácií a nebude mať vplyv na práva duševného vlastníctva výrobcu čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia;
6. vyhlásenie, že čiastočne skompletizované strojové zariadenie nesmie byť uvedené do prevádzky, pokiaľ pre kompletné strojové zariadenie, do ktorého má byť toto čiastočne skompletizované strojové zariadenie začlenené, nebola tam, kde je to vhodné, vyhlásená zhoda s ustanoveniami tejto smernice;
7. miesto a dátum vyhlásenia;
8. totožnosť a podpis osoby oprávnenej vyhotoviť vyhlásenie v mene výrobcu alebo jeho splnomocnenca.

2. ÚSCHOVA

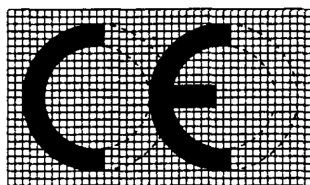
Výrobca strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec uchováva originál ES vyhlásenia o zhode po dobu najmenej desiatich rokov od dátumu vyrobenia posledného strojového zariadenia.

Výrobca čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec uchováva originál vyhlásenia o začlenení po dobu najmenej desiatich rokov od dátumu vyrobenia posledného čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia.

PRÍLOHA III

Označenie CE

Označenie zhody CE pozostáva z iniciálok „CE“ v tomto formáte:

Ak sa označenie CE zmenší alebo zväčší, musia byť dodržané vzájomné pomery zobrazené na vyššie uvedenom obrázku.

Rôzne časti označenia CE musia mať v zásade rovnaký zvislý rozmer, ktorý nemôže byť menší než 5 mm. V prípade malorozmerových strojových zariadení tento minimálny rozmer nemusí byť dodržaný.

Označenie CE sa musí rovnakým spôsobom upevniť v bezprostrednej blízkosti k menu výrobcu alebo jeho splnomocnenca.

V prípade uplatňovania komplexného postupu zabezpečenia kvality uvedeného v článku 12 ods. 3 písm. c) a v článku 12 ods. 4 písm. b) musí po označení CE nasledovať identifikačný kód notifikovanej osoby.

PRÍLOHA IV

Kategórie strojových zariadení, pri ktorých sa musí uplatňovať jeden z postupov uvedených v článku 12 ods. 3 a 4

1. Kotúčové píly (jednolistové alebo viaclistové) na obrábanie dreva a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami alebo na spracovanie mäsa a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami týchto typov:
 - 1.1. strojové píly s pevnou čepelou (čepelami) pri rezaní, ktoré majú pevný stôl alebo podporu s ručným podávaním obrobku alebo s demontovateľným strojovým podávaním
 - 1.2. strojové píly s pevnou čepelou (čepelami) pri rezaní, ktoré majú ručne ovládaný pílový stôl alebo vozík, ktoré vykonávajú vratný pohyb
 - 1.3. strojové píly s pevnou čepelou (čepelami) pri rezaní, ktoré majú zabudované mechanické podávacie zariadenie obrobkov s ručným vkladáním a/alebo odoberaním
 - 1.4. strojové píly s pohyblivou čepelou (čepelami) pri rezaní, ktoré majú mechanický pohyb čepele, s ručným vkladáním a/alebo odoberaním
2. Strojové hobľovačky s ručným podávaním určené na spracovanie dreva
3. Hrúbkovačky na jednostranné zrovnávacie hobľovanie, ktoré majú zabudované mechanické podávacie zariadenie, s ručným vkladáním a/alebo odoberaním určené na obrábanie dreva
4. Pásové píly s ručným vkladáním a/alebo odoberaním, určené na obrábanie dreva a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami alebo na spracovanie mäsa a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami týchto typov:
 - 4.1. strojové píly s pevnou čepelou pri rezaní, ktoré majú pevný alebo pílový stôl s vratným pohybom alebo podporu pre obrobok
 - 4.2. strojové píly s čepelou montovanou na vozíku s vratným pohybom
5. Kombinované strojové zariadenia typov uvedených v bodoch 1 až 4 a v bode 7 určené na obrábanie dreva a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami
6. Viacvretenové čapovacie strojové zariadenia s ručným podávaním určené na obrábanie dreva
7. Profilovacie strojové zariadenia so zvislým vretenom s ručným podávaním určené na obrábanie dreva a materiálov s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami
8. Prenosné reťazové píly určené na spracovanie dreva
9. Lisy vrátane ohraňovacích lisov určené na tvárnenie kovov za studena, s ručným vkladáním a/alebo odoberaním, ktorých pohyblivé pracovné časti môžu mať zdvih viac ako 6 mm a rýchlosť viac ako 30 mm/s
10. Vstrekovacie alebo tlačné tvarovacie lisy na plastické hmoty s ručným vkladáním alebo odoberaním
11. Vstrekovacie alebo tlačné tvarovacie lisy na gumu s ručným vkladáním alebo odoberaním
12. Strojové zariadenia určené na práce pod zemou týchto typov:
 - 12.1. lokomotívy a brzdené vozy
 - 12.2. hydraulické mechanizované výstuže nadložia
13. Ručne nakladané vozidlá určené na zber odpadu z domácností, so zabudovaným lisovacím mechanizmom
14. Odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos vrátane ich ochranných krytov
15. Ochranné kryty na odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos
16. Vozidlové zdvíhacie plošiny
17. Zariadenia na zdvíhanie osôb alebo osôb a tovarov predstavujúce nebezpečenstvo pádu z výšky väčšej ako tri metre
18. Ručne upevňovacie a iné nárazové strojové zariadenia prevádzkované s patrónou
19. Ochranné zariadenia navrhované na detekciu prítomnosti osôb
20. Motorom ovládané spriahnuté pohyblivé ochranné kryty určené na použitie ako ochrana v strojových zariadeniach uvedených v bodoch 9, 10 a 11
21. Logické jednotky na zaistenie bezpečnostných funkcií
22. Ochranné konštrukcie chrániace pri prevrátení (ROPS)
23. Ochranné konštrukcie chrániace pred padajúcimi predmetmi (FOPS)

PRÍLOHA V

Informatívny zoznam bezpečnostných častí uvedených v článku 2 písm. c)

1. Ochranné kryty na odnímateľné zariadenia pre mechanický prenos
2. Ochranné zariadenia určené na detekciu prítomnosti osôb
3. Motorom ovládané spriahnuté pohyblivé ochranné kryty určené na použitie ako ochrana v strojových zariadeniach uvedených pre položky 9, 10 a 11 prílohy IV
4. Logické jednotky na zaistenie bezpečnostných funkcií
5. Ventily s doplnkovými prostriedkami na detekciu poruchy, určené na ovládanie nebezpečných pohybov strojového zariadenia
6. Systémy na vytáňovanie emisií zo strojového zariadenia
7. Ochranné kryty a ochranné zariadenia určené na ochranu osôb pred pohyblivými časťami v procese používania strojového zariadenia
8. Monitorovacie zariadenia na ovládanie nakladania a pohybu zdvíhacieho strojového zariadenia
9. Zabezpečovacie systémy na udržanie osôb na ich sedadlách
10. Zariadenia na núdzové zastavenie
11. Vybíjacie systémy, ktoré zabráňujú vytvoreniu potenciálne nebezpečného elektrostatického náboja
12. Energetické obmedzovače a uvoľňovacie zariadenia uvedené v častiach 1.5.7, 3.4.7 a 4.1.2.6 prílohy I
13. Systémy a zariadenia na zníženie emisií hluku a vibrácií
14. Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení (ROPS)
15. Ochranná konštrukcia chrániaca pred padajúcimi predmetmi (FOPS)
16. Obojručné ovládacie zariadenia
17. Komponenty strojových zariadení určených na zdvíhanie a/alebo spúšťanie osôb medzi rôznymi miestami na zastavenie a zahrnuté v tomto zozname:
 - a) zariadenia na uzamykanie dverí na miestach na zastavenie
 - b) zariadenia zabráňujúce spadnutiu jednotky nesúcej bremeno alebo jej nekontrolovanému pohybu nahor
 - c) zariadenia na obmedzenie príliš vysokej rýchlosti
 - d) odpojovače hromadiace energiu
 - nelineárne alebo
 - so spomalením spätného chodu
 - e) odpojovače rozptyľujúce energiu
 - f) bezpečnostné zariadenia montované na kontakty hydraulických obvodov, ktoré sa používajú ako zariadenia zabráňujúce pádu
 - g) elektrické bezpečnostné zariadenie vo forme bezpečnostných spínačov obsahujúcich elektronické komponenty

PRÍLOHA VI

Návod na montáž čiastočne skompletizovaných strojových zariadení

Návod na montáž čiastočne skompletizovaných strojových zariadení musí obsahovať opis podmienok, ktoré musia byť splnené pre správne začlenenie do koncových strojových zariadení, aby nevznikali ústupky ohľadom bezpečnosti a ochrany zdravia.

Tento návod na montáž musí byť napísaný v úradnom jazyku Spoločenstva, prijateľnom pre výrobcu strojového zariadenia, do ktorého sa bude montovať čiastočne skompletizované strojové zariadenie, alebo pre jeho splnomocnenca.

PRÍLOHA VII

A. Súbor technickej dokumentácie pre strojové zariadenia

Táto časť opisuje postup zostavenia súboru technickej dokumentácie. Súbor technickej dokumentácie musí preukazovať, že strojové zariadenie vyhovuje požiadavkám tejto smernice. Musí sa týkať návrhu, výroby a prevádzky strojového zariadenia v miere potrebnej pre toto posúdenie. Súbor technickej dokumentácie sa musí zostaviť v jednom alebo viacerých úradných jazykoch Spoločenstva, s výnimkou návodu na použitie strojového zariadenia, pre ktorý platia osobitné ustanovenia prílohy I časti 1.7.4.1.

1. Súbor technickej dokumentácie obsahuje tieto informácie:

a) súbor konštrukčnej dokumentácie, ktorý obsahuje:

- všeobecný opis strojového zariadenia,
- celkový výkres strojového zariadenia a výkresy ovládacích obvodov, ako aj príslušné opisy a vysvetlenia potrebné na pochopenie prevádzky strojového zariadenia,
- kompletne podrobné výkresy doplnené rôznymi záznamami o výpočtoch, o výsledkoch skúšok, certifikáty atď. potrebné na účely overenia zhody strojového zariadenia so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia,
- dokumentáciu o posúdení rizík preukazujúcu uplatnený postup vrátane:
 - i) zoznamu základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktoré platia pre strojové zariadenie;
 - ii) opisu zavedených ochranných opatrení na vylúčenie označených typov nebezpečenstva alebo na zmenšenie rizík a podľa potreby aj označenie zvyškových rizík súvisiacich so strojovým zariadením,
- normy a iné použité technické špecifikácie uvádzajúce základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa tieto normy týkajú,
- všetky technické správy, kde sa uvádzajú výsledky skúšok vykonaných výrobcom alebo subjektom zvoleným výrobcom alebo jeho splnomocnencom,
- kópiu návodu na použitie strojového zariadenia,
- tam, kde je to vhodné, vyhlásenia o začlenení pre začleňované čiastočne skompletizované strojové zariadenia a príslušný návod na montáž takýchto strojových zariadení,
- tam, kde je to vhodné, kópie ES vyhlásení o zhode pre strojové zariadenie alebo iné výrobky začleňované do tohto strojového zariadenia,
- kópiu ES vyhlásenia o zhode;

b) v prípade sériovej výroby vnútorné opatrenia, ktoré budú realizované s cieľom zabezpečiť, aby si strojové zariadenia udržali zhodu s ustanoveniami tejto smernice.

Výrobca musí vykonať potrebné výskumné práce a skúšky komponentov, výbavy alebo skompletizovaného strojového zariadenia na účely určenia, či je strojové zariadenie na základe svojho dizajnu alebo konštrukcie schopné bezpečnej montáže a uvedenia do prevádzky. Príslušné správy a výsledky budú zahrnuté v súbore technickej dokumentácie.

2. Súbor technickej dokumentácie uvedený v bode 1 musí byť k dispozícii pre príslušné orgány členských štátov najmenej po dobu 10 rokov od dátumu výroby strojových zariadení, alebo v prípade sériovej výroby od dátumu výroby poslednej jednotky.

Súbor technickej dokumentácie sa nemusí nachádzať na území Spoločenstva, ani nemusí byť trvalo dostupný vo vecnej forme. Osoba uvedená v ES vyhlásení o zhode však musí byť schopná súbor zostaviť a sprístupniť v časovej lehote zodpovedajúcej jeho komplexnosti.

Súbor technickej dokumentácie nemusí obsahovať podrobné návrhy ani žiadne iné špecifické informácie týkajúce sa čiastkových zostáv, používaných pri výrobe strojových zariadení, pokiaľ ich znalosti nie sú podstatné na účely overenia zhody so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia.

3. Ak po náležite zdôvodnenej žiadosti od príslušných vnútroštátnych orgánov tento súbor technickej dokumentácie nie je predložený, môže táto skutočnosť predstavovať dostatočné dôvody na pochybnosti o zhode predmetného strojového zariadenia so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia.

B. Príslušná technická dokumentácia pre čiastočne skompletizované strojové zariadenia

Táto časť opisuje postup zostavenia príslušnej technickej dokumentácie. Dokumentácia musí preukazovať, ktoré požiadavky tejto smernice boli uplatnené a splnené. Musí sa týkať návrhu, výroby a prevádzky čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia v miere potrebnej pre posúdenie zhody s uplatnenými základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia. Dokumentácia musí byť vypracovaná v jednom alebo viacerých úradných jazykoch Spoločenstva.

Dokumentácia obsahuje tieto informácie:

a) súbor konštrukčnej dokumentácie, ktorý obsahuje:

- celkový výkres čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia a výkresy ovládacích obvodov,
- kompletne podrobné výkresy doplnené rôznymi záznamami o výpočtoch, o výsledkoch skúšok, certifikáty atď. potrebné na účely overenia zhody čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia s uplatnenými základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia,
- dokumentáciu o posúdení rizík preukazujúcu uplatnený postup:
 - i) vrátane zoznamu uplatňovaných a splnených základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia;
 - ii) opisu zavedených ochranných opatrení na vylúčenie určeného nebezpečenstva alebo na zmenšenie rizík a podľa potreby aj na označenie zvyškových rizík;
 - iii) normy a iné technické špecifikácie, ktoré sa použili, uvádzajúc základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa tieto normy týkajú;
 - iv) všetky technické správy, kde sa uvádzajú výsledky skúšok vykonaných výrobcom alebo subjektom zvoleným výrobcom alebo jeho splnomocnencom;
 - v) kópiu návodu na montáž čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia;

b) v prípade sériovej výroby vnútorné opatrenia, ktoré budú realizované s cieľom zabezpečiť, aby čiastočne skompletizované strojové zariadenia zostali v zhode s uplatnenými základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia.

Výrobca musí vykonať potrebné výskumné práce a skúšky komponentov, výbavy alebo čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia na účely určenia, či je strojové zariadenie na základe svojho dizajnu alebo konštrukcie schopné bezpečnej montáže a používania. Príslušné správy a výsledky budú zahrnuté v súbore technickej dokumentácie.

Príslušná technická dokumentácia musí byť k dispozícii najmenej po dobu 10 rokov od dátumu výroby čiastočne skompletizovaných strojových zariadení alebo v prípade sériovej výroby od dátumu výroby poslednej jednotky a na požiadanie sa musí predložiť príslušným orgánom členských štátov. Nemusí sa nachádzať na území Spoločenstva, ani nemusí byť trvalo dostupná vo vecnej forme. Osoba uvedená vo vyhlásení o začatí však musí byť schopná dokumentáciu zostaviť a predložiť príslušnému orgánu.

Ak po náležite zdôvodnenej žiadosti od príslušných vnútroštátnych orgánov táto príslušná technická dokumentácia nie je predložená, môže táto skutočnosť predstavovať dostatočné dôvody na pochybnosti o zhode čiastočne skompletizovaného strojového zariadenia s uplatnenými a atestovanými základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia.

PRÍLOHA VIII

Posúdenie zhody s vnútornými kontrolami výroby strojového zariadenia

1. Táto príloha opisuje postup, ktorým výrobca alebo jeho splnomocnenec, ktorí plnia povinnosti ustanovené v bodoch 2 a 3, zabezpečujú a vyhlasujú, že predmetné strojové zariadenia vyhovujú príslušným požiadavkám tejto smernice.
 2. Výrobca alebo jeho splnomocnenec vyhotovia súbor technickej dokumentácie uvedený v prílohe VII časti A pre každý reprezentatívny typ predmetnej série.
 3. Výrobca musí prijať všetky opatrenia potrebné na to, aby výrobný proces zaručoval súlad vyrábaných strojových zariadení so súborom technickej dokumentácie uvedeným v prílohe VII časti A a s požiadavkami tejto smernice.
-

PRÍLOHA IX

ES skúška typu

ES skúška typu je postup, ktorým notifikovaná osoba zisťuje a osvedčuje, že reprezentatívny model strojového zariadenia uvedený v prílohe IV (ďalej len „typ“) vyhovuje ustanoveniam tejto smernice.

1. Výrobca alebo jeho splnomocnenec musia pre každý typ vyhotoviť súbor technickej dokumentácie uvedený v prílohe VII časti A.
2. Výrobca alebo jeho splnomocnenec pri každom type predkladá notifikovanej osobe podľa svojho výberu žiadosť o ES skúšku typu.

Žiadosť obsahuje:

- meno a adresu výrobcu a podľa potreby aj jeho splnomocnenca,
- písomné vyhlásenie, že žiadosť sa nepredkladá aj inej notifikovanej osobe,
- súbor technickej dokumentácie.

Žiadateľ dá okrem toho notifikovanej osobe k dispozícii aj vzor typu. Notifikovaná osoba môže požadovať ďalšie vzory, ak si to bude vyžadovať skúšobný program.

3. Notifikovaná osoba:
 - 3.1. preskúma súbor technickej dokumentácie, overí, či bol typ vyrobený podľa nej, a zistí, ktoré prvky boli navrhované v súlade s príslušnými ustanoveniami noriem uvedených v článku 7 ods. 2 a návrh ktorých prvkov nevychádza z príslušných ustanovení týchto noriem;
 - 3.2. vykoná alebo dá vykonať náležité kontroly, merania a skúšky, aby zistila, či prijaté riešenia vyhovujú základným požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedeným v tejto smernici, ak neboli uplatnené normy uvedené v článku 7 ods. 2;
 - 3.3. ak boli uplatnené harmonizované normy uvedené v článku 7 ods. 2, vykoná alebo dá vykonať náležité kontroly, merania a skúšky s cieľom overiť, či tieto normy boli skutočne uplatnené;
 - 3.4. dohodne sa so žiadateľom na mieste, kde sa vykoná kontrola, či bol typ vyrobený v súlade s preskúmaným súborom technickej dokumentácie, ako aj všetky potrebné kontroly, merania a skúšky.
4. Ak typ vyhovuje ustanoveniam tejto smernice, notifikovaná osoba vydá žiadateľovi certifikát o ES skúške typu. Tento certifikát obsahuje meno a adresu výrobcu a jeho splnomocnenca, údaje potrebné na identifikovanie schváleného typu, závery preskúšania a podmienky, ktorými môže byť vydanie certifikátu podmienené.

Výrobca a notifikovaná osoba uchovávajú kópiu certifikátu, súbor technickej dokumentácie a všetky príslušné dokumenty po dobu 15 rokov odo dňa vydania certifikátu.

5. Ak typ nevyhovuje ustanoveniam tejto smernice, notifikovaná osoba odmietne vydať žiadateľovi certifikát o ES skúške typu, pričom uvedie podrobné dôvody tohto odmietnutia. Informuje o tom žiadateľa, ďalšie notifikované osoby a členský štát, ktorý ju notifikoval. Musí existovať možnosť podania odvolania.
6. Žiadateľ informuje notifikovanú osobu, ktorá uchováva súbor technickej dokumentácie týkajúci sa certifikátu o ES skúške typu, o všetkých zmenách schváleného typu. Notifikovaná osoba tieto zmeny preskúma a potom buď potvrdí platnosť existujúceho certifikátu o ES skúške typu, alebo vydá nový certifikát, ak zmeny môžu negatívne ovplyvniť zhodu so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia alebo zamýšľané pracovné podmienky typu.
7. Komisia, členské štáty a ďalšie notifikované osoby môžu na požiadanie obdržať kópiu certifikátov o ES skúške typu. Pri odôvodnenej žiadosti môžu Komisia a členské štáty obdržať kópiu súboru technickej dokumentácie a výsledky preskúšania vykonaného notifikovanou osobou.
8. Súbory dokumentácie a korešpondencia týkajúca sa postupov ES skúšky typu sa vypracováva v úradnom jazyku (jazykoch) členského štátu, v ktorom je notifikovaná osoba zriadená, alebo v inom úradnom jazyku Spoločenstva, ktorý je pre ňu prijateľný.

9. Platnosť certifikátu o ES skúške typu
 - 9.1. Notifikovaná osoba má pretrvávajúcu zodpovednosť zabezpečiť, aby certifikát o ES skúške typu zostal v platnosti. Informuje výrobcu o všetkých podstatných zmenách, ktoré by mohli mať vplyv na platnosť certifikátu. Notifikovaná osoba vezme späť certifikáty, ktoré už stratili platnosť.
 - 9.2. Výrobca príslušného strojového zariadenia má pretrvávajúcu zodpovednosť zabezpečiť, aby uvedené strojové zariadenie zodpovedalo aktuálnemu stavu vedy a techniky.
 - 9.3. Každých päť rokov požiada výrobca notifikovanú osobu o preskúmanie platnosti certifikátu o ES skúške typu.
Ak notifikovaná osoba rozhodne, že certifikát zostáva platný i po zohľadnení aktuálneho stavu vedy a techniky, obnoví certifikát na ďalších päť rokov.
Výrobca a notifikovaná osoba uchovávajú kópiu certifikátu, súboru technickej dokumentácie a všetkých príslušných dokumentov po dobu 15 rokov odo dňa vydania tohto certifikátu.
 - 9.4. V prípade neobnovenia platnosti certifikátu o ES skúške typu výrobca prestane uvádzať predmetné strojové zariadenie na trh.
-

PRÍLOHA X

Komplexné zabezpečenie kvality

Táto príloha opisuje posudzovanie zhody strojových zariadení uvedených v prílohe IV, vyrábaných za použitia systému komplexného zabezpečenia kvality, a postup, pomocou ktorého notifikovaná osoba posudzuje a schvaľuje systém kvality a monitoruje jeho uplatňovanie.

1. Výrobca musí prevádzkovať schválený systém kvality pre návrh, výrobu, konečnú kontrolu a skúšanie, ako sa uvádza v bode 2, a podlieha dozoru uvedenému v bode 3.
2. Systém kvality
- 2.1. Výrobca alebo jeho splnomocnenec podajú notifikovanej osobe podľa svojho výberu žiadosť o posúdenie svojho systému kvality.

Žiadosť obsahuje:

- meno a adresu výrobcu a podľa potreby aj jeho splnomocnenca,
- miesta navrhovania, výroby, kontroly, skúšania a skladovania strojového zariadenia,
- súbor technickej dokumentácie opísaný v prílohe VII časti A pre jeden model z každej kategórie strojových zariadení uvedených v prílohe IV, ktoré plánuje vyrábať,
- dokumentáciu o systéme kvality,
- písomné vyhlásenie, že žiadosť sa nepredkladá aj inej notifikovanej osobe.

- 2.2. Systém kvality musí zabezpečovať zhodu strojového zariadenia s ustanoveniami tejto smernice. Všetky prvky, požiadavky a ustanovenia, ktoré výrobca prijal, sa musia systematicky a riadne dokumentovať vo forme opatrení, postupov a písomných pokynov. Táto dokumentácia k systému kvality musí umožňovať jednotný výklad procedurálnych a kvalitatívnych opatrení, akými sú napríklad programy kvality, plány, príručky a záznamy.

Dokumentácia musí obsahovať najmä zodpovedajúci opis:

- cieľov kvality, organizačnej štruktúry a povinností a právomocí vedenia vo vzťahu k navrhovaniu a ku kvalite strojových zariadení,
- špecifikácií technického navrhovania, vrátane uplatňovaných noriem, a ak sa normy uvedené v článku 7 ods. 2 neuplatňujú v úplnosti, tak prostriedky, ktoré sa použijú na zabezpečenie splnenia základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia z tejto smernice,
- technik kontroly navrhovania a overenie návrhu, procesov a systematických akcií použitých pri navrhovaní strojových zariadení, ktorých sa týka táto smernica,
- zodpovedajúcich technik výroby, riadenia kvality a zabezpečenia kvality, postupov a systematických činností, ktoré sa použijú,
- kontrol a skúšok, ktoré sa vykonávajú pred, počas a po výrobe, a frekvenciu ich vykonávania,
- záznamov o kvalite, akými sú napríklad správy z kontroly a údaje zo skúšok, kalibračné údaje a správy o kvalifikácii príslušného personálu,
- prostriedkov na monitorovanie dosiahnutia požadovaného dizajnu a kvality strojového zariadenia, ako aj účinnej prevádzky systému kvality.

- 2.3. Notifikovaná osoba posúdi systém kvality s cieľom určiť, či vyhovuje požiadavkám z bodu 2.2.

Predpokladá sa, že prvky systému kvality, ktoré sú v zhode s príslušnou harmonizovanou normou, sú v zhode s príslušnými požiadavkami uvedenými v bode 2.2.

Tím audítorov musí zahŕňať prinajmenšom jedného člena so skúsenosťami s posudzovaním technológie strojových zariadení. Postup posudzovania zahŕňa kontrolu vykonávanú v priestoroch výrobcu. Tím audítorov v priebehu posudzovania preskúma súbor technickej dokumentácie uvedený v bode 2.1 druhom odseku tretej zarážke, aby sa zabezpečil jeho súlad s príslušnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia.

Rozhodnutie bude oznámené výrobcovi alebo jeho splnomocnencovi. Oznámenie bude obsahovať závery z preskúšania a odôvodnené rozhodnutie o posudku. Musí existovať možnosť podania odvolania.

- 2.4. Výrobca sa zaväzuje splniť povinnosti vyplývajúce zo systému kvality, ako bol schválený, a zabezpečiť, aby systém zostal správny a účinný.
- Výrobca alebo jeho splnomocnenec informujú notifikovanú osobu, ktorá systém kvality schválila, o všetkých zamýšľaných zmenách tohto systému.
- Notifikovaná osoba posúdi navrhované zmeny a rozhodne, či pozmenený systém zabezpečenia kvality bude i naďalej spĺňať požiadavky uvedené v bode 2.2, alebo či je potrebné vykonať nové posúdenie.
- Svoje rozhodnutie oznámi výrobcovi. Oznámenie bude obsahovať závery z preskúšania a odôvodnené rozhodnutie o posudku.
3. Dohľad pod zodpovednosťou notifikovanej osoby
- 3.1. Účelom dohľadu je zabezpečiť, aby výrobca riadne plnil povinnosti vyplývajúce zo schváleného systému kvality.
- 3.2. Výrobca pre účely kontroly umožní notifikovanej osobe prístup na miesta navrhovania, výroby, kontroly, skúšania a skladovania a poskytne jej všetky potrebné informácie, ako napríklad:
- dokumentáciu o systéme kvality,
 - záznamy o kvalite vyhotovené pre tú časť systému kvality, ktorá sa týka navrhovania, akými sú napríklad výsledky analýz, výpočtov, skúšok atď.,
 - záznamy o kvalite vyhotovené pre tú časť systému kvality, ktorá sa týka výroby, akými sú napríklad správy o kontrole a údaje zo skúšok, kalibračné údaje, správy o kvalifikácii príslušného personálu atď.
- 3.3. Notifikovaná osoba vykonáva pravidelné audity s cieľom zabezpečiť, že výrobca zachováva a uplatňuje systém kvality; správu z auditu poskytne výrobcovi. Frekvencia pravidelných auditov bude taká, aby sa celkové opakované posúdenie vykonávalo každé tri roky.
- 3.4. Notifikovaná osoba môže okrem toho vykonať u výrobcu neočakávanú návštevu. Potreba týchto doplňujúcich návštev a ich frekvencia sa stanoví na základe návštevy na účely monitorovania systému, ktorú povedie notifikovaná osoba. Na návštevách na účely monitorovania systému sa berú do úvahy najmä tieto faktory:
- výsledky predchádzajúcich návštev na účely vykonania dohľadu,
 - potreba monitorovania nápravných opatrení,
 - v prípade potreby osobitné podmienky súvisiace so schválením systému,
 - podstatné zmeny organizácie výrobného procesu, opatrení alebo techník.
- Pri príležitosti týchto návštev môže notifikovaná osoba podľa potreby vykonať skúšky alebo ich dať vykonať s cieľom overiť správne fungovanie systému kvality. Výrobcovi poskytne správu o návšteve, a ak bola vykonaná skúška, aj správu o nej.
4. Výrobca alebo jeho splnomocnenec uchovávať po dobu desiatich rokov od dátumu poslednej výroby tieto dokumenty pre vnútroštátne orgány:
- dokumentáciu uvedenú v bode 2.1,
 - rozhodnutia a správy notifikovanej osoby uvedené v bode 2.4 treťom a štvrtom pododseku a v bodoch 3.3 a 3.4.

PRÍLOHA XI

Minimálne kritériá, ktoré majú vziať členské štáty do úvahy pri notifikovaní osôb

1. Osoba, jej riaditeľ a pracovníci zodpovední za výkon overovacích skúšok nesmú byť pracovníkmi projekčnej či výrobnjej organizácie ani organizácie, ktorá zabezpečuje dodávku či inštaláciu strojov, ktoré overujú, ani splnomocnencami žiadnej z týchto strán. Nesmú sa podieľať ani priamo, ani ako splnomocnenci na navrhovaní, konštrukcii, marketingu či údržbe strojov. To však nevylučuje možnosť výmeny technických informácií medzi výrobcom a osobou.
2. Osoba a jej pracovníci vykonávajú overovacie skúšky s najvyšším stupňom profesijnej čestnosti a technickej spôsobilosti a nesmú byť vystavení akémukoľvek nátlaku či podnetom, najmä finančným, ktoré by mohli ovplyvňovať ich rozhodovanie alebo výsledky kontroly, zvlášť zo strany tých osôb alebo skupín, ktoré sú zainteresované na výsledku overovania.
3. Pre každú kategóriu strojových zariadení, pre ktoré bola notifikovaná osoba notifikovaná, musí mať táto osoba personál s technickými znalosťami a dostatočnými a zodpovedajúcimi skúsenosťami na vykonávanie posudzovania zhody. Musí mať prostriedky potrebné na realizáciu technických a administratívnych úloh spojených s vykonávaním kontrol vhodným spôsobom; musí mať aj prístup k výbave potrebnej na mimoriadne kontroly.
4. Pracovníci zodpovední za kontrolu majú:
 - náležitý technický a odborný výcvik,
 - vyhovujúce znalosti o požiadavkách skúšok, ktoré vykonávajú, a primerané skúsenosti s takými skúškami,
 - schopnosť vyhotovovať certifikáty, záznamy a správy potrebné na oficiálne preukázanie vykonania skúšok.
5. Musí byť zaručená nestrannosť kontrolných pracovníkov. Ich odmeňovanie nezávisí od počtu vykonaných skúšok ani od výsledkov týchto skúšok.
6. Osoba uzavrie poistenie zodpovednosti, pokiaľ sa nepredpokladá, že jej zodpovednosť nesie štát v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, alebo pokiaľ nie je samotný členský štát priamo zodpovedný za skúšky.
7. Pracovníci osoby sú viazaní povinnosťou zachovávať mlčanlivosť, pokiaľ ide o všetky informácie, ktoré získali v priebehu plnenia svojich úloh (s výnimkou prípadov jednania *vis-à-vis* s príslušnými správnymi orgánmi štátu, v ktorom pracovníci vykonávajú svoje činnosti) podľa tejto smernice alebo podľa akéhokoľvek ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov, ktorým sa smernica prijíma.
8. Notifikované osoby sa zúčastňujú na koordinačných činnostiach. Takisto sa priamo zúčastňujú alebo sú zastúpené v procese európskej normalizácie, alebo zabezpečia, že sú oboznámené so stavom príslušných noriem.
9. Členské štáty môžu podniknúť všetky potrebné opatrenia, ktoré považujú za potrebné, s cieľom zabezpečiť, že v prípade ukončenia činnosti notifikovanej osoby sa súbory jej klientov zašlú inej osobe alebo sa sprístupnia pre členské štáty, ktoré osobu notifikovali.

PRÍLOHA XII

Tabuľka zhody ⁽¹⁾

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
článok 1 ods. 1	článok 1 ods. 1
článok 1 ods. 2 písm. a)	článok 2 písm. a) a b)
článok 1 ods. 2 písm. b)	článok 2 písm. c)
článok 1 ods. 3	článok 1 ods. 2
článok 1 ods. 4	článok 3
článok 1 ods. 5	–
článok 2 ods. 1	článok 4 ods. 1
článok 2 ods. 2	článok 15
článok 2 ods. 3	článok 6 ods. 3
článok 3	článok 5 ods. 1 písm. a)
článok 4 ods. 1	článok 6 ods. 1
článok 4 ods. 2 prvý pododsek	článok 6 ods. 2
článok 4 ods. 2 druhý pododsek	–
článok 4 ods. 3	–
článok 5 ods. 1 prvý pododsek	článok 7 ods. 1
článok 5 ods. 1 druhý pododsek	–
článok 5 ods. 2 prvý pododsek	článok 7 ods. 2 a 3
článok 5 ods. 2 posledný pododsek	–
článok 5 ods. 3	článok 7 ods. 4
článok 6 ods. 1	článok 10
článok 6 ods. 2	článok 22
článok 7 ods. 1	článok 11 ods. 1 a 2
článok 7 ods. 2	článok 11 ods. 3 a 4
článok 7 ods. 3	článok 11 ods. 4
článok 7 ods. 4	článok 11 ods. 5
článok 8 ods. 1 prvý pododsek	článok 5 ods. 1 písm. e) a článok 12 ods. 1
článok 8 ods. 1 druhý pododsek	článok 5 ods. 1 písm. f)
článok 8 ods. 2 písm. a)	článok 12 ods. 2
článok 8 ods. 2 písm. b)	článok 12 ods. 4
článok 8 ods. 2 písm. c)	článok 12 ods. 3
článok 8 ods. 3	–
článok 8 ods. 4	–
článok 8 ods. 5	–

(¹) Táto tabuľka znázorňuje vzťah medzi časťami smernice 98/37/ES a časťami tejto smernice, ktoré upravujú ten istý predmet. Obsah korelačných častí však nie je nevyhnutne rovnaký.

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
článok 8 ods. 6	článok 5 ods. 4
článok 8 ods. 7	–
článok 8 ods. 8	–
článok 9 ods. 1 prvý pododsek	článok 14 ods. 1
článok 9 ods. 1 druhý pododsek	článok 14 ods. 4
článok 9 ods. 2	článok 14 ods. 3 a 5
článok 9 ods. 3	článok 14 ods. 8
článok 10 ods. 1 až 3	článok 16 ods. 1 až 3
článok 10 ods. 4	článok 17
článok 11	článok 20
článok 12	článok 21
článok 13 ods. 1	článok 26 ods. 2
článok 13 ods. 2	–
článok 14	–
článok 15	článok 28
článok 16	článok 29
príloha I – predbežná poznámka 1	príloha I – všeobecné zásady bod 2
príloha I – predbežná poznámka 2	príloha I – všeobecné zásady bod 3
príloha I – predbežná poznámka 3	príloha I – všeobecné zásady bod 4
príloha I časť 1	príloha I časť 1
príloha I časť 1.1	príloha I časť 1.1
príloha I oddiel 1.1.1	príloha I oddiel 1.1.1
príloha I oddiel 1.1.2	príloha I oddiel 1.1.2
príloha I oddiel 1.1.2 písm. d)	príloha I oddiel 1.1.6
príloha I oddiel 1.1.3	príloha I oddiel 1.1.3
príloha I oddiel 1.1.4	príloha I oddiel 1.1.4
príloha I oddiel 1.1.5	príloha I oddiel 1.1.5
príloha I oddiel 1.2	príloha I oddiel 1.2
príloha I oddiel 1.2.1	príloha I oddiel 1.2.1
príloha I oddiel 1.2.2	príloha I oddiel 1.2.2
príloha I oddiel 1.2.3	príloha I oddiel 1.2.3
príloha I oddiel 1.2.4	príloha I oddiel 1.2.4
príloha I oddiel 1.2.4 odseky 1 až 3	príloha I oddiel 1.2.4.1
príloha I oddiel 1.2.4 odseky 4 až 6	príloha I oddiel 1.2.4.3
príloha I oddiel 1.2.4. odsek 7	príloha I oddiel 1.2.4.4
príloha I oddiel 1.2.5	príloha I oddiel 1.2.5

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha I oddiel 1.2.6	príloha I oddiel 1.2.6
príloha I oddiel 1.2.7	príloha I oddiel 1.2.1
príloha I oddiel 1.2.8	príloha I oddiel 1.1.6
príloha I oddiel 1.3	príloha I oddiel 1.3
príloha I oddiel 1.3.1	príloha I oddiel 1.3.1
príloha I oddiel 1.3.2	príloha I oddiel 1.3.2
príloha I oddiel 1.3.3	príloha I oddiel 1.3.3
príloha I oddiel 1.3.4	príloha I oddiel 1.3.4
príloha I oddiel 1.3.5	príloha I oddiel 1.3.5
príloha I oddiel 1.3.6	príloha I oddiel 1.3.6
príloha I oddiel 1.3.7	príloha I oddiel 1.3.7
príloha I oddiel 1.3.8	príloha I oddiel 1.3.8
príloha I oddiel 1.3.8 A	príloha I oddiel 1.3.8.1
príloha I oddiel 1.3.8 B	príloha I oddiel 1.3.8.2
príloha I oddiel 1.4	príloha I oddiel 1.4
príloha I oddiel 1.4.1	príloha I oddiel 1.4.1
príloha I oddiel 1.4.2	príloha I oddiel 1.4.2
príloha I oddiel 1.4.2.1	príloha I oddiel 1.4.2.1
príloha I oddiel 1.4.2.2	príloha I oddiel 1.4.2.2
príloha I oddiel 1.4.2.3	príloha I oddiel 1.4.2.3
príloha I oddiel 1.4.3	príloha I oddiel 1.4.3
príloha I oddiel 1.5	príloha I oddiel 1.5
príloha I oddiel 1.5.1	príloha I oddiel 1.5.1
príloha I oddiel 1.5.2	príloha I oddiel 1.5.2
príloha I oddiel 1.5.3	príloha I oddiel 1.5.3
príloha I oddiel 1.5.4	príloha I oddiel 1.5.4
príloha I oddiel 1.5.5	príloha I oddiel 1.5.5
príloha I oddiel 1.5.6	príloha I oddiel 1.5.6
príloha I oddiel 1.5.7	príloha I oddiel 1.5.7
príloha I oddiel 1.5.8	príloha I oddiel 1.5.8
príloha I oddiel 1.5.9	príloha I oddiel 1.5.9
príloha I oddiel 1.5.10	príloha I oddiel 1.5.10
príloha I oddiel 1.5.11	príloha I oddiel 1.5.11
príloha I oddiel 1.5.12	príloha I oddiel 1.5.12
príloha I oddiel 1.5.13	príloha I oddiel 1.5.13
príloha I oddiel 1.5.14	príloha I oddiel 1.5.14

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha I oddiel 1.5.15	príloha I oddiel 1.5.15
príloha I oddiel 1.6	príloha I oddiel 1.6
príloha I oddiel 1.6.1	príloha I oddiel 1.6.1
príloha I oddiel 1.6.2	príloha I oddiel 1.6.2
príloha I oddiel 1.6.3	príloha I oddiel 1.6.3
príloha I oddiel 1.6.4	príloha I oddiel 1.6.4
príloha I oddiel 1.6.5	príloha I oddiel 1.6.5
príloha I oddiel 1.7	príloha I oddiel 1.7
príloha I oddiel 1.7.0	príloha I oddiel 1.7.1.1
príloha I oddiel 1.7.1	príloha I oddiel 1.7.1.2
príloha I oddiel 1.7.2	príloha I oddiel 1.7.2
príloha I oddiel 1.7.3	príloha I oddiel 1.7.3
príloha I oddiel 1.7.4	príloha I oddiel 1.7.4
príloha I oddiel 1.7.4. písm.b) a h)	príloha I oddiel 1.7.4.1
príloha I oddiel 1.7.4. písm.a) a c) a e) až g)	príloha I oddiel 1.7.4.2
príloha I oddiel 1.7.4. písm.d)	príloha I oddiel 1.7.4.3
príloha I časť 2	príloha I časť 2
príloha I oddiel 2.1	príloha I oddiel 2.1
príloha I oddiel 2.1 odsek 1	príloha I oddiel 2.1.1
príloha I oddiel 2.1 odsek 2	príloha I oddiel 2.1.2
príloha I oddiel 2.2	príloha I oddiel 2.2
príloha I oddiel 2.2 odsek 1	príloha I oddiel 2.2.1
príloha I oddiel 2.2 odsek 2	príloha I oddiel 2.2.1.1
príloha I oddiel 2.3	príloha I oddiel 2.3
príloha I časť 3	príloha I časť 3
príloha I oddiel 3.1	príloha I oddiel 3.1
príloha I oddiel 3.1.1	príloha I oddiel 3.1.1
príloha I oddiel 3.1.2	príloha I oddiel 1.1.4
príloha I oddiel 3.1.3	príloha I oddiel 1.1.5
príloha I oddiel 3.2	príloha I oddiel 3.2
príloha I oddiel 3.2.1	príloha I oddiel 1.1.7 a 3.2.1
príloha I oddiel 3.2.2	príloha I oddiely 1.1.8 a 3.2.2
príloha I oddiel 3.2.3	príloha I oddiel 3.2.3
príloha I oddiel 3.3	príloha I oddiel 3.3
príloha I oddiel 3.3.1	príloha I oddiel 3.3.1
príloha I oddiel 3.3.2	príloha I oddiel 3.3.2

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha I oddiel 3.3.3	príloha I oddiel 3.3.3
príloha I oddiel 3.3.4	príloha I oddiel 3.3.4
príloha I oddiel 3.3.5	príloha I oddiel 3.3.5
príloha I oddiel 3.4	príloha I oddiel 3.4
príloha I oddiel 3.4.1 odsek 1	príloha I oddiel 1.3.9
príloha I oddiel 3.4.1 odsek 2	príloha I oddiel 3.4.1
príloha I oddiel 3.4.2	príloha I oddiel 1.3.2
príloha I oddiel 3.4.3	príloha I oddiel 3.4.3
príloha I oddiel 3.4.4	príloha I oddiel 3.4.4
príloha I oddiel 3.4.5	príloha I oddiel 3.4.5
príloha I oddiel 3.4.6	príloha I oddiel 3.4.6
príloha I oddiel 3.4.7	príloha I oddiel 3.4.7
príloha I oddiel 3.4.8	príloha I oddiel 3.4.2
príloha I oddiel 3.5.	príloha I oddiel 3.5
príloha I oddiel 3.5.1	príloha I oddiel 3.5.1
príloha I oddiel 3.5.2	príloha I oddiel 3.5.2
príloha I oddiel 3.5.3	príloha I oddiel 3.5.3
príloha I oddiel 3.6	príloha I oddiel 3.6
príloha I oddiel 3.6.1	príloha I oddiel 3.6.1
príloha I oddiel 3.6.2	príloha I oddiel 3.6.2
príloha I oddiel 3.6.3	príloha I oddiel 3.6.3
príloha I oddiel 3.6.3 písm. a)	príloha I oddiel 3.6.3.1
príloha I oddiel 3.6.3 písm. b)	príloha I oddiel 3.6.3.2
príloha I časť 4	príloha I časť 4
príloha I oddiel 4.1	príloha I oddiel 4.1
príloha I oddiel 4.1.1	príloha I oddiel 4.1.1
príloha I oddiel 4.1.2	príloha I oddiel 4.1.2
príloha I oddiel 4.1.2.1	príloha I oddiel 4.1.2.1
príloha I oddiel 4.1.2.2	príloha I oddiel 4.1.2.2
príloha I oddiel 4.1.2.3	príloha I oddiel 4.1.2.3
príloha I oddiel 4.1.2.4	príloha I oddiel 4.1.2.4
príloha I oddiel 4.1.2.5	príloha I oddiel 4.1.2.5
príloha I oddiel 4.1.2.6	príloha I oddiel 4.1.2.6
príloha I oddiel 4.1.2.7	príloha I oddiel 4.1.2.7
príloha I oddiel 4.1.2.8	príloha I oddiel 1.5.16
príloha I oddiel 4.2	príloha I oddiel 4.2

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha I oddiel 4.2.1	–
príloha I oddiel 4.2.1.1	príloha I oddiel 1.1.7
príloha I oddiel 4.2.1.2	príloha I oddiel 1.1.8
príloha I oddiel 4.2.1.3	príloha I oddiel 4.2.1
príloha I oddiel 4.2.1.4	príloha I oddiel 4.2.2
príloha I oddiel 4.2.2	príloha I oddiel 4.2.3
príloha I oddiel 4.2.3	príloha I oddiely 4.1.2.7 a 4.1.2.8.2
príloha I oddiel 4.2.4	príloha I oddiel 4.1.3
príloha I oddiel 4.3	príloha I oddiel 4.3
príloha I oddiel 4.3.1	príloha I oddiel 4.3.1
príloha I oddiel 4.3.2	príloha I oddiel 4.3.2
príloha I oddiel 4.3.3	príloha I oddiel 4.3.3
príloha I oddiel 4.4	príloha I oddiel 4.4
príloha I oddiel 4.4.1	príloha I oddiel 4.4.1
príloha I oddiel 4.4.2	príloha I oddiel 4.4.2
príloha I časť 5	príloha I časť 5
príloha I oddiel 5.1	príloha I oddiel 5.1
príloha I oddiel 5.2	príloha I oddiel 5.2
príloha I oddiel 5.3	–
príloha I oddiel 5.4	príloha I oddiel 5.3
príloha I oddiel 5.5	príloha I oddiel 5.4
príloha I oddiel 5.6	príloha I oddiel 5.5
príloha I oddiel 5.7	príloha I oddiel 5.6
príloha I časť 6	príloha I časť 6
príloha I oddiel 6.1	príloha I oddiel 6.1
príloha I oddiel 6.1.1	príloha I oddiel 4.1.1 písm.g)
príloha I oddiel 6.1.2	príloha I oddiel 6.1.1
príloha I oddiel 6.1.3	príloha I oddiel 6.1.2
príloha I oddiel 6.2	príloha I oddiel 6.2
príloha I oddiel 6.2.1	príloha I oddiel 6.2
príloha I oddiel 6.2.2	príloha I oddiel 6.2
príloha I oddiel 6.2.3	príloha I oddiel 6.3.1
príloha I oddiel 6.3	príloha I oddiel 6.3.2
príloha I oddiel 6.3.1	príloha I oddiel 6.3.2 odsek 3
príloha I oddiel 6.3.2	príloha I oddiel 6.3.2 odsek 4
príloha I oddiel 6.3.3	príloha I oddiel 6.3.2 odsek 1

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha I oddiel 6.4.1	príloha I oddiely 4.1.2.1, 4.1.2.3 a 6.1.1
príloha I oddiel 6.4.2	príloha I oddiel 6.3.1
príloha I oddiel 6.5	príloha I oddiel 6.5
príloha II časti A a B	príloha II časť 1 oddiel A
príloha II časť C	–
príloha III	príloha III
príloha IV.A.1 (1.1 až 1.4)	príloha IV.1 (1.1 až 1.4)
príloha IV.A.2	príloha IV.2
príloha IV.A.3	príloha IV.3
príloha IV.A.4	príloha IV.4 (4.1 a 4.2)
príloha IV.A.5	príloha IV.5
príloha IV.A.6	príloha IV.6
príloha IV.A.7	príloha IV.7
príloha IV.A.8	príloha IV.8
príloha IV.A.9	príloha IV.9
príloha IV.A.10	príloha IV.10
príloha IV.A.11	príloha IV.11
príloha IV.A.12 (prvá a druhá zarážka)	príloha IV.12 (12.1 a 12.2)
príloha IV.A.12 (tretia zarážka)	–
príloha IV.A.13	príloha IV.13
príloha IV.A.14 prvá časť	príloha IV.15
príloha IV.A.14 druhá časť	príloha IV.14
príloha IV.A.15	príloha IV.16
príloha IV.A.16	príloha IV.17
príloha IV.A.17	–
príloha IV.B.1	príloha IV.19
príloha IV.B.2	príloha IV.21
príloha IV.B.3	príloha IV.20
príloha IV.B.4	príloha IV.22
príloha IV.B.5	príloha IV.23
príloha V oddiel 1	–
príloha V oddiel 2	–
príloha V oddiel 3 prvý pododsek písm. a)	príloha VII časť A oddiel 1 prvý pododsek písm. a)
príloha V oddiel 3 prvý pododsek písm. b)	príloha VII časť A oddiel 1 prvý pododsek písm. b)
príloha V oddiel 3 druhý pododsek	príloha VII časť A oddiel 1 druhý pododsek
príloha V oddiel 3 tretí pododsek	príloha VII časť A oddiel 3

Smernica 98/37/ES	Táto smernica
príloha V oddiel 4 písm. a)	príloha VII časť A oddiel 2 druhý a tretí pododsek
príloha V oddiel 4 písm. b)	príloha VII časť A oddiel 2 prvý pododsek
príloha V oddiel 4 písm. c)	príloha VII časť A úvod
príloha VI oddiel 1	príloha IX úvod
príloha VI oddiel 2	príloha IX oddiely 1 a 2
príloha VI oddiel 3	príloha IX oddiel 3
príloha VI oddiel 4 prvý pododsek	príloha IX oddiel 4 prvý pododsek
príloha VI oddiel 4 druhý pododsek	príloha IX oddiel 7
príloha VI oddiel 5	príloha IX oddiel 6
príloha VI oddiel 6 prvá veta	príloha IX oddiel 5
príloha VI oddiel 6 druhá a tretia veta	článok 14 ods. 6
príloha VI oddiel 7	príloha IX oddiel 8
príloha VII oddiel 1	príloha XI oddiel 1
príloha VII oddiel 2	príloha XI oddiel 2
príloha VII oddiel 3	príloha XI oddiel 3
príloha VII oddiel 4	príloha XI oddiel 4
príloha VII oddiel 5	príloha XI oddiel 5
príloha VII oddiel 6	príloha XI oddiel 6
príloha VII oddiel 7	príloha XI oddiel 7
príloha VIII	–
príloha IX	–

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/43/ES

zo 17. mája 2006

o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 44 ods. 2 písm. g),

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Štvrtá smernica Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností ⁽³⁾, siedma smernica Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závierkach ⁽⁴⁾, smernica Rady 86/635/EHS z 8. decembra 1986 o ročnej účtovnej závierke a konsolidovaných účtoch bánk a iných finančných inštitúcií ⁽⁵⁾ a smernica Rady 91/674/EHS z 19. decembra 1991 o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní ⁽⁶⁾ v súčasnej dobe požadujú, aby audit ročnej účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky vykonávala jedna alebo viac osôb, ktoré sú oprávnené takýto audit vykonávať.

(2) Podmienky pre schvaľovanie osôb zodpovedných za vykonávanie štatutárneho auditu boli ustanovené v ôsmej smernici Rady 84/253/EHS z 10. apríla 1984 o schvaľovaní osôb zodpovedných za vykonávanie štatutárnych auditov účtovných dokumentov ⁽⁷⁾.

(3) Nedostatok harmonizovaného prístupu k štatutárnemu auditu v Spoločenstve bol dôvodom, prečo Komisia vo svojom oznámení z roku 1998 Štatutárny audit v Európskej únii: cesta vpred ⁽⁸⁾ navrhla vytvorenie Výboru pre audit, ktorý by mohol rozvinúť ďalšiu činnosť v úzkej spolupráci s účtovnými profesiami a členskými štátmi.

(4) Na základe práce uvedeného výboru Komisia vydala 15. novembra 2000 odporúčanie o Zabezpečovaní kvality štatutárneho auditu v Európskej únii: minimálne požiadavky ⁽⁹⁾ a 16. mája 2002 odporúčanie o Nezávislosti štatutárnych audítorov v EÚ: Súbor základných zásad ⁽¹⁰⁾.

(5) Táto smernica má za cieľ rozsiahlu – hoci nie úplnú – harmonizáciu požiadaviek týkajúcich sa štatutárneho auditu. Členský štát, ktorý vyžaduje štatutárny audit, môže zaviesť prísnejšie požiadavky, pokiaľ v tejto smernici nie je ustanovené inak.

(6) Kvalifikácie v oblasti auditu, ktoré získali štatutárni audítori na základe tejto smernice, by sa mali považovať za rovnocenné. Členské štáty by teda už nemali mať možnosť požadovať, aby väčšinu hlasovacích práv v audítorskej spoločnosti mali audítori schválení v príslušnom členskom štáte alebo aby väčšina členov správneho alebo riadiaceho orgánu audítorskej spoločnosti bola schválená v príslušnom členskom štáte.

(7) Štatutárny audit si vyžaduje primerané znalosti v oblastiach, akými sú právo obchodných spoločností, finančné právo a právo sociálneho zabezpečenia. Pred schválením štatutárneho audítora z iného členského štátu by sa mali tieto znalosti preveriť.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 157, 28.6.2005, s. 115.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 28. septembra 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 25. apríla 2006.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/51/ES (Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2003, s. 16).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/51/ES.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 372, 31.12.1986, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/51/ES.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 374, 31.12.1991, s. 7. Smernica zmenená a doplnená smernicou 2003/51/ES.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 126, 12.5.1984, s. 20.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES C 143, 8.5.1998, s. 12.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 91, 31.3.2001, s. 91.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. ES L 191, 19.7.2002, s. 22.

- (9) Štatutárni audítori by mali dodržiavať najvyššie etické normy. Mali by sa teda riadiť zásadami profesijnej etiky, čo zahŕňa aspoň vykonávanie ich poslania vo verejnom záujme, ich bezúhonnosť a nestrannosť a ich odbornú spôsobilosť, ako aj náležitú starostlivosť. Vykonávanie poslania štatutárnych audítorov vo verejnom záujme znamená, že širšie spoločenstvo ľudí a inštitúcií sa spolieha na kvalitu práce štatutárneho audítora. Kvalitný audit prispieva k riadnemu fungovaniu trhov prostredníctvom zvyšovania integrity a efektívnosti finančných výkazov. Komisia môže ako minimálne normy prijať vykonávacie opatrenia týkajúce sa profesijnej etiky. Pritom môže brať do úvahy zásady obsiahnuté v Etickom kódexe Medzinárodnej federácie účtovníkov (IFAC).
- (10) Je dôležité, aby štatutárni audítori a audítorské spoločnosti rešpektovali súkromie svojich klientov. Mali by byť preto viazaní prísnymi pravidlami o dôvernosti informácií a služobnom tajomstve, ktoré by však nemali brániť riadnemu presadzovaniu tejto smernice. Tieto pravidlá o dôvernosti by sa mali tiež uplatňovať na každého štatutárneho audítora alebo audítorskú spoločnosť, ktorá sa prestala angažovať v konkrétnom audite.
- (11) Štatutárni audítori a audítorské spoločnosti by mali byť počas vykonávania štatutárneho auditu nezávislí. Môžu informovať auditovaný subjekt o záležitostiach vyplývajúcich z auditu, ale mali by sa zdržať zasahovania do procesov vnútorného rozhodovania auditovaného subjektu. Ak sa ocitnú v situácii, v ktorej je závažnosť ohrozenia ich nezávislosti aj po uplatnení ochranných opatrení na zníženie tohto ohrozenia príliš veľká, mali by od zákazky na audit odstúpiť alebo sa zdržať jej prijatia. Záver, že existuje vzťah, ktorý spochybňuje nezávislosť audítora, sa môže líšiť podľa toho, či ide o vzťah medzi audítorom a auditovaným subjektom alebo o vzťah medzi sieťou a auditovaným subjektom. Ak ustanovenia vnútroštátnych predpisov požadujú alebo povoľujú, aby družstvo v zmysle článku 2 ods. 14 alebo podobný subjekt uvedený v článku 45 smernice 86/635/EHS boli členmi neziskového audítorského subjektu, objektívna, rozumná a informovaná strana by nedošla k záveru, že vzťah založený na členstve spochybňuje nezávislosť štatutárneho audítora, pokiaľ sa pri vykonávaní štatutárneho auditu niektorého z členov uplatňujú zásady nezávislosti na audítorov vykonávajúcich audit a na osoby, ktoré by mohli ovplyvňovať štatutárny audit. Príkladmi ohrozenia nezávislosti štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti sú priamy alebo nepriamy finančný záujem v auditovanom subjekte a poskytovanie dodatočných neaudítorských služieb. Okrem toho môže nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti ohroziť úroveň poplatkov od jedného auditovaného subjektu a/alebo štruktúra týchto poplatkov. Typy ochranných opatrení uplatňovaných na zníženie alebo odstránenie tohto ohrozenia zahŕňajú zákazy, obmedzenia, iné opatrenia a postupy, ako aj zverejnenie informácií. Štatutárni audítori a audítorské spoločnosti by mali odmietnuť vykonávanie akýchkoľvek dodatočných služieb nesúvisiacich s auditom, ktoré spochybňujú ich nezávislosť. Komisia môže ako minimálne normy prijať vykonávacie opatrenia týkajúce sa nezávislosti. V rámci toho môže Komisia vziať do úvahy zásady obsiahnuté vo vyššie uvedenom odporúčaní zo 16. mája 2002. Aby bolo možné určiť nezávislosť audítorov, je potrebné vysvetliť pojem „sieť“, v ktorej audítori pracujú. Z tohto pohľadu sa musí prihliadať na rôzne okolnosti, napríklad na prípady, keď možno štruktúru definovať ako sieť, pretože je zameraná na zdieľanie zisku alebo nákladov. Kritériá na preukázanie existencie siete by sa mali posudzovať a zvažovať na základe všetkých dostupných skutočností, napríklad, či majú spoločných bežných klientov.
- (12) Ak je potrebné zabezpečiť nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti v prípadoch previerky seba samého alebo existencie vlastného záujmu, mal by o odstúpení alebo neprijatí zákazky na audit rozhodovať skôr členský štát než audítor alebo audítorská spoločnosť, pokiaľ ide o ich klientov. To by však nemalo viesť k situácii, kedy by členské štáty mali všeobecnú povinnosť zakázať štatutárnym audítorom alebo audítorským spoločnostiam poskytovať svojim klientom neaudítorské služby. Na účely určovania, či je vhodné, aby bol štatutárny audit vykonaný štatutárnym audítorom alebo audítorskou spoločnosťou v prípadoch existencie vlastného záujmu alebo previerky seba samého, pri zabezpečení nezávislosti audítora alebo audítorskej spoločnosti by sa malo zobrať do úvahy, či auditovaný subjekt verejného záujmu vydal alebo nevydal prevoditeľné cenné papiere prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhu s finančnými nástrojmi⁽¹⁾.
- (13) Je dôležité zaistiť dlhodobu vysokú kvalitu všetkých štatutárnych auditov vyžadovaných právnymi predpismi Spoločenstva. Všetky štatutárne audit by sa preto mali vykonávať na základe medzinárodných audítorských štandardov. Opatrenia na vykonávanie týchto štandardov v Spoločenstve by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽²⁾. Odborný výbor alebo skupina pre audit by mali pomôcť Komisii pri hodnotení odbornej spoľahlivosti všetkých medzinárodných audítorských štandardov a do tohto by mali tiež zapojiť systém orgánov verejného dohľadu členských štátov. V záujme dosiahnutia maximálneho stupňa

(1) Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.

(2) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

harmonizácie by uplatnenie dodatočných vnútroštátnych auditorských postupov alebo požiadaviek malo byť členským štátom umožnené len vtedy, ak tieto vychádzajú z osobitných vnútroštátnych právnych požiadaviek vzťahujúcich sa na rozsah štatutárneho auditu ročných alebo konsolidovaných účtovných závierok v tom zmysle, že tieto požiadavky neboli pokryté prijatými medzinárodnými auditorskými štandardmi. Členské štáty by mohli zachovať tieto dodatočné postupy auditu až kým nebudú postupy auditu alebo požiadavky pokryté následne prijatými medzinárodnými auditorskými štandardmi. Ak by však prijaté medzinárodné auditorské štandardy obsahovali auditorské postupy, ktorých vykonávanie by vytváralo špecifický právny konflikt s vnútroštátnymi právnymi predpismi vyplývajúci zo špecifických vnútroštátnych požiadaviek týkajúcich sa rozsahu štatutárneho auditu, členské štáty môžu vyňať konfliktnú časť medzinárodného auditorského štandardu na dobu trvania konfliktu za predpokladu, že budú uplatnené opatrenia uvedené v článku 26 ods. 3. Akékoľvek doplnenie alebo vyňatie uskutočnené členskými štátmi by malo prispieť k vysokej úrovni dôveryhodnosti ročných účtovných závierok spoločností a byť prospešné pre verejné blaho. Hore uvedené znamená, že členské štáty môžu napríklad vyžadovať dodatočnú správu audítora pre dozornú radu alebo iné správy a požiadavky na audit, založené na vnútroštátnych pravidlách spravovania spoločností.

(14) Na to, aby Komisia prijala medzinárodný auditorský štandard na uplatnenie v Spoločenstve, musí byť tento štandard všeobecne medzinárodne uznávaný, musí byť vypracovaný za plnej účasti všetkých zainteresovaných strán v rámci otvoreného a transparentného postupu, musí zvyšovať dôveryhodnosť a kvalitu ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok a slúžiť európskemu verejnému blahu. Potreba prijatia Medzinárodných auditorských praktických usmernení (International Audit Practice Statement) ako súčasť štandardu by mala byť posúdená prípade v súlade s rozhodnutím 1999/468/ES na princípe posudzovania každého jednotlivého prípadu. Komisia by mala zabezpečiť, aby bola pred začiatkom procesu prijímania vykonaná preverka s cieľom zistiť, či uvedené požiadavky boli splnené a výsledok preverky oznámi členom výboru zriadeného podľa tejto smernice.

(15) V prípade konsolidovanej účtovnej závierky je dôležité, aby existovalo jasné vymedzenie zodpovednosti medzi štatutárnymi audítormi, ktorí vykonávajú audit jednotlivých súčastí skupiny. Na tento účel by mal audítorský skupiny niesť plnú zodpovednosť za auditorskú správu.

(16) V záujme zvýšenia porovnateľnosti medzi spoločnosťami používajúcimi rovnaké účtovné štandardy a na pozdvíhnutie verejnej dôvery vo význam auditu Komisia môže prijať jednotný text auditorskej správy z auditu ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok zostavených podľa schválených medzinárodných účtovných štandardov, ak pre takéto správy nebol na úrovni Spoločenstva prijatý iný vhodný štandard.

(17) Dobrým prostriedkom na dosiahnutie dlhodobu vysokej kvality štatutárnych auditov sú pravidelné kontroly. Štatutárni audítori a auditorské spoločnosti by preto mali podliehať systému zabezpečenia kvality, ktorý je organizovaný spôsobom nezávislým od preverovaných štatutárnych audítorov a auditorských spoločností. V záujme uplatňovania článku 29 o systémoch zabezpečenia kvality môžu členské štáty rozhodnúť, že v prípade, ak individuálni audítori majú vypracovaný spoločný spôsob zabezpečenia kvality, sa budú brať do úvahy len požiadavky týkajúce sa auditorských spoločností. Členské štáty môžu usporiadať systém zabezpečenia kvality takým spôsobom, aby sa každý individuálny audítor podroboval preverke zabezpečenia kvality minimálne každých šesť rokov. Z tohto hľadiska by financovanie systému zabezpečenia kvality malo byť zbavené neprimeraného vplyvu. Komisia by mala mať právomoc prijať vykonávacie opatrenia v otázkach súvisiacich s organizáciou systémov zabezpečenia kvality a v otázkach jeho financovania v prípadoch, keď je dôvera verejnosti v systém zabezpečenia kvality vážne ohrozená. Systémy verejného dohľadu členských štátov by mali byť motivované najmä koordinovaný prístup pri vykonávaní kontrol zabezpečovania kvality so zámerom vyhnúť sa zbytočnému zaťažiu dotknutých subjektov.

(18) Prešetrovania a vhodné sankcie pomáhajú pri predchádzaní a náprave chýb pri vykonávaní štatutárneho auditu.

(19) Štatutárni audítori a auditorské spoločnosti sú zodpovedné za výkon svojej práce s náležitou starostlivosťou, a preto by mali zodpovedať za finančné škody vzniknuté v dôsledku nedostatočnej starostlivosti. Avšak možnosť získať poistenie zodpovednosti za škody spôsobené pri výkone povolania pre audítorov a auditorské spoločnosti môže byť ovplyvnená tým, či je ich finančná zodpovednosť neobmedzená. Zo svojej strany má Komisia v úmysle prehodnotiť tieto otázky, pričom berie do úvahy, že režimy zodpovednosti v jednotlivých členských štátoch môžu byť veľmi rôznorodé.

(20) Členské štáty by mali vytvoriť efektívny systém verejného dohľadu nad štatutárnymi audítormi a auditorskými spoločnosťami založený na kontrole vo vlastnej krajine. Regulačné opatrenia týkajúce sa verejného dohľadu by mali umožňovať efektívnu spoluprácu na úrovni Spoločenstva vo vzťahu k činnostiam dohľadu jednotlivých členských štátov. Systém verejného dohľadu by mali riadiť nepraktizujúce osoby, ktoré majú vedomosti o problematike súvisiacej so štatutárnym auditom. Tieto nepraktizujúce osoby môžu byť odborníci, ktorí neboli nikdy spojení s povolaním audítora alebo to môžu byť bývalí príslušníci profesie, ktorí z nej už odišli. Členské štáty však môžu umožniť, aby sa do riadenia systému verejného dohľadu zapojila menšina členov profesie. Príslušné orgány členských štátov by mali spolupracovať,

kedykoľvek to bude potrebné na plnenie ich povinností týkajúcich sa dohľadu nad nimi schválenými štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami. Takáto spolupráca môže byť významným príspevkom k zabezpečeniu dlhodobo vysokej kvality štatutárneho auditu v Spoločenstve. Keďže je nevyhnutné zabezpečiť účinnú spoluprácu a koordináciu na európskej úrovni medzi príslušnými orgánmi, určenými členskými štátmi, menovanie jedného subjektu zodpovedného za zabezpečenie spolupráce by sa malo uskutočniť bez toho, aby boli dotknuté schopnosti priamej spolupráce každého jednotlivého orgánu s inými príslušnými orgánmi členských štátov.

(21) V záujme zabezpečenia súladu s článkom 32 ods. 3 o zásadách verejného dohľadu sa od nepraktizujúcej osoby žiada, aby mala vedomosti v oblastiach súvisiacich so štatutárnym auditom buď vďaka vlastným odborným skúsenostiam z minulosti, alebo vďaka vedomostiam v aspoň jednej z oblastí uvedených v článku 8.

(22) Štatutárneho audítora alebo audítorskú spoločnosť menuje valné zhromaždenie akcionárov alebo členov auditovaného subjektu. V záujme ochrany nezávislosti audítora je dôležité, aby jeho odvolanie bolo možné iba vtedy, ak na to existuje riadne zdôvodnenie a ak sa toto zdôvodnenie oznámi orgánu alebo orgánom zodpovedným za verejný dohľad.

(23) Keďže subjekty verejného záujmu sú viditeľnejšie a významnejšie z hospodárskeho hľadiska, mali by sa na štatutárny audit ich ročnej účtovnej závierky alebo konsolidovanej účtovnej závierky vzťahovať prísnejšie požiadavky.

(24) Výbory pre audit a efektívny systém internej kontroly pomáhajú minimalizovať finančné a prevádzkové riziko a riziko nedodržiavania právnych predpisov a prehľbujú kvalitu finančného výkazníctva. Členské štáty môžu prihliadať na odporúčanie Komisie z 15. februára 2005 o úlohe riadiacich pracovníkov registrovaných spoločností s nevýkonnými alebo dozornými oprávneniami a o výboroch vrcholového (dozorného) orgánu⁽¹⁾, ktoré stanovuje, ako sa výbory pre audit zriaďujú a ako fungujú. Členské štáty môžu určiť, že funkcie zverené výboru pre audit alebo orgánu, ktorý vykonáva rovnaké funkcie, môže vykonávať správny alebo dozorný orgán ako celok. Pokiaľ ide o povinnosti výboru pre audit podľa článku 41, štatutárny audítor ani audítorská spoločnosť by nemali byť žiadnym spôsobom tomuto výboru podriadení.

(25) Členské štáty sa môžu tiež rozhodnúť oslobodiť od požiadavky na zriadenie výboru pre audit subjekty verejného záujmu, ktoré sú spoločnosťami kolektívneho investovania a ktorých prevoditeľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu. Táto možnosť berie do úvahy skutočnosť, že ak spoločnosť kolektívneho investovania vykonáva len činnosť s cieľom zhromažďovania majetku, nebude zriadenie výboru pre audit vždy vhodné. Finančné výkazníctvo a ani súvisiace riziká nie sú porovnateľné s tými, ktoré sa týkajú iných subjektov verejného záujmu. Okrem toho, podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a ich správcovské spoločnosti pracujú v striktno definovanom regulovanom prostredí a sú podriadené špecifickým mechanizmom riadenia, ako sú napríklad kontroly vykonávané ich depozitármi. Pre tie spoločnosti kolektívneho investovania, ktoré nie sú harmonizované smernicou 85/611/EHS⁽²⁾, ale podliehajú rovnakým ochranným opatreniam, ako sú opatrenia zavedené uvedenou smernicou, by mali členské štáty môcť v takomto osobitnom prípade zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie, ako pre tie spoločnosti kolektívneho investovania, ktoré sú harmonizované Spoločenstvom.

(26) Na účel posilnenia nezávislosti audítorov subjektov verejného záujmu by sa mal kľúčový audítorský partner vykonávajúci audit v takýchto subjektoch striedať. Pre organizovanie takýchto striedaní by členské štáty mali požiadať o výmenu kľúčového audítorského partnera vykonávajúceho audit príslušného subjektu, pričom umožnia audítorskej spoločnosti, s ktorou je kľúčový audítorský partner spojený, pokračovať ako štatutárny audítor takého subjektu. Tam, kde to členský štát považuje za vhodné pre dosiahnutie sledovaných cieľov, môže ako alternatívu požadovať výmenu audítorskej spoločnosti bez toho, aby bol dotknutý článok 42 ods. 2.

(27) Prepojenosť kapitálových trhov zvyšuje potrebu zabezpečiť taktiež vysokú kvalitu práce audítorov z tretích krajín, ktorá súvisí s kapitálovým trhom Spoločenstva. Audítori, ktorých sa to týka, by teda mali byť zapísaní v registri, aby ich bolo možné kontrolovať z hľadiska zabezpečenia kvality a aby podliehali systému prešetrovania a sankcií. Malo by byť možné schváliť odchýlky na báze reciprocity, pokiaľ Komisia v spolupráci s členskými štátmi vykoná preskúmanie rovnocennosti. V každom prípade by sa subjekt, ktorý vydal prevoditeľné cenné

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 52, 25.2.2005, s. 51.

⁽²⁾ Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES (Ú. v. EÚ L 79, 24.3.2005, s. 9).

papiere na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES, mal vždy podrobiť auditu vykonávanému audítorom zapísaným v registri v členskom štáte alebo audítorom, ktorý je pod dohľadom príslušných orgánov tretej krajiny, z ktorej pochádza, ak Komisia alebo členský štát uznali, že táto tretia krajina spĺňa požiadavky rovnocenné s požiadavkami Spoločenstva, pokiaľ ide o zásady dohľadu, systémy zabezpečenia kvality, systémy prešetrovania a sankcie, a to v prípade, že takéto opatrenie sa zakladá na zásade reciprocity. Zatiaľ čo jeden členský štát môže považovať systém zabezpečenia kvality tretej krajiny za rovnocenný, neznamená to, že iné členské štáty sú povinné prijať toto hodnotenie, ani by to nemalo prejudikovať rozhodnutie Komisie.

- (28) Komplexnosť auditov medzinárodných skupín si vyžaduje dobrú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských krajín a tretích krajín. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby príslušné vnútroštátne orgány umožnili príslušným orgánom tretích krajín prístup k pracovnej dokumentácii o audite a iným dokumentom. V záujme ochrany práv zainteresovaných strán a zároveň v záujme uľahčenia prístupu k týmto materiálom a dokumentom by malo byť členským štátom umožnené poskytnúť príslušným orgánom tretích krajín priamy prístup na základe súhlasu príslušného vnútroštátneho orgánu. Jedným zo závažných kritérií umožnenia prístupu je skutočnosť, či príslušné orgány tretích krajín spĺňajú požiadavky, ktoré Komisia vyhlási za primerané. Až do takéhoto rozhodnutia Komisie a bez toho, aby tým bolo takéto rozhodnutie dotknuté, môžu členské štáty posúdiť primeranosť týchto požiadaviek.
- (29) Zverejnenie informácií podľa článkov 36 a 47 by sa malo uskutočniť v súlade s pravidlami o prenose osobných údajov do tretích krajín ustanovenými smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov⁽¹⁾.
- (30) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím 1999/468/ES a s primeraným ohľadom na vyhlásenie Komisie v Európskom parlamente z 5. februára 2002 o vykonávaní právnych predpisov v oblasti finančných služieb.
- (31) Európsky parlament by mal mať k dispozícii lehotu troch mesiacov od predloženia návrhu zmien a doplnení a vykonávacích opatrení, aby ich mohol preskúmať a predložiť svoje stanovisko. V naliehavých a riadne odôvodnených prípadoch by však malo byť možné uvedenú lehotu skrátiť. Ak Európsky parlament počas

tejto lehoty prijme uznesenie, Komisia opätovne preskúma návrhy zmien a doplnení alebo opatrení.

- (32) Keďže ciele tejto smernice, a to predovšetkým požiadavka uplatňovania jednotných medzinárodných audítorských štandardov, aktualizácia požiadaviek týkajúcich sa vzdelávania, vymedzenie profesijnej etiky a praktická realizácia spolupráce medzi príslušnými orgánmi členských štátov a medzi týmito orgánmi a orgánmi tretích krajín, potrebné na ďalšie zlepšovanie a harmonizáciu kvality štatutárneho auditu v Spoločenstve a uľahčenia spolupráce medzi členskými štátmi a spolupráce s tretími krajinami, aby sa posilnila dôvera v štatutárny audit, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (33) V záujme umožnenia väčšej transparentnosti vzťahu medzi štatutárnym audítorom alebo audítorskou spoločnosťou a auditovaným subjektom by mali byť smernice 78/660/EHS a 83/349/EHS zmenené a doplnené tak, aby obsahovali požiadavku zverejniť v poznámkach k ročnej účtovnej závierke a konsolidovanej účtovnej závierke poplatky za audit a poplatky za neaudítorské služby.
- (34) Smernica 84/253/EHS by sa mala zrušiť, pretože neobsahuje dostatočné pravidlá na zabezpečenie vhodnej infraštruktúry auditu, ku ktorej patrí verejný dohľad, disciplinárne systémy a systémy zabezpečenia kvality, a pretože neobsahuje osobitné ustanovenia týkajúce sa regulovanej spolupráce členských štátov a tretích krajín. Na zabezpečenie právnej istoty je však potrebné, aby bolo jasne stanovené, že štatutárni audítori a audítorské spoločnosti, ktoré boli schválené podľa smernice 84/253/EHS, sa považujú za schválené podľa tejto smernice,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31. Smernica zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

Táto smernica ustanovuje pravidlá týkajúce sa štatutárneho auditu ročnej a konsolidovanej účtovnej závierky.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

1. „štátutárny audit“ je audit ročných alebo konsolidovaných účtovných závierok, pokiaľ ho vyžadujú právne predpisy Spoločenstva;
2. „štátutárny audítor“ je fyzická osoba, ktorú v súlade s touto smernicou schválili príslušné orgány členského štátu na vykonávanie štatutárnych auditov;
3. „audítorská spoločnosť“ je právnická osoba alebo akýkoľvek iný subjekt, bez ohľadu na jej/jeho právnu formu, ktorú/ktorý v súlade s touto smernicou schválili príslušné orgány členského štátu na vykonávanie štatutárnych auditov;
4. „audítorský subjekt z tretej krajiny“ je subjekt bez ohľadu na svoju právnu formu, ktorý vykonáva audity ročných alebo konsolidovaných účtovných závierok spoločnosti zaregistrovanej v tretej krajine;
5. „audítor z tretej krajiny“ je fyzická osoba, ktorá vykonáva audity ročných alebo konsolidovaných účtovných závierok spoločnosti zaregistrovanej v tretej krajine;
6. „audítor skupiny“ je štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť, ktorá vykonáva štatutárny audit konsolidovanej účtovnej závierky;
7. „sieť“ je rozsiahlejšia štruktúra:
 - ktorá je zameraná na spoluprácu a do ktorej štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť patrí, a
 - ktorá je jasne zameraná na zdieľanie zisku alebo nákladov, alebo sa vyznačuje spoločným vlastníctvom, kontrolou alebo riadením, má spoločné zásady a postupy kontroly kvality, spoločnú podnikateľskú stratégiu, používa spoločnú obchodnú značku alebo významnú časť odborných zdrojov;
8. „pridružená spoločnosť audítorskej spoločnosti“ je akýkoľvek podnik, bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý je spojený s audítorskou spoločnosťou prostredníctvom spoločného vlastníctva, kontroly alebo riadenia;
9. „audítorská správa“ je správa, ktorá je uvedená v článku 51a smernice 78/660/EHS a v článku 37 smernice 83/349/EHS, a ktorú vydáva štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť;
10. „príslušné orgány“ sú úrady alebo orgány určené zákonom, ktoré majú na starosti reguláciu a/alebo dohľad nad štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami alebo ich špecifickými aspektmi; odkaz na „príslušný orgán“ v konkrétnom článku znamená odkaz na úrad alebo orgán (orgány) zodpovedný (zodpovedné) za funkcie uvedené v uvedenom článku;
11. „medzinárodné audítorské štandardy“ sú Medzinárodné audítorské štandardy (International Standards on Auditing, ISA) a s nimi súvisiace vyhlásenia a štandardy, pokiaľ sa vzťahujú na štatutárny audit;
12. „medzinárodné účtovné štandardy“ znamenajú Medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards, IAS), Medzinárodné štandardy pre finančné výkazníctvo (International Financial Reporting Standards, IFRS) a s nimi súvisiace interpretácie (interpretácie SIC/IFRIC), ďalšie zmeny a doplnenia týchto štandardov a súvisiacich interpretácií, ako aj budúce štandardy a súvisiace interpretácie vydané alebo prijaté Radou pre Medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards Board, IASB);
13. „subjekty verejného záujmu“ sú subjekty riadené právnymi predpismi členského štátu, ktorých prevoditeľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES, úverové inštitúcie vymedzené v článku 1 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií ⁽¹⁾ a poisťovne v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 91/674/EHS. Členské štáty môžu označiť aj iné subjekty ako subjekty verejného záujmu, napríklad subjekty, ktoré sú dôležité z verejného hľadiska z dôvodu povahy ich predmetu podnikania, ich veľkosti alebo počtu zamestnancov;
14. „družstvo“ je Európska družstevná spoločnosť, ako ju definuje článok 1 nariadenia Rady (ES) č. 1435/2003 z 22. júla 2003 o štatúte Európskej družstevnej spoločnosti (SCE) ⁽²⁾, alebo akékoľvek iné družstvo, pre ktoré právne predpisy Spoločenstva požadujú štatutárny audit, napríklad úverové inštitúcie vymedzené v článku 1 bode 1 smernice 2000/12/ES a poisťovne v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 91/674/EHS;
15. „nepraktizujúca osoba“ je akákoľvek fyzická osoba, ktorá najmenej tri roky pred svojím zapojením do riadenia systému verejného dohľadu nevykonávala štatutárne audit, nemala hlasovacie práva v audítorskej spoločnosti, nebola členom správneho alebo riadiaceho orgánu audítorskej spoločnosti a nebola v zamestnaneckom ani inom vzťahu s audítorskou spoločnosťou;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 126, 26.5.2000, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2006/29/ES (Ú. v. EÚ L 70, 9.3.2006, s. 50).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 207, 18.8.2003, s. 1.

16. „kľúčový auditorský partner“ je:

- a) štatutárny audítor, ktorého auditorská spoločnosť určila na vykonávanie konkrétnej zákazky na audit ako primárne zodpovedného za vykonanie štatutárneho auditu v mene auditorskej spoločnosti, alebo
- b) v prípade auditu skupiny prinajmenšom štatutárny audítor, ktorý je poverený auditorskou spoločnosťou ako primárne zodpovedný za vykonanie štatutárneho auditu na úrovni skupiny a štatutárny audítor, ktorý je poverený ako primárne zodpovedný za audit na úrovni významných dcérskych spoločností, alebo
- c) štatutárny audítor, ktorý podpisuje auditorskú správu.

v článku 4 a v článkoch 6 až 12; členské štáty môžu ustanoviť, že tieto fyzické osoby tiež musia byť schválené iným členským štátom. Na účely štatutárneho auditu družstiev a podobných subjektov uvedených v článku 45 smernice 86/635/EHS, môžu členské štáty ustanoviť iné špecifické požiadavky týkajúce sa hlasovacích práv;

- c) väčšinu – maximálne 75 % – členov správneho alebo riadiaceho orgánu subjektu musia tvoriť auditorské spoločnosti, ktoré sú schválené v ktoromkoľvek členskom štáte alebo fyzické osoby, ktoré spĺňajú aspoň podmienky stanovené v článku 4 a v článkoch 6 až 12. Členské štáty môžu ustanoviť, že tieto fyzické osoby tiež musia byť schválené v ďalšom členskom štáte. Ak takýto orgán nemá viac než dvoch členov, jeden z týchto členov musí spĺňať aspoň podmienky uvedené v tomto písmene;

- d) spoločnosť musí spĺňať podmienku stanovenú v článku 4.

Členské štáty môžu ustanoviť dodatočné podmienky len vo vzťahu k písmenu c). Takéto podmienky sú úmerné stanoveným cieľom a nezachádzajú ďalej, než je naozaj nevyhnutné.

KAPITOLA II

SCHVAĽOVANIE, PRIEBEŽNÉ VZDELÁVANIE A VZÁJOMNÉ UZNÁVANIE

Článok 3

Schvaľovanie štatutárnych audítorov a auditorských spoločností

1. Štatutárny audit vykonávajú iba štatutárni audítori alebo auditorské spoločnosti, ktoré schválil členský štát, ktorý požaduje štatutárny audit.

2. Každý členský štát určí príslušné orgány, ktoré budú zodpovedné za schvaľovanie štatutárnych audítorov a auditorských spoločností.

Príslušné orgány môžu byť profesijné združenia za predpokladu, že sú pod verejným dohľadom, ako je ustanovené v kapitole VIII.

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 11, môžu príslušné orgány členských štátov schváliť ako štatutárnych audítorov len fyzické osoby, ktoré spĺňajú aspoň podmienky stanovené v článku 4 a v článkoch 6 až 10.

4. Príslušné orgány členských štátov môžu schváliť ako auditorské spoločnosti len tie subjekty, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) fyzické osoby, ktoré vykonávajú štatutárne audit v mene auditorskej spoločnosti, musia spĺňať aspoň podmienky stanovené v článku 4 a v článkoch 6 až 12 a musia byť schválené ako štatutárni audítori v príslušnom členskom štáte;
- b) väčšinu hlasovacích práv v subjekte musia mať auditorské spoločnosti schválené ktorýmkoľvek členským štátom alebo fyzické osoby, ktoré spĺňajú aspoň podmienky stanovené

Článok 4

Dobrá povest'

Príslušné orgány členského štátu môžu schváliť iba fyzické osoby alebo spoločnosti s dobrou povest'ou.

Článok 5

Odvolyvanie schválenia

1. K odvolaniu schválenia štatutárneho audítora alebo auditorskej spoločnosti dôjde v prípade, ak bola vážne spochybnená dobrá povest' tejto osoby alebo spoločnosti. Členské štáty však môžu poskytnúť primeranú lehotu na splnenie požiadaviek dobrej povesti.

2. K odvolaniu schválenia auditorskej spoločnosti dôjde, ak niektorá z podmienok stanovených v článku 3 ods. 4 písm. b) a c) už nie je splnená. Členské štáty však môžu poskytnúť primeranú lehotu na splnenie týchto podmienok.

3. Ak dôjde k odvolaniu schválenia audítora alebo auditorskej spoločnosti z akéhokoľvek dôvodu, príslušný orgán členského štátu, v ktorom došlo k odvolaniu schválenia, túto skutočnosť a dôvody odvolania oznámi príslušným orgánom členských štátov, v ktorých bol štatutárny audítor alebo auditorská spoločnosť takisto schválený a je zapísaný v registri najskôr uvedeného členského štátu v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. c).

Článok 6

Vzdelanie

Bez toho, aby bol dotknutý článok 11, môže byť fyzická osoba schválená na vykonávanie štatutárneho auditu, iba ak dosiahla úroveň vzdelania potrebnú na prijatie na vysokú školu alebo rovnocennú úroveň, potom absolvovala program teoretického vzdelávania a odbornej praxe a úspešne zložila skúšku odbornej spôsobilosti na úrovni záverečnej skúšky na vysokej škole alebo rovnocennej úrovni, organizovanú alebo uznávanú dotknutým členským štátom.

Článok 7

Skúška odbornej spôsobilosti

Skúška odbornej spôsobilosti uvedená v článku 6 zaručí potrebnú úroveň teoretických znalostí v oblastiach relevantných pre štatutárny audit a schopnosť uplatniť tieto znalosti v praxi. Aspoň časť tejto skúšky je v písomnej forme.

Článok 8

Test teoretických vedomostí

1. Test teoretických vedomostí, ktorý je súčasťou skúšky, zahŕňa najmä tieto oblasti:

- a) všeobecná teória a zásady účtovníctva;
- b) právne požiadavky a štandardy týkajúce sa zostavovania ročnej a konsolidovanej účtovnej závierky;
- c) medzinárodné účtovné štandardy;
- d) finančná analýza;
- e) nákladové a manažérske účtovníctvo;
- f) riadenie rizík a interná kontrola;
- g) audit a odborné schopnosti;
- h) právne požiadavky a odborné štandardy týkajúce sa štatutárneho auditu a štatutárnych audítorov;
- i) medzinárodné audítorské štandardy;
- j) profesijná etika a nezávislosť.

2. Test tiež zahŕňa aspoň tieto oblasti, pokiaľ sú relevantné pre vykonávanie auditu:

- a) právo obchodných spoločností a spravovanie spoločností;
- b) právne predpisy v prípade insolventnosti a podobné postupy;
- c) daňové právo;

- d) občiansky a obchodný zákonník;
- e) právo sociálneho zabezpečenia a pracovné právo;
- f) informačné technológie a počítačové systémy;
- g) podniková, všeobecná a finančná ekonomika;
- h) matematika a štatistika;
- i) základné princípy finančného manažmentu podnikov.

3. Komisia môže v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 upraviť zoznam tém, ktoré majú byť zahrnuté v teste teoretických vedomostí uvedenom v odseku 1. Komisia pri prijímaní uvedených vykonávacích opatrení zohľadní vývoj v oblasti auditu a v audítorskom povolaní.

Článok 9

Výnimky

1. Odchylne od článkov 7 a 8 môže členský štát ustanoviť, že osoba, ktorá úspešne zložila vysokoškolskú alebo rovnocennú skúšku alebo má vysokoškolský titul či rovnocennú kvalifikáciu v jednej alebo viacerých oblastiach uvedených v článku 8, môže byť oslobodená od testu teoretických vedomostí v oblastiach, ktorých sa táto skúška alebo titul týkajú.

2. Odchylne od článku 7 môže členský štát ustanoviť, že osoba, ktorá má vysokoškolský titul alebo rovnocennú kvalifikáciu v jednej alebo viacerých oblastiach uvedených v článku 8, môže byť oslobodená od testu schopnosti praktického uplatnenia svojich teoretických vedomostí v týchto oblastiach, ak v nich absolvovala praktickú odbornú prípravu ukončenú štátom uznávanou skúškou alebo udelením štátom uznávaného diplomu.

Článok 10

Praktická odborná príprava

1. Aby sa zabezpečila schopnosť prakticky uplatniť teoretické vedomosti, test ktorej je súčasťou skúšky, uchádzač absolvuje aspoň trojročnú praktickú odbornú prípravu, okrem iného v oblasti vykonávania auditu ročnej účtovnej závierky, konsolidovanej účtovnej závierky alebo obdobných finančných výkazov. Aspoň dve tretiny tejto praktickej odbornej prípravy sa vykonávajú u štatutárneho audítora alebo v audítorskej spoločnosti schválenej v ktoromkoľvek členskom štáte.

2. Členské štáty zabezpečia, aby celá praktická odborná príprava prebiehala u osôb, ktoré poskytujú dostatočné záruky týkajúce sa ich schopnosti poskytovať praktickú odbornú prípravu.

Článok 11

Kvalifikácia získaná dlhodobými praktickými skúsenosťami

Členský štát môže ako štatutárneho audítora schváliť osobu, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v článku 6, ak preukáže:

- a) že po dobu 15 rokov vykonávala odborné činnosti, ktoré jej umožnili získať dostatočné skúsenosti v oblasti financií, práva a účtovníctva, a úspešne zložila skúšku odbornej spôsobilosti podľa článku 7, alebo
- b) že po dobu 7 rokov vykonávala odborné činnosti v týchto oblastiach a okrem toho absolvovala praktickú odbornú prípravu uvedenú v článku 10 a úspešne zložila skúšku odbornej spôsobilosti podľa článku 7.

Článok 12

Kombinácia praktickej odbornej prípravy a teoretického vzdelávania

1. Členské štáty môžu ustanoviť, že doba teoretického vzdelávania v oblastiach uvedených v článku 8 sa započíta do dôb odbornej činnosti uvedených v článku 11, pokiaľ je toto vzdelávanie zakončené skúškou uznávanou štátom. Toto vzdelávanie trvá najmenej jeden rok a do doby odbornej činnosti sa započítajú najviac ako štyri roky.

2. Doba odbornej činnosti, ako aj praktická odborná príprava nie sú kratšie než program teoretického vzdelávania spolu s programom praktickej odbornej prípravy požadovaným v článku 10.

Článok 13

Priebežné vzdelávanie

Členské štáty zabezpečia, aby sa štatutárni audítori povinne zúčastňovali na vhodných programoch priebežného vzdelávania s cieľom udržať si na dostatočne vysokej úrovni svoje teoretické vedomosti, odborné schopnosti a hodnoty a aby sa na prípady nedodržania požiadaviek týkajúcich sa priebežného vzdelávania vzťahovali vhodné sankcie uvedené v článku 30.

Článok 14

Schvaľovanie štatutárnych audítorov z iných členských štátov

Príslušné orgány členských štátov stanovujú postupy pre schvaľovanie štatutárnych audítorov, ktorí sú schválení v iných členských štátoch. Tieto postupy neprekračujú požiadavky týkajúce sa zloženia skúšky spôsobilosti v súlade s článkom 4 smernice Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov⁽¹⁾. Skúškou spôsobilosti, ktorá sa vykonáva v jednom z jazykov povolených v rámci jazykových pravidiel uplatňovaných v dotknutom členskom štáte, sa preverujú iba dostatočné znalosti štatutárneho audítora týkajúce sa zákonov a predpisov príslušného členského štátu, ktoré sú relevantné pre štatutárny audit.

KAPITOLA III

REGISTRÁCIA

Článok 15

Verejný register

1. Každý členský štát zabezpečí, aby štatutárni audítori a audítorské spoločnosti boli zapísané vo verejnom registri v súlade s článkami 16 a 17. Za mimoriadnych okolností môžu členské štáty upustiť od požiadaviek uvedených v tomto článku a v článku 16, týkajúcich sa uverejňovania informácií, a to len v rozsahu potrebnom pre zníženie bezprostredného a vážneho ohrozenia osobnej bezpečnosti ktorejkoľvek osoby.

2. Členské štáty zabezpečia, aby každému štatutárnemu audítorovi a audítorskej spoločnosti bolo vo verejnom registri pridelené samostatné číslo. Registračné údaje sa uchovávajú v registri v elektronickej forme a sú prístupné verejnosti elektronickou cestou.

3. Verejný register obsahuje ďalej názov a adresu príslušných orgánov zodpovedných za schválenie podľa článku 3, za zabezpečovanie kvality podľa článku 29, za prešetrovania a sankcie uložené štatutárnym audítorom a audítorským spoločnostiam podľa článku 30 a za verejný dohľad podľa článku 32.

4. Členské štáty zabezpečia, aby bol verejný register plne funkčný do 29. júna 2009.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 19, 24.1.1989, s. 16. Smernica zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES (Ú. v. ES L 206, 31.7.2001, s. 1).

Článok 16

Registrácia štatutárnych audítorov

1. V prípade štatutárnych audítorov obsahuje verejný register aspoň tieto údaje:

- a) meno, adresu a registračné číslo;
- b) v prípade potreby meno, adresu, internetovú adresu a registračné číslo audítorskej spoločnosti (spoločnosti), v ktorej je štatutárny audítor zamestnaný, alebo ku ktorej je pridružený ako partner či iným spôsobom;
- c) každú ďalšiu registráciu ako štatutárneho audítora u príslušných orgánov iných členských štátov a ako audítora v tretej krajine, vrátane názvu registračného orgánu a v prípade potreby registračné číslo.

2. Audítori z tretej krajiny zaregistrovaní v súlade s článkom 45 sa v registri uvedú jasne ako audítori z tretej krajiny, a nie ako štatutárni audítori.

Článok 17

Registrácia audítorských spoločností

1. V prípade audítorských spoločností obsahuje verejný register aspoň tieto informácie:

- a) názov, adresu a registračné číslo;
- b) právnu formu;
- c) kontaktné informácie, hlavnú kontaktnú osobu a v prípade potreby internetovú adresu;
- d) adresu každej kancelárie v členskom štáte;
- e) mená a registračné čísla všetkých štatutárnych audítorov, ktorí sú zamestnaní v audítorskej spoločnosti alebo ktorí sú s ňou spojení ako partneri alebo iným spôsobom;
- f) mená a obchodné adresy všetkých vlastníkov a akcionárov;
- g) mená a obchodné adresy všetkých členov správneho alebo riadiaceho orgánu;
- h) v prípade potreby údaj o členstve v sieti a zoznam názvov a adries členských spoločností a pridružených spoločností alebo odkaz na miesto, kde sú tieto informácie prístupné verejnosti;
- i) každú ďalšiu registráciu ako audítorskej spoločnosti u príslušných orgánov členských štátov a ako audítorského subjektu v tretích krajinách, vrátane názvu registračného orgánu (orgánov) a v prípade potreby registračné číslo (čísla).

2. Audítorské subjekty z tretích krajín zaregistrované v súlade s článkom 45 sa v registri uvedú jasne ako audítorské subjekty z tretej krajiny, a nie ako audítorské spoločnosti.

Článok 18

Aktualizácia registrovaných informácií

Členské štáty zabezpečia, aby štatutárni audítori a audítorské spoločnosti bezodkladne informovali príslušné orgány zodpovedné za verejný register o akejkoľvek zmene informácií uvedených vo verejnom registri. Register bude po takomto oznámení bezodkladne aktualizovaný.

Článok 19

Zodpovednosť za registrované informácie

Informácie poskytované relevantným príslušným orgánom v súlade s článkami 16, 17 a 18 podpisuje štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť. Ak príslušný orgán umožní sprístupnenie informácií elektronicky, podpísanie sa môže uskutočniť napríklad vo forme elektronického podpisu, ktorý je vymedzený v článku 2 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/93/ES z 13. decembra 1999 o rámci Spoločenstva pre elektronické podpisy⁽¹⁾.

Článok 20

Jazyk

1. Informácie zapísané vo verejnom registri sa zaznamenávajú v jednom z jazykov povolených podľa jazykových pravidiel uplatňovaných v dotknutom členskom štáte.

2. Členské štáty môžu povoliť, aby sa do verejného registra zapísali dodatočne informácie v ktoromkoľvek ďalšom úradnom jazyku (jazykoch) Spoločenstva. Členské štáty môžu požadovať overenie prekladu informácií.

Dotknuté členské štáty vo všetkých prípadoch zabezpečia, aby bolo v registri uvedené, či preklad je alebo nie je overený.

KAPITOLA IV

PROFESIJNÁ ETIKA, NEZÁVISLOSŤ, NESTRANNOSŤ, DÔVERNOSŤ INFORMÁCIÍ A SLUŽOBNÉ TAJOMSTVO

Článok 21

Profesijná etika

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa všetci štatutárni audítori a audítorské spoločnosti riadili zásadami profesijnej etiky, ktoré zahŕňajú aspoň ich úlohu vo verejnom záujme, ich bezúhonnosť a ich odbornú spôsobilosť a riadnu starostlivosť.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 13, 19.1.2000, s. 12.

2. S cieľom zabezpečiť dôveru voči vykonávaniu auditu a tiež zabezpečiť jednotné uplatňovanie odseku 1 tohto článku môže Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 prijať vykonávacie opatrenia vychádzajúce zo zásad, ktoré riadia profesijnú etiku.

Článok 22

Nezávislosť a nestrannosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárny audítor a/alebo audítorská spoločnosť, ktorí vykonávajú štatutárny audit, boli nezávislí od auditovaného subjektu a aby sa nepodieľali na prijímaní rozhodnutí auditovaného subjektu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť nevykonávali štatutárny audit, ak existuje akýkoľvek priamy alebo nepriamy finančný, obchodný, zamestnanecký alebo iný vzťah – vrátane poskytovania dodatočných neauditorských služieb – medzi štatutárnym audítorom, audítorskou spoločnosťou alebo sieťou a auditovaným subjektom, z ktorého by nestranná, rozumná a informovaná tretia strana mohla dospieť k záveru, že nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti je spochybnená. Ak je nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti ohrozená napríklad previerkou seba samého, existenciou vlastných záujmov, obhajobou, známosťou, dôverou alebo zastrašovaním, štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť musia prijať ochranné opatrenia na zníženie tohto ohrozenia. Ak je ohrozenie nezávislosti štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti v porovnaní s prijatými ochrannými opatreniami také, že spochybňuje ich nezávislosť, štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť štatutárny audit nevykonajú.

Členské štáty navyše zabezpečia, pokiaľ ide o štatutárne auditu subjektov verejného záujmu a ak je to potrebné na ochranu ich nezávislosti, aby štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť nevykonávali štatutárny audit v prípadoch previerky seba samého alebo existencie vlastného záujmu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť v audítorskej pracovnej dokumentácii zdokumentovali každé významné ohrozenie svojej nezávislosti, ako aj ochranné opatrenia prijaté na zníženie tohto ohrozenia.

4. S cieľom zabezpečiť dôveru v úlohu auditu a zabezpečiť jednotné uplatňovanie odsekov 1 a 2 tohto článku môže Komisia prijať v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 vykonávacie opatrenia založené na zásadách, ktoré sa týkajú:

- a) ohrozenia a ochranných opatrení podľa odseku 2;
- b) situácií, v ktorých je závažnosť ohrozenia podľa odseku 2 také veľká, že nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti je spochybnená;

- c) prípadov previerky seba samého a existencie vlastného záujmu, uvedených v odseku 2 druhom pododseku, v ktorých možno alebo nemožno vykonať štatutárny audit.

Článok 23

Dôvernosť informácií a služobné tajomstvo

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetky informácie a dokumenty, ku ktorým má štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť prístup pri vykonávaní štatutárneho auditu, boli chránené vhodnými pravidlami o dôvernosti informácií a služobnom tajomstve.

2. Pravidlá o dôvernosti informácií a služobnom tajomstve vzťahujúce sa na štatutárnych audítorov alebo audítorské spoločnosti nesmú brániť v presadzovaní ustanovení tejto smernice.

3. Ak štatutárneho audítora alebo audítorskú spoločnosť nahradí iný štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť, predchádzajúci štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť umožní nastupujúcemu štatutárnemu audítorovi alebo audítorskej spoločnosti prístup ku všetkým relevantným informáciám o auditovanom subjekte.

4. Štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť, ktorá nebude pokračovať v práci na určitej zákazke na audit a predchádzajúci štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť budú aj naďalej podliehať ustanoveniam odsekov 1 a 2 s ohľadom na uvedenú zákazku na audit.

Článok 24

Nezávislosť a nestrannosť štatutárnych audítorov vykonávajúcich štatutárny audit v mene audítorských spoločností

Členské štáty zabezpečia, aby vlastníci alebo akcionári audítorskej spoločnosti, ako aj členovia správnych, riadiacich a dozorných orgánov tejto spoločnosti alebo pridruženej spoločnosti nezasahovali do výkonu štatutárneho auditu akýmkoľvek spôsobom, ktorý ohrozuje nezávislosť a nestrannosť štatutárneho audítora vykonávajúceho štatutárny audit v mene audítorskej spoločnosti.

Článok 25

Poplatky za audit

Členské štáty zabezpečia, aby boli zavedené vhodné predpisy, ktoré zaistia, že poplatky za štatutárne auditu:

- a) nie sú ovplyvňované ani určované poskytovaním dodatočných služieb auditovanému subjektu;
- b) nemôžu byť založené na akejkoľvek forme podmienenosti.

KAPITOLA V

Článok 27

AUDÍTORSKÉ ŠTANDARDY A AUDÍTORSKÁ SPRÁVA

Článok 26

Audítorské štandardy

1. Členské štáty požiadajú štatutárnych audítorov a audítorské spoločnosti, aby vykonávali štatutárne audity v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi, ktoré prijala Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2. Členské štáty môžu uplatňovať vnútroštátne audítorské štandardy, kým Komisia neprijme medzinárodné audítorské štandardy upravujúce rovnakú oblasť. Prijaté medzinárodné audítorské štandardy sa v plnom znení uverejnia v každom úradnom jazyku Spoločenstva v Úradnom vestníku Európskej únie.

2. Komisia môže v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 rozhodnúť o uplatniteľnosti medzinárodných audítorských štandardov v rámci Spoločenstva. Komisia prijme medzinárodné audítorské štandardy s cieľom ich uplatňovania v rámci Spoločenstva iba vtedy, ak:

- a) boli vypracované primeraným postupom, pod verejným dohľadom a transparentne a sú všeobecne akceptované na medzinárodnej úrovni;
- b) prispievajú k vysokej miere dôveryhodnosti a ku kvalite ročnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky v súlade so zásadami ustanovenými v článku 2 ods. 3 smernice 78/660/EHS a v článku 16 ods. 3 smernice 83/349/EHS a
- c) prispievajú k verejnému blahu v Európe.

3. Členské štáty môžu uplatňovať dodatočné postupy auditu alebo dodatočné požiadavky k medzinárodným audítorským štandardom alebo vo výnimočných prípadoch vyňať určité ich časti, len ak tieto dodatočné postupy alebo požiadavky vyplývajú zo špecifických vnútroštátnych právnych požiadaviek vzťahujúcich sa na rozsah štatutárneho auditu. Členské štáty zabezpečia, aby tieto audítorské postupy alebo požiadavky boli v súlade s ustanoveniami odseku 2 písm. b) a c), a pred ich prijatím ich oznámia Komisii a členským štátom. Vo výnimočných prípadoch vyňatia častí medzinárodných audítorských štandardov členské štáty oznámia Komisii a iným členským štátom svoje špecifické vnútroštátne zákonné požiadavky, ako aj dôvody pre ich zachovanie minimálne šesť mesiacov pred ich vnútroštátnym prijatím alebo v prípade požiadaviek, ktoré už existovali v čase prijatia medzinárodných audítorských štandardov, najneskôr do troch mesiacov od prijatia príslušného medzinárodného audítorského štandardu.

4. Členské štáty môžu uplatniť dodatočné požiadavky vzťahujúce sa na štatutárny audit ročných a konsolidovaných účtovných závierok počas lehoty, ktorá uplynie 29. júna 2010.

Štatutárny audit konsolidovanej účtovnej závierky

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky skupiny podnikov:

- a) audítor skupiny bol za audítorskú správu v súvislosti s konsolidovanou účtovnou závierkou plne zodpovedný;
- b) audítor skupiny vykonal previerku audítorskej práce vykonanej audítorom z tretej krajiny, štatutárnym audítorom, audítorským subjektom z tretej krajiny alebo audítorskou spoločnosťou na účel auditu skupiny a viedol o tom dokumentáciu. Dokumentácia, ktorú si uchováva audítor skupiny, musí umožniť, aby relevantný príslušný orgán mohol náležite preverovať prácu audítora skupiny;
- c) ak audit časti skupiny podnikov vykonáva audítor alebo audítorský subjekt z tretej krajiny, ktorá nemá uzatvorenú dohodu o spolupráci podľa článku 47, bol audítor skupiny zodpovedný za zabezpečenie riadneho predloženia dokumentácie o audítorskej práci vykonanej audítorom alebo audítorským subjektom z tretej krajiny, vrátane pracovnej dokumentácie týkajúcej sa auditu skupiny, orgánom verejného dohľadu, ak o to požiadajú. Na zabezpečenie takéhoto predloženia dokumentácie si audítor skupiny ponechá kópiu tejto dokumentácie alebo sa dohodne s audítorom alebo audítorským subjektom na svojom náležitom a neobmedzenom prístupe k nej na požiadanie, alebo prijme iné vhodné opatrenie. Ak právne alebo iné prekážky bránia postúpeniu pracovnej dokumentácie o audite z tretej krajiny audítorovi skupiny, musí dokumentácia, ktorú si ponecháva audítor skupiny, obsahovať dôkaz o tom, že podnikol náležité kroky na získanie prístupu k dokumentácii o audite, a v prípade iných prekážok, než sú právne prekážky vyplývajúce z právnych predpisov krajiny, musí obsahovať dôkaz o takýchto prekážkach.

Článok 28

Audítorská správa

1. Ak audítorská spoločnosť vykonáva štatutárny audit, audítorskú správu podpisuje aspoň štatutárny audítor vykonávajúci štatutárny audit v mene audítorskej spoločnosti. Vo výnimočných prípadoch môžu členské štáty stanoviť, že tento podpis nie je potrebné zverejniť, ak by jeho zverejnenie mohlo viesť k bezprostrednému a závažnému ohrozeniu osobnej bezpečnosti ktorejkoľvek osoby. V každom prípade musí byť meno/mená zainteresovanej osoby/zainteresovaných osôb známe relevantným príslušným orgánom.

2. Bez ohľadu na článok 51a ods. 1 smernice 78/660/EHS, ak Komisia neprijala spoločnú štandardnú auditorskú správu v súlade s článkom 26 ods. 1 tejto smernice, môže v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 tejto smernice schváliť spoločný štandard pre auditorskú správu k ročným alebo konsolidovaným účtovným závierkam, ktoré boli zostavené podľa schválených medzinárodných účtovných štandardov, s cieľom prehĺbiť dôveru verejnosti k úlohe auditu.

KAPITOLA VI

ZABEZPEČENIE KVALITY

Článok 29

Systémy zabezpečenia kvality

1. Každý členský štát zabezpečí, aby všetci štatutárni audítori a auditorské spoločnosti podliehali systému zabezpečenia kvality, ktorý spĺňa aspoň tieto kritériá:

- a) systém zabezpečenia kvality je organizovaný spôsobom, ktorý nie je závislý od preverovaných štatutárnych audítorov a auditorských spoločností a ktorý podlieha verejnému dohľadu, ako je ustanovené v kapitole VIII;
- b) financovanie systému zabezpečenia kvality je bezpečné a bez akéhokoľvek neprimeraného vplyvu zo strany štatutárnych audítorov alebo auditorských spoločností;
- c) systém zabezpečenia kvality má primerané zdroje;
- d) osoby, ktoré vykonávajú previerky zabezpečenia kvality, majú primerané odborné vzdelanie a relevantné skúsenosti v oblasti štatutárneho auditu a finančného výkazníctva spolu s osobitným školením v oblasti previerky zabezpečenia kvality;
- e) výber osôb na konkrétne úlohy previerky zabezpečenia kvality sa uskutočňuje v rámci objektívneho postupu navrhnutého tak, aby sa predišlo konfliktu záujmov medzi osobami uskutočňujúcimi previerku a preverovaným štatutárnym audítorom alebo auditorskou spoločnosťou;
- f) súčasťou previerky zabezpečenia kvality podporenej primeranou kontrolou vybraných zložiek auditorskej pracovnej dokumentácie je posúdenie súladu s uplatniteľnými auditorskými štandardmi a požiadavkami na nezávislosť, ako aj posúdenie kvantity a kvality vynaložených zdrojov, poplatkov účtovaných za audit a vnútorného systému kontroly kvality auditorskej spoločnosti;
- g) previerka zabezpečenia kvality podlieha správe, ktorá obsahuje hlavné závery previerky zabezpečenia kvality;
- h) previerka zabezpečenia kvality sa vykonáva aspoň raz za šesť rokov;

i) celkové výsledky systému zabezpečenia kvality sa každoročne zverejňujú;

j) štatutárny audítor alebo auditorská spoločnosť vykonávajú opatrenia v súlade s odporúčaniami previerky kvality v primeranej lehote.

Ak sa nepostupuje podľa odporúčaní uvedených v písmene j), voči štatutárnemu audítorovi alebo auditorskej spoločnosti sa, ak je to vhodné, začne disciplinárne konanie alebo sa uplatnia sankcie podľa článku 30.

2. V súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 môže Komisia prijať vykonávacie opatrenia s cieľom prehĺbiť dôveru verejnosti k úlohe auditu a zabezpečiť jednotné uplatňovanie odseku 1 písm. a), b) a e) až j).

KAPITOLA VII

PREŠETROVANIE A SANKCIE

Článok 30

Systémy prešetrovania a sankcií

1. Členské štáty zabezpečia účinné systémy prešetrovania a sankcií s cieľom zistiť, napraviť a zabrániť nesprávnemu vykonávaniu štatutárneho auditu.

2. Bez toho, aby boli dotknuté systémy občianskoprávnej zodpovednosti v členských štátoch, členské štáty stanovia účinné, primerané a odrádzajúce sankcie vo vzťahu k štatutárnym audítorom a auditorským spoločnostiam pre prípady, ak sa štatutárne auditu nevykonávajú v súlade s ustanoveniami prijatými pri vykonávaní tejto smernice.

3. Členské štáty zabezpečia primerané zverejňovanie informácií týkajúcich sa prijatých opatrení a sankcií uložených štatutárnym audítorom a auditorským spoločnostiam. Sankcie zahŕňajú aj možnosť odvolania schválenia.

Článok 31

Zodpovednosť audítorov

Do 1. januára 2007 Komisia predloží správu o dopade súčasných vnútroštátnych pravidiel zodpovednosti za vykonávanie štatutárnych auditov na európskych kapitálových trhoch a o podmienkach poistenia štatutárnych audítorov a auditorských spoločností vrátane objektívnej analýzy obmedzení finančnej zodpovednosti. Komisia uskutoční v prípade potreby verejné konzultácie. Na základe tejto správy Komisia predloží tam, kde to považuje za vhodné, odporúčania členským štátom.

KAPITOLA VIII

Článok 33

VEREJNÝ DOHLAD A REGULAČNÉ OPATRENIA MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

Článok 32

Zásady verejného dohľadu

1. Členské štáty zabezpečia vytvorenie účinného systému verejného dohľadu nad štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami založeného na zásadách uvedených v odsekoch 2 až 7.

2. Verejnému dohľadu podliehajú všetci štatutárni audítori a audítorské spoločnosti.

3. Systém verejného dohľadu je vedený nepraktizujúcimi osobami, ktoré majú vedomosti o problematike súvisiacej so štatutárnym auditom. Členské štáty však môžu umožniť menšine praktizujúcich audítorov, aby sa zapojili do riadenia systému verejného dohľadu. Osoby, ktoré sa zúčastňujú na riadení systému verejného dohľadu, sa vyberú na základe nezávislého a transparentného postupu menovania.

4. Systém verejného dohľadu nesie konečnú zodpovednosť za dohľad nad:

- a) schvaľovaním a registrovaním štatutárnych audítorov a audítorských spoločností;
- b) prijímaním noriem profesijnej etiky, štandardov internej kontroly kvality audítorských spoločností a auditu a
- c) priebežným vzdelávaním, zabezpečením kvality a systémom prešetrovania a disciplinárnym systémom.

5. Systém verejného dohľadu má v prípade potreby právo prešetrovať štatutárnych audítorov a audítorské spoločnosti a má právo prijať primerané opatrenia.

6. Systém verejného dohľadu je transparentný. To sa týka zverejňovania ročných pracovných programov a správ o činnosti.

7. Systém verejného dohľadu má k dispozícii primerané zdroje. Systém verejného dohľadu je bezpečný a nezávislý od akéhokoľvek neprimeraného vplyvu štatutárnych audítorov a audítorských spoločností.

Spolupráca medzi systémami verejného dohľadu na úrovni Spoločenstva

Členské štáty zabezpečia, aby regulačné opatrenia pre systémy verejného dohľadu umožňovali efektívnu spoluprácu medzi aktivitami dohľadu členských štátov na úrovni Spoločenstva. Na tento účel členské štáty poveria jeden osobitný subjekt zodpovednosťou za zabezpečenie takejto spolupráce.

Článok 34

Vzájomné uznávanie regulačných opatrení medzi členskými štátmi

1. Regulačné opatrenia členských štátov rešpektujú zásadu regulácie v domovskej krajine a dohľadu zo strany členského štátu, v ktorom je štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť schválená a v ktorom má auditovaný subjekt registrované sídlo.

2. V prípade štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky členský štát, ktorý vyžaduje štatutárny audit konsolidovanej účtovnej závierky, nemôže v súvislosti so štatutárnym auditom stanoviť dodatočné požiadavky týkajúce sa registrácie, previerky zabezpečenia kvality, audítorských štandardov, profesijnej etiky a nezávislosti štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti, ktorí vykonávajú štatutárny audit dcérskej spoločnosti založenej v inom členskom štáte.

3. V prípade spoločnosti, ktorej cenné papiere sú obchodované na regulovanom trhu v členskom štáte, v ktorom táto spoločnosť nemá registrované sídlo, členský štát, v ktorom sú cenné papiere obchodované, nemôže v súvislosti so štatutárnym auditom stanoviť žiadne dodatočné požiadavky týkajúce sa registrácie, previerky zabezpečenia kvality, audítorských štandardov, profesijnej etiky a nezávislosti štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti, ktorí vykonávajú štatutárny audit ročnej účtovnej závierky alebo konsolidovanej účtovnej závierky tejto spoločnosti.

Článok 35

Určenie príslušných orgánov

1. Členské štáty určia jeden alebo viac príslušných orgánov na účely plnenia úloh stanovených v tejto smernici. Členské štáty informujú Komisiu o tomto určení.

2. Príslušné orgány sú organizované tak, aby sa predišlo konfliktu záujmov.

Článok 36

Služobné tajomstvo a regulačná spolupráca medzi členskými štátmi

1. Príslušné orgány členských štátov zodpovedné za schválenie, registráciu, zabezpečenie kvality, kontrolu a disciplínu budú v prípade potreby spolupracovať pri plnení svojich povinností v zmysle tejto smernice. Príslušné orgány v členskom štáte, ktoré sú zodpovedné za schválenie, registráciu, zabezpečenie kvality, kontrolu a disciplínu, poskytnú pomoc príslušným orgánom iných členských štátov. Príslušné orgány si budú najmä vymieňať informácie a spolupracovať pri prešetrovaniach súvisiacich s vykonávaním štatutárnych auditov.

2. Povinnosť zachovávať služobné tajomstvo sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré sú zamestnané alebo boli zamestnané príslušnými orgánmi. Informácie, na ktoré sa služobné tajomstvo vzťahuje, nesmú byť oznámené žiadnej inej osobe ani orgánu okrem prípadov, keď si tak vyžadujú zákony, právne predpisy alebo administratívne postupy členského štátu.

3. Odsek 2 nebráni príslušným orgánom vymieňať si dôverné informácie. Informácie vymieňané týmto spôsobom spadajú pod povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorej podliehajú osoby, ktoré sú zamestnané alebo boli zamestnané príslušnými orgánmi.

4. Príslušné orgány na požiadanie a bez zbytočného odkladu poskytnú akékoľvek informácie vyžadované na účely uvedené v odseku 1. V prípade potreby príslušné orgány, ktoré takúto žiadosť dostali, bez zbytočného odkladu prijímú nevyhnutné opatrenia na zhromaždenie požadovaných informácií. Informácie poskytnuté týmto spôsobom spadajú pod povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorej podliehajú osoby, ktoré sú zamestnané alebo boli zamestnané príslušnými orgánmi, ktoré získali dané informácie.

Ak príslušný požadovaný orgán nedokáže bez zbytočného odkladu poskytnúť požadované informácie, oznámi žiadajúcemu príslušnému orgánu, aké ma na to dôvody.

Príslušné orgány môžu odmietnuť vyhovieť žiadosti o poskytnutie informácií, ak:

a) by poskytnutie informácií mohlo nepriaznivo ovplyvniť suverenity, bezpečnosť alebo verejný poriadok požadovaného členského štátu alebo porušiť vnútroštátne predpisy o bezpečnosti, alebo

b) sa už začali súdne konania v súvislosti s rovnakými činnosťami a proti tým istým štatutárnym audítorm alebo audítorským spoločnostiam pred orgánmi požadovaného členského štátu, alebo

c) príslušné orgány požadovaného členského štátu už vyniesli konečné rozhodnutie vo vzťahu k rovnakej činnosti a proti rovnakým štatutárnym audítorm alebo audítorským spoločnostiam.

Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti, ktoré sa na ne v rámci súdnych konaní vzťahujú, príslušné orgány, ktoré získajú informácie v súlade s odsekom 1, ich môžu použiť iba na výkon svojich funkcií v rozsahu pôsobnosti tejto smernice a v rámci správnych alebo súdnych konaní konkrétne súvisiacich s výkonom týchto funkcií.

5. Ak príslušný orgán dospeje k záveru, že sa na území iného členského štátu vykonáva alebo vykonávala činnosť, ktorá je v rozpore s ustanoveniami tejto smernice, informuje o tomto závere čo najpodrobnejším spôsobom príslušný orgán tohto iného členského štátu. Príslušný orgán dotknutého členského štátu vykoná primerané opatrenia. Informuje príslušný orgán, ktorý mu poskytol informácie, o výsledku a v možnom rozsahu aj o dôležitých okamihoch priebežného vývoja.

6. Príslušný orgán jedného členského štátu môže tiež žiadať, aby príslušný orgán iného členského štátu vykonal prešetrovanie na jeho území.

Okrem toho môže požadovať, aby niektorí z jeho zamestnancov mohli v priebehu prešetrovania sprevádzať zamestnancov príslušného orgánu tohto iného členského štátu.

Prešetrovanie bude po celý čas podliehať celkovej kontrole členského štátu, na území ktorého sa vykonáva.

Príslušné orgány môžu odmietnuť vyhovieť žiadosti o vykonanie prešetrovania, ako sa uvádza v prvom pododseku, alebo žiadosti o to, aby jeho zamestnancov sprevádzali zamestnanci príslušného orgánu iného členského štátu, ako sa uvádza v druhom pododseku, ak:

a) by takéto prešetrovanie mohlo nepriaznivo ovplyvniť suverenity, bezpečnosť alebo verejný poriadok požadovaného členského štátu, alebo

b) sa už začali súdne konania v súvislosti s rovnakými činnosťami a proti tým istým osobám pred orgánmi požiadaného členského štátu, alebo

c) príslušné orgány požiadaného členského štátu už vyniesli konečné rozhodnutie nad týmito osobami vo vzťahu k rovnakej činnosti.

7. Komisia môže v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 prijať vykonávacie opatrenia týkajúce sa postupov pri výmene informácií a spôsoboch cezhraničného prešetrovania uvedených v odsekoch 2 až 4 tohto článku s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi.

KAPITOLA IX

MENOVANIE A ODVOLANIE

Článok 37

Menovanie štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností

1. Štatutárneho audítora alebo audítorskú spoločnosť menuje valné zhromaždenie akcionárov alebo členov auditovaného subjektu.

2. Členské štáty môžu povoliť alternatívne systémy alebo spôsoby menovania štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti, pokiaľ je účelom týchto systémov alebo spôsobov zabezpečiť nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti od výkonných členov správneho orgánu alebo riadiaceho orgánu auditovaného subjektu.

Článok 38

Odvolanie a odstúpenie štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností

1. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárni audítori alebo audítorské spoločnosti mohli byť odvolaní iba na základe riadneho odôvodnenia. Rozdielnosť názorov na účtovné alebo audítorské postupy nie je riadnym dôvodom pre odvolanie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby auditovaný subjekt a štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť informovali orgán alebo orgány zodpovedné za verejný dohľad o odvolaní alebo odstúpení štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti v priebehu vykonávania zadanej auditu a aby poskytli primerané vysvetlenie dôvodov tohto kroku.

KAPITOLA X

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE ŠTATUTÁRNY AUDIT SUBJEKTOV VEREJNÉHO ZÁUJMU

Článok 39

Uplatnenie pre nekótované subjekty verejného záujmu

Členské štáty môžu udeliť výnimku subjektom verejného záujmu, ktoré nevydali prevoditeľné cenné papiere prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES a ich štatutárnemu audítorovi (štatutárnym audítorom) alebo audítorskej spoločnosti (audítorským spoločnostiam) z jednej alebo viacerých požiadaviek v tejto kapitole.

Článok 40

Správa o transparentnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárni audítori a audítorské spoločnosti, ktoré vykonávajú štatutárny audit subjektov verejného záujmu, do troch mesiacov po skončení každého účtovného obdobia uverejnili na svojich internetových stránkach výročné správy o transparentnosti, ktoré obsahujú aspoň:

- a) popis právnej štruktúry a vlastníctva;
- b) ak audítorská spoločnosť patrí do siete, popis siete a právneho a štrukturálneho usporiadania v sieti;
- c) popis štruktúry spravovania audítorskej spoločnosti;
- d) popis systému internej kontroly kvality audítorskej spoločnosti a vyhlásenie správneho alebo riadiaceho orgánu o účinnosti jeho fungovania;
- e) informáciu o dátume poslednej previerky zabezpečenia kvality podľa článku 29;
- f) zoznam subjektov verejného záujmu, v ktorých audítorská spoločnosť vykonala štatutárny audit počas predchádzajúceho účtovného obdobia;
- g) vyhlásenie o postupoch na zabezpečenie nezávislosti audítorskej spoločnosti, ktoré tiež potvrdzuje, že bola vykonaná interná previerka dodržiavania nezávislosti;
- h) vyhlásenie o postupoch, ktoré audítorská spoločnosť uplatňuje v súvislosti s priebežným vzdelávaním štatutárnych audítorov, uvedené v článku 13;

i) finančné informácie, ktoré ukazujú význam audítorskej spoločnosti, ako je celkový obrat rozdelený na poplatky za štatutárny audit ročnej účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky a poplatky účtované za iné uisťovacie služby, služby v oblasti daňového poradenstva a iné neaudítorské služby;

j) informácie o základe pre odmeňovanie partnerov.

Za výnimočných okolností nemusia členské štáty uplatniť požiadavku uvedenú v písmene f) v miere potrebnej na zníženie bezprostredného a vážneho ohrozenia osobnej bezpečnosti ktorejkoľvek osoby.

2. Správu o transparentnosti podpíše štatutárny auditor alebo audítorská spoločnosť. Podpísanie sa môže uskutočniť napríklad prostredníctvom elektronického podpisu vymedzeného v článku 2 ods. 1 smernice 1999/93/ES.

Článok 41

Výbor pre audit

1. Každý subjekt verejného záujmu musí mať výbor pre audit. Členský štát určí, či sa výbory pre audit majú skladať z iných ako výkonných členov správneho orgánu a/alebo členov dozorného orgánu auditovaného subjektu a/alebo z členov menovaných valným zhromaždením akcionárov auditovaného subjektu. Aspoň jeden člen výboru pre audit je nezávislý a má kvalifikáciu účtovníka a/alebo audítora.

Členské štáty môžu povoliť, aby v subjektoch verejného záujmu, ktoré spĺňajú kritériá článku 2 ods. 1 písm. f) smernice 2003/71/ES⁽¹⁾, mohol funkcie zverené výboru pre audit vykonávať správny alebo dozorný orgán ako celok za minimálneho predpokladu, že ak je predseda takéhoto orgánu výkonným členom, nebude predsedom výboru pre audit.

2. Bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť členov správnych, riadiacich alebo dozorných orgánov, alebo iných členov menovaných valným zhromaždením akcionárov auditovaného subjektu, výbor pre audit musí okrem iného:

- a) sledovať proces finančného výkazníctva;
- b) sledovať účinnosť internej kontroly spoločnosti, prípadne interného auditu a systémov riadenia rizík;
- c) sledovať štatutárny audit ročnej účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky;

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorá sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie (Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 64).

d) preverovať a sledovať nezávislosť štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti a predovšetkým poskytovať dodatočných služieb auditovanému subjektu.

3. Návrh na menovanie štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti, ktorý podáva správny alebo dozorný orgán v subjekte verejného záujmu, má vychádzať z odporúčania výboru pre audit.

4. Štatutárny auditor alebo audítorská spoločnosť oznámia výboru pre audit hlavné závery vyplývajúce zo štatutárneho auditu, a najmä významné nedostatky v internej kontrole v súvislosti s procesom finančného výkazníctva.

5. Členské štáty môžu povoliť alebo rozhodnúť, že sa ustanovenia odsekov 1 až 4 nebudú vzťahovať na žiadny subjekt verejného záujmu, ktorý má orgán vykonávajúci rovnaké funkcie ako výbor pre audit, ktorý vznikol a funguje v súlade s platnými predpismi členského štátu, v ktorom je auditovaný subjekt registrovaný. V takomto prípade tento subjekt zverejní, ktorý orgán tieto funkcie plní a aké je jeho zloženie.

6. Členské štáty môžu oslobodiť od povinnosti mať výbor pre audit:

- a) akýkoľvek subjekt verejného záujmu, ktorý je dcérskou spoločnosťou v zmysle článku 1 smernice 83/349/EHS, ak subjekt spĺňa požiadavky odsekov 1 až 4 tohto článku na úrovni skupiny;
- b) akýkoľvek subjekt verejného záujmu, ktorý je podnikom kolektívneho investovania vymedzeným v článku 1 ods. 2 smernice 85/611/EHS; členské štáty tiež môžu oslobodiť tie subjekty verejného záujmu, ktorých jediným predmetom podnikania je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti a ktoré pracujú podľa zásady rozloženia rizika a nesnažia sa získať právnu alebo riadiacu kontrolu nad žiadnym emitentom akcií predstavujúcich ich podkladové investície za predpokladu, že tieto spoločnosti kolektívneho investovania sú autorizované a podliehajú dohľadu príslušných orgánov a že majú funkcie vykonávania depozitára zodpovedajúce funkciám uvedeným v smernici 85/611/EHS;
- c) akýkoľvek subjekt verejného záujmu, ktorého jediným predmetom podnikania je emisia cenných papierov krytých majetkom podľa definície v článku 2 ods. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 809/2004⁽²⁾. V takýchto prípadoch budú členské štáty vyžadovať od subjektu vysvetlenie pre verejnosť s uvedením dôvodov, pre ktoré nepovažuje za vhodné mať výbor pre audit, správny orgán alebo dozorný orgán poverený vykonávaním funkcií výboru pre audit;

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2004, s. 1.

d) akákoľvek úverová inštitúcia v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 2000/12/ES, ktorej akcie nie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu žiadneho členského štátu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES a ktoré nepretržite alebo opakovane vydávajú iba dlhové cenné papiere, za predpokladu, že celková nominálna hodnota všetkých takýchto dlhových cenných papierov nepresiahne hodnotu 100 000 000 EUR a že táto inštitúcia nevydala prospekt podľa smernice 2003/71/ES.

Článok 42

Nezávislosť

1. Okrem ustanovení uvedených v článkoch 22 a 24 členské štáty zabezpečia, aby štatutárni audítori alebo audítorské spoločnosti, ktoré vykonávajú štatutárny audit subjektu verejného záujmu:

- a) každoročne písomne potvrdili výboru pre audit svoju nezávislosť od auditovaného subjektu verejného záujmu;
- b) každoročne oznámili výboru pre audit všetky dodatočné služby poskytnuté auditovanému subjektu a
- c) prerokovali s výborom pre audit ohrozenia svojej nezávislosti a ochranné opatrenia uplatnené na zníženie tohto ohrozenia tak, ako to zdokumentovali podľa článku 22 ods. 3.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa kľúčový audítorský partner/partneri zodpovedný/zodpovední za výkon štatutárneho auditu striedal/striedali pri zákazke na audit po maximálne siedmich rokoch od dátumu menovania a aby mal/mali možnosť znovu sa zúčastniť na audite auditovaného subjektu po uplynutí najmenej dvoch rokov.

3. Štatutárny audítor alebo kľúčový audítorský partner, ktorý vykonáva štatutárny audit v mene audítorskej spoločnosti, nesmie prijať kľúčovú riadiacu pozíciu v auditovanom subjekte skôr, ako uplynú najmenej dva roky od jeho odstúpenia z funkcie štatutárneho audítora alebo kľúčového audítorského partnera v predmetnej zákazke na audit.

Článok 43

Zabezpečenie kvality

Previerka zabezpečenia kvality uvedená v článku 29 sa pre štatutárnych audítorov alebo audítorské spoločnosti, ktoré vykonávajú štatutárne auditu subjektov verejného záujmu, vykonáva aspoň raz za tri roky.

KAPITOLA XI

MEDZINÁRODNÉ ASPEKTY

Článok 44

Schválenie audítorov z tretích krajín

1. Pod podmienkou reciprocity môžu príslušné orgány členského štátu schváliť audítora z tretej krajiny ako štatutárneho audítora, ak daná osoba predloží dôkaz, že spĺňa požiadavky rovnocenné požiadavkám ustanoveným v článku 4 a v článkoch 6 až 13.

2. Príslušné orgány členského štátu pred schválením audítora z tretej krajiny, ktorý spĺňa požiadavky stanovené v odseku 1, uplatnia požiadavky uvedené v článku 14.

Článok 45

Registrácia a dohľad nad audítormi a audítorskými subjektmi z tretích krajín

1. Príslušné orgány členského štátu v súlade s článkami 15 až 17 zaregistrujú každého audítora a audítorský subjekt z tretej krajiny, ktorý predloží audítorskú správu týkajúcu sa ročnej účtovnej závierky alebo konsolidovanej účtovnej závierky spoločnosti registrovanej mimo územia Spoločenstva, ktorej prevoditeľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu tohto členského štátu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES okrem prípadov, keď je spoločnosť výlučne emitentom dlhových cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu v členskom štáte v zmysle článku 2 ods. 1 písm. b) smernice 2004/109/ES⁽¹⁾, ktorých menovitá hodnota na jednotku je najmenej 50 000 EUR alebo v prípade dlhových cenných papierov vydaných v inej mene, sa v deň vydania rovná sume najmenej 50 000 EUR.

2. Platia články 18 a 19.

3. Členské štáty začlenia registrované audítorské subjekty a audítorov z tretej krajiny do svojich systémov dohľadu, systémov zabezpečenia kvality a svojich systémov prešetrovania a sankcií. Členský štát môže registrovanému audítorovi a audítorskému subjektu z tretej krajiny udeliť výnimku zo začlenia do svojho systému zabezpečenia kvality, ak sa systémom zabezpečenia kvality tretej krajiny alebo iného členského štátu, ktorý bol v súlade s článkom 46 vyhodnotený ako rovnocenný, v priebehu predchádzajúcich troch rokov vykonala kontrola kvality príslušného audítora alebo audítorského subjektu tretej krajiny.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 38).

4. Bez toho, aby bol dotknutý článok 46, audítorské správy týkajúce sa ročnej účtovnej závierky alebo konsolidovanej účtovnej závierky uvedenej v odseku 1 tohto článku, ktoré vydávajú audítori alebo audítorské subjekty z tretej krajiny, ktoré nie sú v členskom štáte registrované, nebudú mať v danom členskom štáte právny účinok.

5. Členský štát môže registrovať audítorský subjekt z tretej krajiny iba vtedy, ak:

- a) spĺňa požiadavky, ktoré sú rovnocenné požiadavkám ustanoveným v článku 3 ods. 3;
- b) väčšina členov správneho alebo riadiaceho orgánu audítorského subjektu z tretej krajiny spĺňa požiadavky, ktoré sú rovnocenné požiadavkám ustanoveným v článkoch 4 až 10;
- c) audítor z tretej krajiny vykonávajúci audit v mene audítorského subjektu z tretej krajiny spĺňa požiadavky, ktoré sú rovnocenné požiadavkám ustanoveným v článkoch 4 až 10;
- d) audity ročnej účtovnej závierky alebo konsolidovanej účtovnej závierky uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi, ako sa uvádza v článku 26, ako aj s požiadavkami ustanovenými v článkoch 22, 24 a 25 alebo v súlade s rovnocennými štandardmi a požiadavkami;
- e) zverejní na svojej internetovej stránke výročnú správu o transparentnosti, ktorá obsahuje informácie uvedené v článku 40, alebo ak spĺňa rovnocenné požiadavky týkajúce sa zverejnenia.

6. S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie odseku 5 písm. d) Komisia v spolupráci s členskými štátmi vyhodnocuje tam uvedenú rovnocennosť a rozhoduje o nej v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2. Kým Komisia prijme takéto rozhodnutie, členské štáty môžu vyhodnotiť rovnocennosť podľa odseku 5 písm. d) do prijatia rozhodnutia Komisie.

Článok 46

Odchýlky v prípade rovnocennosti

1. Členské štáty môžu neaplikovať alebo upraviť požiadavky v článku 45 ods. 1 a 3 na základe reciprocity len v prípade, ak audítori alebo audítorské subjekty z tretích krajín podliehajú systémom verejného dohľadu, zabezpečenia kvality a prešetrovania a sankcií v tretej krajine, ktoré spĺňajú požiadavky rovnocenné s požiadavkami stanovenými v článkoch 29, 30 a 32.

2. S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie odseku 1 tohto článku Komisia v spolupráci s členskými štátmi vyhodnocuje tam uvedenú rovnocennosť a rozhoduje o nej v súlade

s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2. Kým Komisia prijme takéto rozhodnutie, členské štáty môžu vyhodnotiť rovnocennosť podľa odseku 1 tohto článku alebo sa môžu spoľahnúť na hodnotenie iných členských štátov do prijatia rozhodnutia Komisie. Ak Komisia rozhodne, že požiadavka rovnocennosti uvedená v odseku 1 tohto článku nie je splnená, môže na primerané prechodné obdobie povoliť príslušným audítorom a audítorským subjektom pokračovať v audite podľa požiadaviek príslušného členského štátu.

3. Členské štáty oznámia Komisii:

- a) svoje hodnotenia rovnocennosti podľa odseku 2 a
- b) základné zložky svojich opatrení na spoluprácu so systémami verejného dohľadu tretích krajín, systémami zabezpečenia kvality a prešetrovania a sankcií na základe odseku 1.

Článok 47

Spolupráca s príslušnými orgánmi z tretích krajín

1. Členské štáty môžu príslušným orgánom tretej krajiny umožniť prenos pracovnej dokumentácie o audite alebo iných dokumentov v držbe štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností, ktoré schválili, za predpokladu, že:

- a) táto pracovná dokumentácia o audite alebo iné dokumenty sa vzťahujú na audity spoločností, ktoré vydali cenné papiere v tejto tretej krajine alebo ktoré tvoria skupinu, vydávajúcu štatutárne konsolidované účtovné závierky v tejto tretej krajine;
- b) sa prenos uskutoční prostredníctvom príslušných orgánov domácej krajiny príslušným orgánom tejto tretej krajiny a na ich žiadosť;
- c) príslušné orgány tejto tretej krajiny spĺňajú požiadavky, ktoré boli vyhlásené za primerané podľa odseku 3;
- d) medzi dotknutými príslušnými orgánmi existujú dohody o spolupráci na základe reciprocity;
- e) prenos osobných údajov do tretej krajiny je v súlade s kapitolou IV smernice 95/46/ES.

2. Dohody o spolupráci uvedené v odseku 1 písm. d) zabezpečia, aby:

- a) príslušné orgány predložili odôvodnenie účelu žiadosti o pracovnú dokumentáciu o audite a iné dokumenty;
- b) osoby, ktoré sú zamestnané alebo boli zamestnané príslušnými orgánmi tretej krajiny, ktoré dostávajú informácie, podliehali povinnosti dodržiavať služobné tajomstvo;

c) príslušné orgány tretej krajiny mohli použiť pracovnú dokumentáciu o audite a iné dokumenty výlučne pre výkon funkcií verejného dohľadu, zabezpečenia kvality a prešetrovania, ktoré spĺňajú požiadavky rovnocenné s požiadavkami stanovenými v článkoch 29, 30 a 32;

d) žiadosť príslušného orgánu tretej krajiny o pracovnú dokumentáciu o audite alebo iné dokumenty v držbe štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti bolo možné odmietnuť v prípade:

— ak by poskytnutie tejto pracovnej dokumentácie alebo dokumentov nepriaznivo ovplyvnilo suverenitu, bezpečnosť alebo verejný poriadok Spoločenstva alebo požiadaného členského štátu, alebo

— ak sa už začali súdne konania v súvislosti s rovnakými činnosťami a proti tým istým osobám pred orgánmi požiadaného členského štátu.

3. O primeranej úrovni požiadaviek uvedenej v odseku 1 písm. c) rozhodne Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2, aby tak uľahčila spoluprácu medzi príslušnými orgánmi. Hodnotenie primeranej úrovne požiadaviek sa uskutoční v spolupráci s členskými štátmi a zakladá sa na požiadavkách stanovených v článku 36 alebo na rovnocenných funkčných výsledkoch. Členské štáty prijímú opatrenia nevyhnutné na splnenie rozhodnutia Komisie.

4. Vo výnimočných prípadoch a odchylné od odseku 1 môžu členské štáty povoliť štatutárnym audítorm a audítorským spoločnostiam, ktoré schválili, aby odoslali pracovnú dokumentáciu o audite a iné dokumenty priamo príslušným orgánom tretej krajiny za predpokladu, že:

a) príslušné orgány tejto tretej krajiny začali prešetrovanie;

b) odoslanie nie je v rozpore s povinnosťami, ktoré musia štatutárni audítori a audítorské spoločnosti plniť v súvislosti s odoslaním pracovnej dokumentácie o audite a iných dokumentov ich vnútroštátnemu príslušnému orgánu;

c) existujú pracovné dojednania s príslušnými orgánmi tejto tretej krajiny, ktoré umožňujú príslušným orgánom členského štátu recipročný priamy prístup k pracovnej dokumentácii o audite a iným dokumentom audítorských subjektov z tejto tretej krajiny;

d) žiadajúci príslušný orgán tretej krajiny vopred informuje vnútroštátny príslušný orgán štatutárneho audítora alebo audítorskej spoločnosti o každej priamej žiadosti o informácie s uvedením jej dôvodov;

e) sú dodržané podmienky uvedené v odseku 2.

5. Komisia môže v súlade s postupom uvedeným v článku 48 ods. 2 špecifikovať výnimočné prípady uvedené v odseku 4

tohto článku, aby uľahčila spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a zabezpečila jednotné uplatňovanie odseku 4 tohto článku.

6. Členské štáty informujú Komisiu o pracovných dojednaniach uvedených v odsekoch 1 a 4.

KAPITOLA XII

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 48

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor (ďalej len „výbor“).

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 tohto rozhodnutia.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

4. Bez toho, aby boli dotknuté už prijaté vykonávacie opatrenia a s výnimkou ustanovení uvedených v článku 26, po uplynutí dvojročného obdobia od prijatia tejto smernice a najneskôr 1. apríla 2008 sa pozastaví uplatňovanie tých jej ustanovení, ktoré si vyžadujú prijatie technických predpisov, zmien a doplnení a rozhodnutí v súlade s odsekom 2. Na návrh Komisie môžu Európsky parlament a Rada obnoviť účinnosť týchto ustanovení v súlade s postupom podľa článku 251 zmluvy a na tento účel ich prehodnotia pred uplynutím vyššie uvedenej lehoty alebo dátumu.

Článok 49

Zmena a doplnenie smernice 78/660/EHS a smernice 83/349/EHS

1. Smernica 78/660/EHS sa týmto mení a dopĺňa takto:

a) V článku 43 ods. 1 sa dopĺňa tento bod:

„15. samostatne, celkové poplatky za účtovné obdobie účtované štatutárnym audítorm alebo audítorskou spoločnosťou za štatutárny audit ročnej účtovnej závierky a celkové poplatky účtované za iné uisťovacie služby, celkové poplatky účtované za služby daňového poradenstva a celkové poplatky účtované za iné neaudítorské služby.

Členské štáty môžu stanoviť, že táto požiadavka sa neuplatňuje v prípade, keď je spoločnosť zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky, ktorej zostavenie sa požaduje podľa článku 1 smernice 83/349/EHS, ak je táto informácia uvedená v poznámkach ku konsolidovanej účtovnej závierke.“

b) Odsek 1 v článku 44 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty môžu povoliť spoločnostiam uvedeným v článku 11, aby vypracovali skrátené poznámky k účtovnej závierke bez informácií, ktoré vyžaduje článok 43 ods. 1 bod 5 až 12, bod 14 písm. a) a bod 15. V poznámkach však musia byť uvedené úplné informácie o všetkých položkách, ktoré upresňuje článok 43 ods. 1 bod 6.“

c) Odsek 2 v článku 45 sa nahrádza takto:

„2. Odsek 1 písm. b) sa vzťahuje aj na informácie uvedené v článku 43 ods. 1 bode 8.

Členské štáty môžu povoliť spoločnostiam uvedeným v článku 27, aby informácie uvedené v článku 43 ods. 1 bode 8 nezverejňovali. Členské štáty môžu povoliť spoločnostiam uvedeným v článku 27, aby informácie uvedené v článku 43 ods. 1 bode 15 nezverejňovali, ak tieto informácie postúpia systému verejného dohľadu uvedenému v článku 32 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok (*), ak ich o to tento systém verejného dohľadu požiada.

(*) Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87.“

2. V článku 34 smernice 83/349/EHS sa dopĺňa tento bod:

„16. Samostatne, celkové poplatky za účtovné obdobie účtované štatutárnym audítorom alebo audítorskou spoločnosťou za štatutárny audit konsolidovanej účtovnej závierky a celkové poplatky účtované za iné uisťovacie služby, celkové poplatky účtované za služby daňového poradenstva a celkové poplatky účtované za iné neaudítorské služby.“

Článok 50

Zrušenie smernice 84/253/EHS

Smernica 84/253/EHS sa zrušuje s účinnosťou od 29. júna 2006. Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu.

Článok 51

Prechodné ustanovenie

Štatutárni audítori alebo audítorské spoločnosti, ktoré schválili príslušné orgány členských štátov v súlade so smernicou 84/253/EHS pred nadobudnutím účinnosti ustanovení uvedených v článku 53 ods. 1, sa považujú za schválené v súlade s touto smernicou.

Článok 52

Minimálna harmonizácia

Členské štáty požadujúce štatutárny audit môžu uložiť prísnejšie požiadavky, pokiaľ táto smernica neustanovuje inak.

Článok 53

Transpozícia

1. Členské štáty prijímajú a zverejnia do 29. júna 2008 opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

3. Členské štáty oznámia Komisii znenia hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 54

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 55

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 17. mája 2006

Za Európsky parlament
predseda
J. BORREL FONTELLES

Za Radu
predseda
H. WINKLER